

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GABRIEL ROLÓN

*Bir
Psikanalistin
Notları*

PSİKOTERAPİ
DÜNYASINDAN
GERÇEK HİKAYELER

Psikanaliz, hayatın sunduğu en büyük maceralardan biridir.

Kıskançlık, yas, suçluluk, sevgi ve tutku... Yaşam ve ölüm... Psikanaliz, sonu belirsiz olan tehlikeli bir yoldur. İnsan ruhunun derinliklerinde gizli olan sorunlara temas eder ve kimse bu yolculukta neyle karşılaşacağını bilemez.

Güney Amerika'nın en saygın psikanalistlerinden Gabriel Rolón muayenehanesine gelen hastaların gerçek hikayelerini ele aldığı bu kitapta, günlük hayatın detaylarındaki psikolojik şifreleri ustaca analiz ediyor. *Bir Psikanalistin Notları*, öz farkındalığı arttıran ve kendi gizemli dünyamıza açılan bir anahtar olan psikanalizle ilgili bilinmeyenleri gözler önüne seriyor.

Sayfalar arasında dolaşırken her vakada birbirinden enteresan psikolojik analizlerle karşılaşacak ve her adımda çözüme biraz daha yaklaştığınızı hissedeceksiniz.

Gabriel Rolón, Buenos Aires Üniversitesi Psikoloji bölümünde eğitimini tamamladıktan sonra psikanaliz alanında çalışmalara yöneldi. Dünya Psikanaliz Kongresi'nde konuşmacı olarak bulundu ve üniversitelerde psikanalitik eğitim süreçleri konusunda dersler verdi. Hâlâ birçok yerel ve uluslararası üniversite tarafından, psikanaliz klinik seminerleri düzenlemesi için davet edilmektedir. İlk kitabı *BİR PSİKANALİSTİN NOTLARI*, ülkesi Arjantin'de sansasyon yarattı ve satış rekorları kırdı. Aynı zamanda birçok farklı dile çevrilip yayınlandı. Kitaplarında anlattığı gerçek vakalar Arjantin, İspanya, Brezilya ve Paraguay'daki farklı üniversitelerde psikoloji bölümü öğrencilerine okutulmaktadır.

KDV'den muafır

ISBN: 978-605-68123-6-1

9 786056 812361

Bir Psikanalistin Notları

GABRIEL ROLÓN

ISBN: 978-605-68123-6-1

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 25700

MATBAA SERTİFİKA NO: 34191

Bir Psikanalistin Notları

Gabriel Rolón

Özgün Adı: **Historias de Divan (A/m. Auf der Couch)**

Copyright © 2007, Gabriel Rolón - Grupo Planeta - Argentina

© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Diyojen Yayıncılık'a aittir.

Yayın yönetmeni: Erdem Boz

Çeviren: Yonca Kocadağ

Baskı : My Matbaacılık SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

MY MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk. No: 8/F

Zeytinburnu / İstanbul Tel: 0212 674 85 28

Cilt: My Matbaacılık SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Diyojen Yayıncılık, İstanbul, 2019

DIYOJEN YAYINCILIK TİC. LTD .ŞTİ

Yıldıztepe Mah. 544. Sk. No:10 Bağcılar / İstanbul

info@diyojenyayinevi.com

*Bir
Psikanalistin
Notları*

GABRIEL ROLÓN

Çeviren: Yonca Kocadağ

ÖNSÖZ

Ofisimin telefonu ne zaman çalsa, hattın diğer ucunda benden yardım isteyen biri olduğunu bilirim. Ve bir çözümleyici olarak görevim, korkularını, acılarını, güçsüz yanlarını, yani çektikleri tüm sıkıntıları arkalarında bırakırken onlara destek olmaktır.

Bana gelen her hasta – başka bir deyişle her dertli kişi – beni kendisiyle birlikte meydan okumaya davet eder. Bu meydan okuma, ona tehlikeli bir yolda, şüpheli bir çıkışa doğru eşlik etmektir. Ruhunun en gizli yerlerine! Orada ne mi var? Bilmiyorum. Her insan kendine hastır, eşsizdir. Hikayesi, arzuları ve özlemleri onu kendine has biri yapar, içinde gizli bir gerçek taşır ve ben onu ortaya çıkarmak için insanlara yardım ederim.

İlerleyen sayfalarda karşılaşacağınız duygular o kadar güçlü ki bu duygulara maruz kalan kişilerin dengeleri altüst olmuştu: Kırk yaşındaki bir kadının kaybetme korkusu ve belirsizlik duygusu yüzünden, kendini tüm hayatını yeniden düzenlemeye mecbur hissetmesi. İki kadın arasında kalan ve aşkı mı yoksa tutkuyu mu seçmesi gerektiğine bir

türlü karar veremeyen bir adamın kafa karışıklığı. Eşi ve-fat eden ileri yaşlardaki bir kadının, eşinin kaybıyla ve ya-sıyla başa çıkamaması. Kabul görmeyeceği düşüncesiyle, kendini gerçek özünü yalanlamaya ve herkesin bildiği bir şeyi gizlemeye mecbur hisseden genç bir lezbiyenin kor-kusu. Tedavisi mümkün olmayan bir hastalıkla mücadele eden gencin, her şeye rağmen hayata sarılmaya karar verme gücü. Zeki ve eğitimli genç bir adamın – temel nedeni acı bir çocukluk deneyimi olması sebebiyle – kontrol edilemez kıskançlığı ve bu nedenle kız arkadaşıyla sağlıklı bir iliş-ki yaşamasını imkansız kılması. Genç bir kadının, ergenlik döneminde yaşadığı trajik bir deneyim yüzünden cinsel so-runlar yaşaması. Ve tıpkı hepimizin zaman zaman yaşadığı gibi, suçluluk duyguları yaşayan bir adamın kendini mesle-ğine verememesi.

Söz konusu; kıskançlık, yas, suçluluk, aşk, tutku, korku, ölüm ve yaşamdır. Ancak hepsinden önemlisi, bu dertleri yenme arzusudur ve bu sorunlara bir son vermek için ger-çekleri aramaya koyulmaktır.

Çünkü hasta tam anlamıyla şudur: Herhangi bir konuda derdi olan ve aynı zamanda bu dertle mücadele etmeye ka-rarlı bir insan. Ve eninde sonunda bunu tek başına başarama-yacağını anlar. Bu yüzden, tüm kuşkularına ve korkularına rağmen, tam bir güven duygusuyla bana gelir. Yaşadığı tüm o zor zamanların üstesinden gelebilmesine yardımcı olaca-ğıma dair büyük bir güven duyar. Dolayısıyla bana hikaye-sini anlatır, hayatını önüme serer, nelerden utandığını söyler. İçinde, bana güvenerek anlattığı şeylerden sonra onun için en iyisini yapacağımın umudunu taşır.

Psikolojik açıdan tedavi olmak isteyen kişi, çok sayıda ki terapötik imkanlardan bir tanesini seçebilir – psikanaliz bunlardan bir tanesi. Ancak psikanalitik yönetime karar veren kişi, tamamıyla sürprizlerle dolu karmakarışık bir dünyada olduğunu bilmeli. Bu, insana öncelikle tamamen absürt gelebilecek bir dünyadır, görünürde önemsiz olan şeylerin bazen olağanüstü önem kazanacağı bir dünya: Bir şaka, bir rüya, ilk bakışta boş gibi görünen bir fikir, yanlışlıkla söylenen bir söz, unutulanlar ya da gözden kaçanlar, günlük hayatta öylesine kenara ittiğimiz her şey psikanaliz dünyasında beklenmedik bir şekilde büyük anlam kazanır. Çünkü bunların hepsi bize, başka bir dünyaya geçebilmemizi sağlayacak potansiyel kapılar açmaktadır; birçok durumda farkında olmasalar da her hastanın içinde farklı bir dünya vardır. Her analizanın* içinde, saklandığı yerden çıkmaya ve günışığına tutulmaya güçlü bir biçimde karşı koyan gizli bir işaret vardır. Benim görevim bu işaretin deşifre edilmesine yardımcı olmaktır. Bunun için elimde sadece üç araç vardır: Hastanın kendisi, ben, yani analisti ve o kelime.

Birçok kişi sanırım Orpheus ve Eurydike'nin hikayesini bilir: Yunan mitine göre Eurydike, bir yılan sokması sonucu ölür ve Yunanların yeraltı dünyası hakimi Hades'in yanına gitmek zorunda kalır. Kocasını Orpheus onu o kadar çok seviyordur ki karısını oradan almaya karar verir. Ona ancak sesi ve liri yardımcı olabilecektir. O zamanın en iyi müzisyenlerinden sayılıyordur, sesiyle vahşi hayvanlar

* Analizan, psikanalizden geçmekte olan kişi.

evcilleşiyor, ordular sesine kulak vermek için savaşmayı bırakıyordur. Birçok engeli aştıktan sonra ölümler diyarının çifti Hades ve Proserpina'ya ulaşmayı başarır. Müziğiyle onlara öylesine büyük bir huzur ve sevinç yaşatır ki sonunda ikisi de onun ricasını kabul eder ve Eurydike'nin yeraltı dünyasından ayrılmasına izin verirler. Ancak her şeyin bir bedeli vardır, bu yüzden aşıklara bir şart konur: Orpheus karısının önünden yürüyecektir ve yeryüzüne çıkana kadar hiçbir koşulda dönüp Eurydike'ye bakmayacaktır. İkisi kraliyet şartını kabul eder ve yola koyulurlar. Uzun süre bu şekilde ilerlerler. Ancak uzakta güneş ışığı görülmeye başladığı bir sırada Eurydike tökezler ve Orpheus ne olduğunu görmek için korkuyla arkasını döner. Ve karısının silueti anında gözden kaybolur. Orpheus onu sonsuza dek kaybettiğini biliyordur. Tıpkı tüm Yunan mitlerinde olduğu gibi sonu acıklı bir hikaye! Size her zaman yerine getirmeniz gereken bir şart koşulur. Ve kader her kötü durumdan sonra, kaçınılmaz bir şekilde trajik sonu hazırlar.

Bana göre bu hikaye, her hastanın nasıl bir mücadele vermesi gerektiğine dair bir örnektir: Bu, içindeki en derin uçurumlara inebilmek için korkularına, inançlarına ve önyargılarına karşı vereceği mücadeledir, orada başka kurallar geçerlidir, sonsuz bir ateş yanar ve çılgın fırtınalar kopar. Böyle bir durumda da tetikleyici an, gerçek teşvik unsuru sevgidir! Neticede psikanalizin kendisi de her şeyden önce bir sevgi eylemidir.

Çünkü analistleri ve aynı şekilde analizanları teşvik eden şey, tıpkı Orpheus'da olduğu gibi, derin ve güçlü bir his-

tir. Ancak bu noktada, Yunan mitinde anlatıldığından farklı olarak, bir kadına duyulan sevgi değil, *gerçeğe* duyulan sevgi söz konusudur. Her hastanın kendisiyle birlikte getirdiği ve içinde yaşattığı ama onu formüle edemediği, belki bir rüyanın, bir esprinin veya verilen bir sözün kılığına bürünmüş benzersiz ve kişiye has gerçekler. Bütün analistlerin eğitimleri çerçevesinde edindiği tüm kaynakları kullanması gereken, ulaşılması zor gerçekler. Tıpkı *Dante'nin İlahi Komedyası'nda*, Vergilius'un öbür dünyaya giden yolun rehberi rolünü üstlendiği gibi, biz de hastalarımıza zorlu yollarında eşlik etmek zorundayız.

Bu noktada sanırım iki şeyi açıklığa kavuşturmalıyım.

İlki: Bu kitap sadece psikologlara yönelik değildir – onlar için de ilgi çekici olmasını umut etmeme rağmen. İnsan acılarına duyarlı olan ve bu acıyı aşma olasılığına ilgi duyan herkese yöneliktir.

İkincisi: Burada anlatılan hikayeler, bir zamanlar Hermann Hesse'nin de yazdığı gibi, “artık kendine yalan söylemek istemeyen tüm insanların hayatları gibi saçma ve karmaşık, çılgınca ve rüya,” tadında olsalar da hepsi gerçek. Bu hikayelerdeki karakterler sadece edebiyat adına uydurulmadılar. Tam tersi, terapi merkezime geldikleri haftalar boyunca, kendileriyle nasıl bir savaş verdiklerine, güldüklerine, ağladıklarına, cesaretlerini kaybedişlerine, kendilerine ve dünyaya nasıl öfkelenediklerine şahit oldum. Ancak, bu öyküleri birkaç yüz sayfalık bir kitaba sığdırabilmek ve açık, olabildiğince anlaşılabilir bir şekilde aktarabilmek için, gerçekte aylarca süren yoğun çalışmalarını edebi bir müdahaleyle

yeniden şekillendirdim. Yine de bu sayfalara aktarılan tüm olayların, konuşmaların, hayallerin ve yorumların, farklı tedavi süreçleri sırasında gerçekten yaşandığını net olarak söyleyebilirim.

Bu kitap, tedavi ettiğim farklı hastalık vakalarından oluşan bölümleri ve bana güvenerek hayatlarının en zor zamanlarında kendilerine eşlik etmeme izin veren birçok yüce gönüllü insanın yaşamından kesitler içermektedir. Aktarılan tüm vakalarda karakterlerin isimleri, yaşları ve kişisel koşulları, gerçek hastaların kimliğini ve gizliliğini korumak için değiştirilmiştir. Kıskançlık, orgazm sorunları, eşcinsellik, yas, sadakatsizlik, suçluluk duygusu, taciz gibi konular günümüzde o kadar bilindik ve yaygın ki bu, hikayelerin gerçek kahramanlarının kimliklerini açıklamayı neredeyse imkansız kılıyor. Bunun dışında, söz konusu kişiler kendileriyle ilgili bölümleri okuduktan sonra nezaket gösterip yayınlanmaları konusunda onay verdiler.

Benim teşekkürüm ise geçmiş yıllarda merkezime gelen herkese... çünkü tedavi süreçlerinin başarıyla sonuçlanıp sonuçlanmadığına bakmaksızın, hem insani hem de mesleki açıdan çok şey öğrendim ve kendimi geliştirebildim.

Siz sevgili okuyuculardan ‘koltuğa oturunca anlatacağınız hikayelerde’ en azından açık olma çabasını göstermenizi rica etmek istiyorum, özellikle de küreselleşmenin artan etkisiyle, kesinlikle zor zamanlar geçiren psikanaliz için; günümüzde sağlık sigortasının belirtilen geri ödemesinin aşılmaması adına, bir terapiye “kısa” ve “amaca yönelik” olma zorunluluğu bulunduğu için; acılarımızın piyasa ekono-

misinin gereksinimlerine uygun hale getirildiği bu zamanlar için.

Psikanalizin geleneksel bilimler yapısıyla ilişkilendirilip ilişkilendirilmeyeceği çokça konuşulmuş ve tartışılmıştır. Biz analistlere gelirsek, bu tartışmaya katılmanın doğru olduğunu düşünmüyorum. Bizzat ben, terapötik çalışmaları bağımsız bir sanat biçimi olarak görüyorum. İfadeleri yorumlama, onlardan farklı anlamlar çıkarma ve insanları korkularından kurtarabilecek yollar bulabilme sanatı.

Son olarak, bunun bir ‘kendi kendine yardım’ veya ‘rehber kitap’ olmadığını vurgulamak isterim. Ben hâlâ psikanalizin, *Lacan*’ın dediği gibi *Concubinage* (birlikte yaşama) olduğuna, bizlerin, yani analistlerin ve hastaların, psikanaliz uygulamaları çerçevesinde, büyük bir güven duygusu, kendini adama ve tutkuyla karşılıklı olarak anlaşılarak, mantıklı ve işlevsel bir ilişki kurduğumuza ve bunun sadece bir kitap metniyle değişmeyeceğine inanıyorum.

KISKANÇLIK VE MASKELERİ

Darío'nun hikayesi

*“Kendi adımlarımdan doğan adımlar,
beni uçurumun kenarına kadar götürüyor.”*

A. Dolina

Saate baktım, akşam dokuzu çeyrek geçiyordu. Darío on beş dakika önce gelmiş olmalıydı. Tuhaf bir durumdu. Normalde hep dakikti ve haber vermeden hiçbir seansı iptal etmezdi, bu ilk defa oluyordu. Terapi raporunu okumaya koyuldum. Son buluşmamızda ne hakkında konuşmuştuk? Belki içinde bugünkü gecikmesini açıklayacak bir şey bulabilirdim...

Kapı çaldı.

O olmalıydı.

“Buyurun.” Evet, Darío. “Yukarıya çıkın lütfen.”

Kapıyı açtım ve asansörün gelmesini bekledim. Bir dakika bile sürmedi, Darío karşımdaydı.

“Girin lütfen.”

Üzgün ve gergin bir ifadesi yoktu. Tedavi odasına girdik ve kapıyı kapattım. Evrak çantasını koydu ve kendini koltuğa bıraktı. Ben de koltuğuma oturdum ve konuşmaya başlamasını bekledim. Bir şey söylemesi birkaç dakika sürdü.

“Buraya kadardı Gabriel!”

“Demek istediğiniz şey nedir?”

“Geç geldim, çünkü bir şey yaptım.”

“Ne yaptınız?”

“Büründüğüm kılıklardan, bazen üstlendiğim değişik rollerden konuşmuştuk, hatırlıyorsunuz öyle değil mi?”

“Evet.”

“Güzel, bugün yenisini denedim. Ama hiç hoşuma gitmedi ve hiçbir gereği de yoktu.”

“Bu sefer hangi kılığa büründünüz?”

Derin bir nefes aldı ve iç çekti.

“Özel dedektif.”

Özel dedektif. Bu başkasının eşyalarını karıştırdığı anlamına geliyordu, belki gizlice o kişinin randevu defterine ya da e-postalarına bakmıştı veya birini, bir ağacın arkasına saklanarak izlemişti. Ama tam olarak neydi? Benim için bunu öğrenmenin tek yolu vardı:

“O halde sizi dinliyorum.”

Darío benimle iki yıl önce terapiye başladı. Onu, başka bir hastam olan Andrés bana yönlendirmişti. Darío’nun çapkın biri olduğunu Andrés’ten duymuştum, onu gerçek bir ‘zafer insanı’ diye tabir etmişti. Nerede ve hangi koşullarda olduğunun önemi yoktu, hemen odak noktası olan biriydi. Görünüşe göre, öğrencileriyle imrenilecek ilişkiler kurabilen oldukça yetenekli bir öğretmendi.

“Arkadaşım Darío telefon numaranızı rica etti. Verebilir miyim?”

“Elbette.”

“Dürüst olmak gerekirse neden terapiye gitmek istediğini anlamıyorum, ne de olsa onun işleri her zaman yolunda gider.”

İnsanların bazen bu kadar çok yanılması ve gerçekte çok az ilgisi olan fikirler edinmesi ne tuhaf.

Darío aslında oldukça sempatik, rahat, komik ve yakışıklı genç bir adamdı. Buna rağmen espri anlayışı ve neşesi o kadar abartılıydı ki davranışları insanı biraz zorlayabiliyordu.

Onu tanıdığımda otuz yaşındaydı. Müzik öğretmeniydi, devlet konservatuarında okumuştı ve harika piyano çalıyordu, ayrıca çok iyi bir kompozitördü.

Andrés'in matematik dersi verdiği okulda çalışıyordu. Her zaman olduğu gibi, onu öncelikle o ana kadar olan hayatıyla ve ailesiyle ilgili sorguladım. Tek çocuk olarak büyümüştü.

“Annemle babamın her zaman mükemmel bir ilişkisi vardı,” dedi. “Benim durumumda suçu ebeveynlere atmak imkansız. Sanırım ben bir istisna olabilirim. Annemle babam gerçekten harika bir çift. Çok iyi anlaşıyorlar, onları tartışırken görmedim. Elbette bazen ufak tefek anlaşmazlıklar oluyor ama asla ciddi boyutta değil. Doğruyu söylemek gerekirse, her zaman babamın sahip olduğu gibi bir eşe sahip olmayı hayal ettim... Yani annemle babamınki gibi bir ilişki demek istiyorum.”

‘Demek istiyorum’ demişti ama ondan önce ‘Babamın sahip olduğu gibi bir eş’ demişti. Ve babasının eşi tabii ki annesiydi.

Eğer bu bir başlangıç konuşması olmasaydı, bunun bir dil sürçmesi olabileceğine dikkat çekerdim ve üzerine çalışmasını isterdim ama o anda bunu yapmamalıydım – henüz gerçek analiz başlamamıştı. Yine de ne dediğini duymuştum

ve kendini bu şekilde ifade etmesinin bize çok avantajı olacaktı.

Bana başvurmasının sebebi kız arkadaşı Silvina ile olan ilişkisiydi. 26 yaşındaydı ve Darío'nun çalıştığı okulda spor hocasıydı.

“Olağanüstü güzel ve harika bir fiziği var... Eğer onu görseydiniz yerle bir olurdunuz. Yanımda bir fotoğrafını getirdim ama size göstermeyeceğim, yoksa onu siz de elimden almak istersiniz,” dedi şakacı bir tavırla.

“Ben de mi? Onu sizin elinizden başka kim almak istiyor?”

“Herkes.”

“Hm, biraz abartmıyor musunuz?”

“Kesinlikle hayır, size yemin ederim. Sadece kalçaları bile... Gerçekten inanılmaz.”

“Tebrikler. Demek kız arkadaşınızı çok beğeniyorsunuz. O zaman sorun ne?”

“Onu sadece benim beğeniyor olmamam! Dediğim gibi, onu herkes arzuluyor. Ona nasıl baktıklarını görmeniz lazım. Kız öğrencileriyle ritmik spor antrenmanı yaptığında kısa etekli bale kıyafeti ve uzun çoraplar giyiyor. Diğer öğretmenlerin ve öğrencilerin babalarının ona nasıl baktığına inanamazsınız! Neredeyse gözleri dışarıya fırlayacak gibi.”

Darío'da ilk dikkatimi çeken şey ifadelerinde ‘görme’ eyleminin büyük rol oynamasıydı: ‘Eğer onu görseydiniz yerle bir olurdunuz’, ‘Ona nasıl baktıklarını görmeniz lazım’, ‘Yanımda bir fotoğrafını getirdim’ (Ama ona sadece kendisi bakabilirdi. Başka bir deyişle, neyi görüp göremeyeceğime o karar veriyordu).

“Bu sizin için sorun teşkil ediyor mu?”

“Sorun teşkil ediyor mu da ne demek? Beni delirtiyor! Bütün tartışmalarımız bu yüzden.”

“Sıklıkla tartışır mısınız?”

“Her zaman, bütün gün boyunca.”

“Başlatan kim?”

“O... ya da hayır, ben... Ah, bilmiyorum!”

“Kusura bakmayın ama anlayamıyorum... O mu siz mi, yoksa bilmiyor musunuz?”

“Şey, şu tüm hatlarını ortaya çıkaran pantolonu veya aşırı kısa olan mini eteklerini giyerek o başlatıyor.”

“Bir dakika, giydiği şeylerle sizi kışkırtarak tartışma çıkmasına sebep oluyor mu demek istiyorsunuz?”

Güldü.

“Kulağa berbat geliyor, öyle değil mi?”

“Tuhaf olduğu kesin. Bu konuyla ilgili benimle konuşmak ister misiniz?”

“Onun birini kışkırtmaya çalışıp çalışmadığını bilmiyorum. Ayrıca son derece akli başında bir insandır, beni aldatmasının imkansız olduğunu çok iyi biliyorum. Yani burada, kafamın içinde bunu biliyorum ama burada...” Parmağıyla kalbini işaret etti. “... başka bir şey hissediyorum ve bu konuda hiçbir şey yapamıyorum. O zaman başkalarını kışkırtmak istediğini düşünüyorum. Bu duygudan kurtulmak istedim ama kıskançlığımı kontrol edemiyorum; olmuyor, buna karşı koyamıyorum.”

Ah, demek semptom buydu.

Eğer bir hasta ‘bir şeye karşı koyamadığını’ itiraf ediyorsa, şunu kastediyordur: “Biliyorum, anlıyorum ama bir şey

yapamıyorum, o benden daha güçlü!” Ve bu şekilde de yardım talep ediyordur.

“Sizi anlıyorum.” Hastaya onu anladığımızın sinyalini verirsek sıklıkla rahatlatıcı olur, o zaman utanç duymadan konuşabilir ve onu garip bir insan olarak değerlendirmedimizi anlar. “Ve eğer isterseniz, size yardım etmeye çalışacağıma dair söz verebilirim. O zaman sizi rahatsız eden ve karşı koyamadığınız bu konuyla ilgili ne yapabileceğimize birlikte bakarız.”

Kıskançlığıyla ve buna bağlı olarak özgüveniyle ilgili çok çalışmıştık. Ona, kıskançlığa bir aşk üçgeni bağlamında bakmamız gerektiğini anlattım. Bu noktada üç element devreye girer: Kişinin kendisi, sevilen kişi ve ‘diğer kişi’ Kıskanç bir insanın korkacağı şey, sevdiği kişinin sadece ona ait olan bir şeyi ‘diğer kişiye’ (zaman içerisinde ‘diğer kişi’ olası tüm kişiler olabilir) verecek olmasıdır. Ama sevilen kişi bunu neden yapsın ki? Bu noktada farkında olmadan şu düşünceler devreye girer: Sevilen kişi ‘diğer kişiyi’ tercih ediyor, çünkü onu, kıskanç olan kişiden daha çok seviyor. Onu daha fazla seviyor, çünkü o daha iyi ve çekici biri. Kişinin kendine güvensizliğinin ve özgüven eksikliğinin nasıl bir rolü olduğunu netleştirdik.

Bekaret de böyle bir durumda büyük önem taşıyabilir. En azından Darío bu konuya kafa patlatıyordu, çünkü Silvina’nın ondan önce iki adamla ciddi ilişkisi olmuştu. Çalışmalarımız sayesinde, Darío’da üzüntü yaratan şeyin, Silvina’nın kaybettiği bekareti olmadığı, daha çok ‘diğer kişinin’ Darío’nun asla sahip olamayacağı bir şeyi almış olması olduğu ortaya çıktı, çünkü insan bekaretini iki kez kaybedemez.

Bu konu üzerine çalıştığımız seanslar onun için oldukça zordu.

Bu bağlamda sürekli: “Ben odak noktasında olmalıyım, buna kesinlikle ihtiyacım var!” diyordu. Terapi sürecinde kullanabilmek için, bu ifadeyi ve bununla ilgili olanları hafızama aldım. İtiraf etmem gerekiyor ki birçok vakada o kadar uzun sürmez bile. Ama bu bir analist olarak göze almam gereken bir risk: Beklemek, konunun üzerinde çalışarak bizi hastanın gerçeğine götürecek kapının, günün birinde açılacağına güvenmek.

Seanslarımızdan bir tanesine yine Darío’nun partneriyle olan ilişkisini konuşuyorduk. Konu sevgiye geldiğinde bana:

“Tabii ki onu seviyorum. Ne acayip sorular soruyorsunuz?” dedi.

“Bana o kadar net görünmüyor. Sevgi, insanın düşündüğünden çok daha karmaşık bir durum.”

“Nasıl yani?”

Darío iyi bir öğretmen olarak, her şeyin ayrıntılı bir şekilde açıklanmasını bekliyordu. Genellikle onun bu isteğine karşı koyuyordum ama bu sefer, ona olanlarla ilgili düşüncesine yardımcı olması açısından konuya yeni bir bakış açısı sağlamanın iyi olacağını düşündüm.

“Kulağa her ne kadar şematik de gelse, bir ilişkide üç aşama olduğunu söyleyebiliriz: Aşık olma, hayal kırıklığı, gerçeği kabul etmek. Başlangıçta sevilen kişi, hiç kusuru olmayan harika biridir, daha iyisi yok gibidir, onu idealle ederiz, onu neredeyse Tanrısallaştırırız. Ve sevilen kişi gözümüzde ne kadar büyürse, biz kendimizi o oranda kü-

çük görürüz. Bu o kadar ileriye gider ki, bir süre sonra böylesine mükemmel bir insanın bizi nasıl kabul ettiğini anlamayız.

İkinci aşamada, sevdiğimiz kişinin aslında her açıdan mükemmel olmadığını fark ederiz. Her koşulda karakterini korumayı başaramadığını ve bazen yanıldığını görürüz; elbette daha önce de var olan ama bizim algılayamadığımız bu özellikler bize üzüntü ve hayal kırıklığı hissettirir. Her ne kadar başlangıçta bu insanla hemen evlenmek ve yaşamımızın kalan kısmını onunla geçirmek istemiş olsak da ikinci aşamada, birden onun gitmesini isteyebiliriz, hem de sonsuza dek!”

“Peki insan sonra ne yapmalı?”

“İlk iki aşamada kendini kandırdığını ve her iki durumda da sevginin söz konusu olmadığını kendine itiraf etmeli.”

“O zaman sevgi ne peki?”

“Sevgi, karşımızdaki kişiyi olduğu gibi kabul ettiğimiz üçüncü aşama. Yani onu ne Tanrısallaştırdığımız ne de şeytanlaştırdığımız aşama. O zaman onun iyi yanlarıyla mutlu oluruz, zayıf yanlarını kabul ederiz. Ve zayıflıklarına rağmen olduğu gibi kabul ettiğimizde onun yanında mutlu oluruz. Ancak o zaman sağlıklı bir şekilde ilerleyecek olgun bir sevgiden bahsedebiliriz. Bir zamanlar kendi analistimin de bana söylediği gibi, sevginin anahtarı karşımızdaki kişinin zayıflıklarını kabul etmekte, ilişki süresi boyunca içsel olarak ya da dışa vurmak suretiyle isyan etmeden bu zayıflıklara katlanmakta ve bu esnada gerçekten mutlu olabilmektedir.”

Sessizlik.

“Şu an söylediğiniz şeylerin hoşuma gidip gitmediğini bilmiyorum.”

“Neden?”

“Çünkü hâlâ Silvia’yı eşsiz ve olağanüstü buluyorum. Onun her şeyi iyi yaptığını düşünüyorum ve ben her konuda kötüyüm. Ve bu açıdan bakarsak, benim ona karşı olan sevgim hâlâ birinci aşamada.”

“Ve?”

“Bu da ona olan sevgimin hâlâ olgun olmadığını gösterir.”

“Evet, belki öyle. Sizin durumunuzda gerçekten böyle görünüyor, sanki hâlâ aşık aşamasında takılı kalmış gibisiniz. Silvina’yı Tanrısallaştırıyorsunuz, o sizin için sadece kıymetli biri, buna karşın siz değilsiniz. Sizinle birlikte, çünkü o yüce gönüllü biri, siz onu hak ettiğiniz için değil. Görünüşe göre, Silvina’nın sizinle birlikte olarak bir iyilik yaptığını düşünöyörsünüz. Ama eminim gerçek böyle değil, şayet Silvina sizi partner olarak seçiyorsa bir özelliğiniz olmalı. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?”

“Şey, belki de bir özelliğim olduğu için değil, onun için yaptıklarımın dolayısı benimle birlikteedir.”

“Bunu daha net açıklayabilir misiniz?”

“Beni sevmesi için bir sürü şey yapıyorum.”

“Ah, o halde anlatsanıza, neler yapıyorsunuz?”

“Eğer çalışmak zorunda değilsem ya da geç gideceksem onu okula götürmek için evden alıyorum. Sürekli hediyeler alıyorum, en sevdiği yemekleri yapıyorum, bütün evrak işlerini hallediyorum, tüm faturalarını ödüyorum... devamını duymak ister misiniz?”

“Nasıl isterseniz. Ama öncesinde size bir soru sormak istiyorum. Bundan keyif alıyor musunuz?”

“Hayır, elbette almıyorum... Benimle bir ilgisi yok, bunu beni sevmesi için yapıyorum.”

“Bu, şu anlama geliyor: Siz bir oyuncusunuz. Ona rol yapıyorsunuz.”

“Ne?”

“Elbette. Bakın, nasıl söylemeliyim bilmiyorum...” Biraz düşündüm. “Böyle daha net olacak sanırım: Üstünüze bir kılık giyiyorsunuz, Silvina’nın sizi beğenmesi için olabilecek tüm maskeleri takıyorsunuz.”

“Bunu anlamıyorum.”

“Çok basit: Şoför kılığına giriyorsunuz ve her gün onu arabayla götürüyorsunuz. Noel Baba kılığına giriyorsunuz ve her gün elinizde bir hediye oluyor. Onu şımartmak için aşçı oluyorsunuz ya da kulağınıza daha hoş gelecekse mutfak şefi. Muhasebecisi oluyorsunuz ve üstelik faturalarını ödüyorsunuz. Ama sizin de söylediğiniz gibi, bu figürlerin aslında sizinle hiçbir ilgisi yok. O zaman kendime şu soruyu soruyorum: Sizi hiç tanıma fırsatı olmadığı, kendinizi sürekli hiç hoşlanmadığınız birtakım maskelerin ardına sakladığınız sürece sizi nasıl sevebilir ki?” O an aklıma, çok önceden fark ettiğim bir şey geldi. Darío için ‘görmenin’ ne anlama geldiği. “Kendime şunu soruyorum,” diye devam ettim. “Neden bu kılıkları kullanıyorsunuz? Sizin de söylediğiniz gibi Silvina’nın hoşuna gidecek bir şeyi görmesi için mi? Yoksa – benim öyle olduğunu sandığım gibi – kendi görüntünüzü gizlemek için mi?”

Darío bir sonraki seansta gördüğü bir rüyasından bahsetti.

“Bir düğün kutlamasıındaydım. Evlenenler kimdi bilmiyorum ama çok büyük bir kutlamaydı. Yaklaşık iki yüz misafir gelmişti. Balo salonunda Silvina’yla el ele yürüdük, ta ki herkesin bize baktığını fark edene kadar. ‘Ne oluyor?’ diye sordum kendime. Silvina’ya baktım, bale kıyafetini giymişti. ‘Ne yaptın?’ diye sordum, ‘Bütün kadınlar balo kıyafeti giymiş ve sen böyle gelmişsin!’ Ama o benimle ilgilenmiyordu, bana bakmadı bile. Elimi bıraktı, salonun ortasına yürüdü ve kışkırtıcı hareketlerle dans etmeye başladı. Bütün gözler üzerindeydi. İnsanlar ona doğru yaklaşmaya ve çevresinde toplanmaya başladılar.” Darío bu noktada bir espri yaptı. “Şu meşhur tangonun sözlerinde olduğu gibiydi: ‘Etrafını sardılar, çünkü herkes onu dans ederken seyretmek istiyordu.’ Silvina, Mireya* olmuştu.”

Bu önemli bir andı. Darío bana bilinçaltına inen bir kapı açmıştı, daha doğrusu iki kapı: Gördüğü rüyayla ve bir de yaptığı espriyle. Beni, anlattığı hikayede gizli olan şeye kulak kabartmam için teşvik etti. Acaba ‘görmem’ gereken şey neden bu kadar önemliydi?

Tıpkı bir hastanın psikanalizde zihninden geçen her şeyi söylemesi gerektiği gibi, analistin de tüm dikkatini vermesi ve dinlerken, aniden ortaya çıkan fikirlere izin vermesi ve ciddiye alması gerekmektedir. Ve ben de o anda bunu yaptım. Aklımdan geçen fikri söylemek için Darío’nun sözünü kestim:

* La Rubia Mireya, 1948’de çevrilmiş bir Arjantin filmi.

“Dediniz ki: ‘Bütün gözler onun üzerindeydi.’ Sizin üzerinizde olmasını mı tercih ederdiniz?”

Neler söylüyordum? Mantıksız bir soru sormuş gibi hissediyordum ve Darío’nun sözünü uygunsuz bir şekilde kesmiştim. Ancak Darío bir süre hiçbir şey söylemedi ve sonunda, aşırı derecede zorlanarak, alışılmadık, asla beklemediğim bir şey söyledi.

“Şimdi size anlatacaklarım nahoş ve utanç verici. Şöyle ki... bazen, ender olarak...” Derin bir nefes aldı, tereddütlüydü. “Bazen zorla insanların bana bakmasını sağlıyorum.”

Sessizlik.

“Daha net anlatabilir misiniz?”

“Huh, bu gerçekten çok zor.” Direniyordu. “Biliyorsunuz, Buenos Aires’in kuzeyindeki bir yerleşim bölgesinde yaşıyorum. Ve bazen doğruca eve gitmiyorum, önce arabayla şehir sınırlarındaki basit mahallelerde geziyorum. Sonra biraz da şehrin sokaklarında geziniyorum.”

“Bir şey mi arıyorsunuz?”

“...”

“Belli birini mi?”

“Evet.”

“Kimi?”

“Bir kadını.”

“Nasıl bir kadın?”

“Önemli değil, herhangi bir tane.”

“Sonra ne yapıyorsunuz?”

“Eğer bunu size anlatırsam benimle bir daha çalışmak istemezsiniz.”

“Eğer suç işliyorsanız bu mümkün. Ama şunu unutma-

yın ki sizi yargılamak için değil, yardım etmek için buradayım. Ve size yardım edebilmem için bana güvenmeniz lazım.”

“Peki o halde, nasıl olsa günün birinde içimi dökmem lazım.”

“Sizi dinliyorum.”

“Karanlık bir sokakta duruyorum ve mastürbasyon yapmaya başlıyorum. Boşalmadan kısa bir süre önce arabayı tekrar sürmeye başlıyorum ama penisimi açıkta bırakıyorum. Ve bana göre uygun olan bir kadın gördüğümde yanında duruyorum, pencereyi açıyorum ve onunla konuşmaya başlıyorum. Bazen arabaya iyice yaklaşması için bir soru soruyorum. Mesela bir sokak soruyorum ya da ona benzer bir şey ve sertleşmiş penisimi gördüğünde ona birkaç şey söylüyorum.”

“Sonra.”

“Sonra arabamı sürüp oradan gidiyorum.”

Oldukça rahatsız edici bir sessizlik oldu. Ne kadar ezildiğini ve nahoş hissettiğini fark ettim. Doğruyu söylemek gerekirse ben de farklı değildim. Tabii ki onunla bir daha çalışmayacağımdan korkuyordu ve ben de o anda anlatacaklarını dinlemek isteyip istemediğimden emin değildim. Bir an için, Darío’nun geceleri BMW’siyle etrafta gezmesi, eliyle penisini sertleştirmesi ve bir yandan da sokaklarda kendine kurban araması gözümün önüne geldi. İçinde en sevdiği besteci Chopin’in çaldığı, ışıkları söndürülmüş pahalı arabasında oturuyordu. Ancak, terapötik bir seans esnasında duygularımın beni etkilemesine izin vermemeliydim. Bir psikanalizde böyle şey-

ler olur: Sadece hasta değil, analist de içsel direnişleriyle başa çıkmak zorunda kalabilir.

“Aradığınız kadının sizin için bir önemi olmadığını söylemişsiniz ama ben öyle olduğunu sanmıyorum. Çünkü size ‘uygun olan kadını’ bulana kadar gezdiğinizizi söylediniz. Ne derece ‘uygun’?”

“Az önce anlattığım şeyleri yapabileceğim kadar.”

“Peki bu kadın nasıl olmalı?”

“Şey, belki deli olabilirim ama kesinlikle ahlaksız biri değilim. Küçük kızlara ve ergenlere dokunmam. Normalde bunlar davranışından çok fazla etkilenmeyecek kadınlar olmalı. Olgun kadınlar.”

“Yaşı olan yetişkin kadınlar diyorsunuz.”

“Evet.” Darío saate baktı, kaçmaya çalışıyordu. “Bugünkü süre doldu.”

“Seans süresini ne zaman kararlaştırdık? Devam edelim.” Geri çekilmek istiyordu. Ama birkaç şeyi daha açığa kavuşturmalıydık. “Bu kadınların belli bir özelliği var mı?”

“Anlamıyorum.”

“Yani sarışın mı olmalılar ya da koyu renk saçlı... Güzel mi olmalılar veya...”

“Hayır, aksine bazen son derece çirkin kadınlar. Ne güzel bir fizikleri ne de yüzleri var ve kıyafetleri de güzel değil, sıklıkla işten yeni çıkmış olurlar ve yorgun görünürler. Hatta bazen berbat elbiseler giymiş olurlar. Ama bunun bir anlamı yok, öyle değil mi?”

Evet, bir anlamı var. Ama ne? Bunu o zaman bilmiyordum.

“Peki bu olaylar nasıl sonlanıyor?”

“Kadınlar beni azarlıyorlar veya arabayı tekmeliyorlar. Oradan hızla uzaklaşıyorum. Eve gidiyorum. Sonra banyoya giriyorum, mastürbasyon yapıyorum, ellerimi yıkıyorum ve yemek yemek için ailemle masaya oturuyorum, çünkü hâlâ onlarla birlikte yaşıyorum.”

“Bunu yaparken özel bir şey düşünüyor musunuz?”

“Evet, ne annemin ne de babamın ne yaptığımı bilmediklerini. Ve içimden sanki onlara bağırıyormuş gibi hissediyorum: “Lanet olsun, hiçbir şey fark etmiyor musunuz? Beni hiç tanımıyor musunuz? Oğlunuzun ne yaptığını görsenize!”

‘Görsenize!’, ‘Oğlunuz!’ İnsan, Darío’nun ailesinin onu görmesini istediğini düşünebilirdi. Ama neden?

“Az önce bana anlattığınız şeyin Silvina’yı kıskanmanızla alakalı olduğunu düşünüyorum.”

“Neden? Onunla ne ilgisi olabilir ki?”

“Onunla değil, ona karşı olan tutumunuzla.”

“Anlayamıyorum.”

“Demek istediğim şu: Acaba, teşhircilik eylemlerinizi yüzünden suçluluk duygusu hissedip sonra bunu Silvina’ya mı yansıtıyorsunuz?”

“Önce başkalarına penisimi gösterip sonra Silvina’ya kızdığımı mı söylüyorsunuz?”

“Evet, ancak ondan önce başka bir mekanizma devreye giriyor.”

“Nedir o?”

“İsteddiğiniz şeyleri ona yansıtıyorsunuz.”

“Peki bu nasıl oluyor?”

“Çok basit. Her yerini gösteren uzun çoraplar, aşırı kısa etekler ve göğüslerini belli eden tişörtler giydiğini söylüyor-

sunuz. Başka bir deyişle, Silvina'nın insanların ona bakması için böyle giyindiğini söylüyorsunuz. Ancak benim merak ettiğim şey şu: İnsanların gözlerini onun üzerinden çekmesini istemeyen kişi aslında siz olabilir misiniz? Gelin bunu bir düşünelim. Çünkü belki de Silvina'ya kızarak, dış dünyaya size bakılmasını istediğinizi patolojik bir şekilde yansıtıyorsunuzdur. Ve eğer böyleyse, bunun için harcadığınız enerjiyi Silvina yerine kendinize yönlendirmeniz hiç de fena olmaz. Bu yolda ilerleyerek belki de bize yardımcı olacak bir şeyler bulabiliriz.

Sessizlik.

“Beni tedavi etmeye devam edecek misiniz?”

“Bugün konuştuklarımızı düşünün. Önümüzdeki hafta görüşürüz.

Bir sonraki seansta bana yeni rüyasını anlattı.

“Büyük bir evin merdivenlerinden yukarıya çıktım. Aslında orada olmamam gerektiğini biliyordum ve orada olmayı istemiyordum da ama oradaydım işte. Birinci kattaki odalardan birinin kapısının önünde durdum. Bir çocuk ağlaması duyuyordum, beş-altı yaşlarında olmalıydı. Odaya girip çocuğa yardım etmek istiyordum ama hareket kabiliyetimi felce uğratan bir korku beni engelliyordu. Sonra ne olduğunu bilmiyorum, ancak birden başka bir kapının önünde duruyordum. İçeride bir çift tartışıyordu. Onları görmüyordum ama adamın kadına kötü davrandığını duyuyordum, hakaret ediyor, onu dövüyordu. Burada da yardımcı olmak istiyordum, ancak yine yapamıyordum. Yine felce uğramış gibiydim. Kadın birden bağırdı ve ben de uyandım.”

Birçok insan, psikanalistlerin rüyalarını deşifre edebileceklerine inanır. Ama öyle değil. Farkında olmasalar da rüyalarının ne anlama geldiğini hastalar bizzat kendileri bilirler. Biz analistler, onlara bilmedikleri bir dilde gördükleri rüyaları tercüme etmekte yardımcı oluruz. Eski zamanda hiyerogliflerin şifre çözücüleri gibi, ancak rüyanın gizli anlamını çözebilmek için birlikte çalışmak gerekmektedir. Ben de Darío'ya rüyasıyla ilgili konuşmasını rica ederek çalışmaya başlamıştım. Büyük bir olasılıkla bu esnada onun bilinçli olarak bilmediği ama bilinçli bir şekilde söyleyeceği şeyler duyacaktım.

“Sizi dinliyorum. Bu rüyalarla ilgili ne düşündüğünüzü bana anlatın.”

“Çok öfkeli olduğumu ve aynı zamanda kendimi çaresiz hissettiğimi biliyorum.”

“Neden?”

“Hiçbir şey yapamadığım için. Her şeyi duyduğum ama müdahale edemediğim için.”

“Peki sizce nasıl müdahale ederdiniz?”

“Çocuğa yardım ederdim. Her şeyi duyuyor, korkmuş, onu... terk etmişler.”

“Kim terk etmiş?”

“Bilmiyorum.”

“Annesiyle babası mı?”

“Bilmiyorum.” Birden yüksek sesle konuşmaya başladı. “Kusura bakmayın, birden ben de korkmaya başladım.”

“Çocuk gibi mi?”

“Evet.”

“Odadaki çift... Onlar çocuğun ebeveynleri mi?”

“Evet.”

Israrla direniyordu. Sürekli soru sormak zorunda kaldım. Karşı koymak için bu kadar enerji sarf ettiğine göre, bu rüya onun için önemli bir şey içeriyor olmalıydı. Onu kuşatmaya devam ettim.

“Peki sizce onu neden terk etmişler?”

“Bilmiyorum.”

“Aklınızdan geçen ilk şeyi söyleyin.”

“İşleri vardı.”

“Ne?”

“Bilmiyorum.”

“Hadi ama. Sizce ne işleri vardı?”

“Sevişeceklerdi!” diye bağırdı ve ağlamaya başladı.

Çaresizce hıçkırıyordu ve ben de buna izin verdim. Bu noktada sustum ve ona, kendisini tamamen düşüncelerine ve acısına bırakmasını söyledim. Bir süre sonra tekrar konuşmaya başladım.

“Darío, rüyaların nasıl çalıştığını anlamanın kolay olmadığını biliyorum. Mümkün olduğunca açık ve net anlatmaya çalışacağım. Ruhun bir rüya oluşturmaya için değişik öğelere ihtiyacı vardır. Bunlardan biri, bir günün ardından arta kalanlar, yani tüm gün yaşadıklarımız veya düşündüklerimiz. En önemli ve temel, yani itici güç olan başka bir öğe ise bilinçdışımızdaki arzularımızdır, onlar gerçekte başaramadıklarını rüyalarda gerçekleştirmeye çalışırlar. Anlıyor musunuz?”

“Evet. Bu arzular herhangi bir şey yüzünden baskılanıyor.”

“Aynen.”

“Neden?”

“Çünkü çok güçlüler ve normalde yasaklar, öyle ki düşünmeye bile yeltenmiyoruz.”

“Ama rüyalarda yüzeye çıkıyor.”

“Evet ama bir kılığa bürünmüş halde. Bu yüzden gördüğümüz rüyayı anlatırken şöyle şeyler söyleriz: ‘Tıpkı babam gibi giyinmişim ama babam değildim.’

“Bir kılığa bürünmek niye?”

“Baskıyı yumuşatmak için. Uyanırken arzu ettiklerimizi ifade etmemize engel olan baskıyı.”

“Anlıyorum.”

“Buna, rüyada uyanırken çözüm bulamadığımız durumlar da eklenir; bunlar bu yolla bir çözüm bulmaya çalışan travmalar.”

“Lütfen anlatmaya devam edin.”

“Ama bazen rüyanın içindeki ruh, bir arzuyu ya da travmatik bir tecrübeyi başka bir kılığa büründürmeyi başaramıyor.”

“O zaman ne olur?”

“Normalde korkuyla uyanılır. Bu da tam olarak psikologların ‘kabus’ diye nitelendirdiği şeydir.”

“O halde benim rüyam bir kabustu.”

“Evet.”

“Yani rüyamda yaşadığım şeyi, farkında olmadığım bir arzuma veya yaşadığım bir olaya borçlu olduğumu söylüyorsunuz.”

“Ya da yaşadığınızı sandığınız bir şeye... Evet, aynen bunu söylüyorum. Birlikte deneyelim: O çocuk kim?”

“O benim, öyle değil mi?”

“Sanırım öyle.”

“Peki o zaman o eve giren ana karakter kim?”

“O da sizsiniz. Bir rüyada böyle şeyler mümkündür, insan uçabilir, zamanda yolculuk yapabilir, saniyeler içinde çok uzaklara gidebilir veya sizin rüyanızda olduğu gibi aynı kişiden bir tane daha olabilir.”

“Her iki figür de ben olduğum için mi?”

“Evet ve bu yüzden de ikisinin hissettiği duyguların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Aslında orada olmamanız gerektiğini biliyoruz. O halde söyleyin, nerede olmalıydınız?”

“Başka bir yerde.”

“Neresi olduğunun bir önemi yok, sadece orada ve o an mı olmamalısınız?”

“Bilmiyorum. Neden?”

“Belki de çocuk her şeyi duyduğu için. Ne duyuyor Darío?”

“Yan odada olanları!”

“Peki orada ne oluyor?”

“Bilmiyorum.”

“Şu anda rüyanızdan değil, geçmişinizden bahsediyorum. Yan odada ne oldu ve duymamanız gereken şey neydi?”

“Rüyamda kadın dövülüyordu. Ama babam annemi hiçbir zaman dövmedi.”

“Dövülüyor mu? Odada olanlar bir çocuğa şiddet gibi gelmiş olabilir. Ama biz olaya, şu anki yetişkin halinizle bakmaya çalışalım. Dışarıdan sesler duyulduğunu, bir adamın bir kadına bağırdığını söylemişsiniz. Ne diyor? ‘Oros-

pu! Azgın domuz' mu? Görünüşe göre kadına güç gösterisinde bulunuyor. Bunu tam olarak nasıl yapıyor? 'Gel buraya! Al şunu! Şöyle uzan! Hadi' Ve kadın inliyor mu? Bir ara bağılıyor mu? Büyük bir olasılıkla orgazm oluyor? O anda korkuyorsunuz ve uyanıyorsunuz. Kadının dövüldüğüne emin misiniz, yoksa biriyle seks mi yapıyor?" Sessizlik. "Şimdilik bu noktada bırakalım."

Darío ayağa kalktı, ona asansöre, oradan da aşağıya kadar eşlik ettim, girişteki holden geçti ve binanın dışına çıktı. Bu esnada da tek kelime etmedi.

Darío sonraki iki seansta da bu konuyu açmadı. Sonra bir seansı iptal etti. Ancak ondan sonraki hafta seansa geldiğinde anlatmaya başladı:

"Geçenlerde yatakta yatıyordum ve aklıma bir ay önce konuştuğumuz konu geldi, hatırlıyorsunuz öyle değil mi? Bir rüyamı anlatmıştım..."

"Evet, hatırlıyorum. Anlatın."

"Bir şey hatırladım."

"Peki ne hatırladınız?"

"Altı ya da yedi yaşındayken yaşadığım bir geceyi hatırladım. Yüz üstü yatağa yatışım ve yan odada olanları duymamak için başımı bir yastıkla kapatmam gözümün önüne geldi. O an, bunu bir kez yaşamadığımı fark ettim... Hayır, bu sıklıkla oluyordu. Haklıdınız: Odasında yalnız kalmaya ve duymaması gereken şeyleri duymaya mecbur bırakılan çocuk bendim. Ve kulaklarımda yine annemin inleyişleri yankılandı. Korkunç."

"Korkunç olan ne?"

“Seks yapmaktan bu kadar hoşlanan bir annem olması.”

“Bu korkunç değil Darío. Aksine. Bence seks hayatının keyfini çıkarabilen bir kadın, eminim ki çok daha mutlu ve sağlıklı olur. Ayrıca üstüne düşen görevi – bir anne olarak da –başarıyla yerine getirir. Sadece çocuklara fark ettirmemeliler. Ve kesinlikle siz de ebeveynlerinizin cinsel yaşantısına şahit olmamalıydınız. Bu gerçekten kötü. Eğer çocuklar ve ebeveynlerin ortak yaşamamaları gereken bir şey varsa o da cinsel hayattır. Bu enseste girer. Rüyanızda yaşadığınız korku bu yüzden. O zaman tüm bu olanlar sizi heyecanlandırmış olsa da içinizde ağır bir suçluluk duygusu uyanmasına sebep olmuş olmalı.”

Kısa bir sessizlik.

“Halbuki size örnek bir aile hayatımız olduğunu söylemiştim.”

“Hiçbir zaman örnek bir aile hayatım var demediniz. Siz örnek bir çift olduklarını söylediniz. Ve bu doğru olabilir. Ama belki de – bunu yanıltma payım olmasına rağmen söylüyorum – belki de bir çift olarak kendileriyle o kadar fazla meşguldüler ki aynı zamanda ebeveyn olduklarını unuttular. Bu yüzden rüyanızda kendinizi ‘terk edilen çocuk’ olarak görüyorsunuz. Terk edilmiş, çünkü odada yalnız bırakılmış ve annesi, onun önünde kendisini arzu edilen biri gibi göstermemesi gerektiğini anlamıyor. Bana bir gün babanızın sahip olduğu gibi bir partner bulmak istediğinizi söylediğinizi hatırlıyor musunuz? Sanırım teşhirciliğinizin de bununla ilgisi var.”

“Nasıl?” diye sordu Darío şaşkın bir ifadeyle.

“İki açıdan. Bir açıdan, pasif olarak acı çekmeniz gere-

kirken, her seferinde aktif bir şey yaptığınızı düşünüyorum. Ancak küçük bir değişiklikle...”

“Nedir o?”

“Çocukken dinlemek mecburiyetindeydiniz. Şimdi kadınları bakmaya zorluyorsunuz. Bunun dışında onlara bir zamanlar size yapılanı yapıyorsunuz.”

“Bunu tam olarak anlamıyorum.”

“Bu henüz bir çocukken kullanılabilen bir mekanizma. Bize ait korkuyu ve acıyı dışarıya yansıtmamızı sağlıyor. Örneğin doktorda iğne olan bir kız düşünün. Büyük bir ihtimalle evde odasında oyun oynarken doktor olacaktır ve bebeğine iğne yapacaktır.”

“Anlıyorum. Peki diğer açıdan?”

“O da rüyanın gerçekleşmesini sağlama girişimi anlamına gelir, yani babanızın partnerine sahip olma isteği...”

“Annemle yatma isteği... Korkunç, ben gerçekten delirmişim.”

Bu oldukça zor bir andı. Rüyalarının analizi, onun çözümlenmemiş Oedipus* sorununu ortaya çıkarmıştı ve bununla yüzleşmek zorunda kalmıştı. Korkusu ve acısı kontrol edilemez bir hal almadan önce onun tarafına geçmek zorundaydım.

“Sorun yok Darío. Bununla ilgili şimdi sakın bir şekilde konuşabiliriz.”

“Ne diyebilirim ki? Çok basit, ben hastayım.”

* Oedipus kompleksi ya da Oedipus karmaşası, Sigmund Freud’un kurucusu olduğu psikanalitik teoriye göre karşı cinsteki ebeveyni sahiplenme ve kendi cinsinden ebeveyni saf dışı bırakma konusunda çocuğun beslediği duygu, düşünce, dürtü ve fantezilerin toplamı.

“Bir dakika! Oedipus kompleksini duyduğunuzu düşünüyorum.”

“Evet, elbette. Ama bu...”

“Sakin olun. Bakın, her insan annesine yakın bir bağ hissederek doğar. Hayatımız ilk andan itibaren ona bağlıdır, bizi yedirir, şefkat gösterir ve sevgi verir. Ağladığımızda, aç mıyız, uykumuz mu var, yoksa üşüyor muyuz diye anlamaya çalışır? Yani ona çok içten bir bağ ile bağlıyız.” Anlattığım şeyin her insan için geçerli olduğunu anlamasını sağlamak amacıyla bilerek ‘biz’ diyerek çoğul konuşuyordum. Kesinlikle kendisini anormal biri gibi görmemeliydi. “Bu şartlar altında annemiz bizim için kesinlikle en sevilen kişi oluyor. Yatırırken ya da banyo yaparken bize dokunan kişi annemizdir. Emzirirken bizi kollarında tutar. Bu sebeple, duyularımızın gelişiminde ve erotik hislerimizde büyük bir payı olması çok normal. Anlıyor musunuz?”

“Evet.”

Yaşımız ilerledikçe ona olan bağımız da azalır ve erotik ilişki süblime olur.”

“Süblime mi?”

“Evet. Bu, seksüel özelliğini kaybedip başka bir şeye dönüşmesi anlamına gelir, örneğin şefkat.”

“Peki bu ne zaman olur?”

“Aşağı yukarı yedi yaşında. Ancak bunun için iki koşulun yerine getirilmesi lazım. Birincisi, erkek çocuğunu anneden ayırmak için devreye babanım girmesi lazım. İkincisi, anne artık cinsel açıdan daha mahrem davranmalı ve bunun yerine sevgi dolu, şefkatli bir varlık haline dönüşmelidir.”

“Ancak benim durumumda...”

“Siz, altı yaşınızda, başınızı yastığın altına gömerek, tamamen annenizin cinsel yanına karşı direnmeye çalıştınız. Hepimizin başına böyle şeyler gelebilir, ancak sizin durumunuz gerekli mekanizmaları oluşturmaya izin vermemiş. Onların yardımıyla bu arzunuzu süblime edebilirdiniz. Durum böyle olunca olası tüm semptomlar ortaya çıkabilir. Sizin de bu arzunuzu başka kadınların üzerine yönlendirmekten başka çareniz kalmamış. Size ‘uygun’ kadınları nasıl tarif ettiğinizi hatırlayın: ‘Olgun kadınlar’ demiştiniz. Anneniz olabilecek kadınlar...”

“Evet ama bunlar çirkin kadınlar. Benim annem güzel. Ayrıca bu kadınlar bakımsızdı, iş yüzünden yorgundular, annem gibi değillerdi.”

‘...di’ – ilk defa onlardan bahsederken geçmiş zaman kipi kullanıyordu.

“Evet. O kadınlar anneniz gibi değildi, siz annenizin o kadınlar gibi olmasını isterdiniz. Erotik görüntüsü olmayan olgun bir kadın. Yorgunlar, işten geliyorlar ve kesinlikle az önce sevişmemişler. Ayrıca aradaki gizli bağı keşfetmemeniz için mümkün olduğu kadar annenize benzememeliydiler. Bundan yola çıkarak, aşırı kıskanç olmanızın temel sebebinin de bu olduğunu söyleyebilirim.”

“Neden?”

“Sanırım bugüne kadar birlikte olduğunuz partnerlerinizden, aslında anneniz için geçerli olan bir şey talep ettiniz: ‘Neden başkalarına, senden almak istediğim şeyleri veriyorsun?’ Annenizin bir başkasını seks partneri olarak seçtiği gerçeği, yani olması gereken sağlıklı gerçek, sizde korkutucu bir fikir oluşturdu. Partnerleriniz, son olarak Silvina da aynısını yapı-

bilirdi. Eğer anneniz, yani hayatınızdaki en önemli kişi böyle bir şey yapıyorsa diğerleri de aynısını yapabiliirdi.”

İkimiz de bir süre sustuk.

“Oedipus kompleksinde babanın da önemli rolü var, öyle değil mi?”

“Evet, önemli bir rolü var.”

“Peki tüm bunların içinde babamın rolü neydi?”

“Bilmiyorum. Onun hakkında neredeyse hiç konuşmadık. Tüm dikkatimizi, annenizle ilgili bilinçsiz çatışmamıza verdik. Ancak artık onunla ilgili de konuşmak oldukça ilginç ve verimli olabilir, sizce de öyle değil mi?”

“Evet, sanırım öyle.”

Bir yıl sonra – tüm bu zaman boyunca bu konunun üstüne çalışmıştık – Darío evden taşınmaya karar verdi. Biraz para biriktirdi ve merkezde küçük bir daire satın aldı.

Ebeveynleriyle ilişkisi iyi ama eskisinden daha az çatışmalı.

Silvina’yla olan ilişkisini bitirdi ve aylardır yalnız. Kıskançlıkla ilgili meseleyi halletmeden de ciddi bir ilişki yaşamak istemiyor. Kıskançlığı çok daha iyi durumda, ancak bu durum seanslarımızda hâlâ büyük bir rol oynuyor.

Bazen kendisini çok yalnız hissediyor, sığınacak bir yerde olmak ve başını yastığın altına gömmek için tekrar ebeveynlerinin yanına taşınma isteğine karşı zorlu mücadele veriyor, çünkü ebeveynlerinin cinsel hayatlarını duymak istemiyor.

Ancak Darío sohbetlerimizden bu yana bir daha asla teşhircilik için yollara düşmedi.

KAYBETME KORKUSU

Laura'nın hikayesi

“Dünya büyüsunü kaybetti. Seni terk ettiler.”

Jorge Luis Borges

“Tek başıma başa çıkabileceğimi biliyorum. Bunu şimdiye dek başardım, neden şimdi de olmasın?”

“Yine de oldukça acı verici bir tecrübe olduğunu düşünüyorum...”

“Evet, her şeyden önemlisi, Pilar için. Onun için aile fikri her zaman çok değerliydi ve babasına çok bağlıydı. Sekiz yaşındaki bir kız çocuğu için bunun normal olduğunu düşünüyorum. Sergio ve ben, ne olursa olsun her şeyi sükunetle halletmeye karar verdik, yeter ki kavga olmasın. İkimiz de mantıklı insanlarız, yani tüm bunların travmatik bir hikayeye dönüşmesine gerek yok. O yüzden evet, bir tek ufaklık için endişeleniyorum.”

“Peki, ‘sükunetle halletmek, yeter ki kavga olmasın’ diyerek ne kastediyorsunuz?”

“İyi anlaştığımızı... birbirimizi seviyoruz, birbirimize saygı duyuyoruz... Sergio’nun hemen taşınması gerekmiyor. İkimiz de doğru dürüst bir yer bulana kadar kalması konusunda hemfikiriz, tıpkı hak ettiği gibi rahat ve güzel bir ev, ayrıca babasına gittiğinde Pilar’ın da kalabileceği bir yer olmalı.”

“Hmm öyle mi? Peki o zamana kadar kızınıza ne söyleyeceksiniz?”

“Bilmiyorum. Düşüneceğiz.”

“Peki o süre boyunca Sergio nerede uyuyacak?”

Yüzüme, sanki beni doğru anlamamış gibi baktı.

“Yatakta! Başka nerede olabilir?”

“Sizinle birlikte mi?”

“Elbette.”

“Kusura bakmayın ama bunu anlayamadım!”

“Neyi anlayamadınız?”

“Ayrılmak istediğinizi söylüyorsunuz ama öncelikle Pilar’a hiçbir şey anlatmayacaksınız. Ve eşinizin taşınmayacağını, sizinle aynı yatakta yatmaya devam edeceğini. O halde ayrılmaktan kastınız ne?”

“Söyledim ya: Mantıklı bir ayrılık...”

“Peki bu ‘mantıklı ayrılık’ fikrini kim buldu?”

“Ben.”

Birkaç saniye düşündüm.

“Laura, eğer az önce söylediğiniz gibi, iyi anlaşıyorsanız, seviyorsanız ve yatağınızla evinizi ayırmak umurunuzda değilse... Neden ayrılıyorsunuz?”

Sessizlik.

“Çünkü Sergio öyle olmasını istiyor.”

“Peki siz? Siz de istiyor musunuz?”

Laura bakışlarını eğdi ve hiçbir şey söylemedi. Onu, bu sessizliğin ‘hayır’ anlamına geldiğini bilecek kadar iyi tanıyordum. Ama bunu dile getirmeyecekti, hayat arkadaşının onu istememesiyle yüzleşemiyordu. Yine de bunu günün birinde yapmak zorunda kalacaktı. Bunu yaparken ona derin

bir acı yaşatmak zorunda kalsam da onu gerçekte yüzleştirmek ve ona eşlik etmekten başka çarem yoktu.

Laura o sıralar kırk iki, kızı sekiz ve kocası Sergio kırk üç yaşındaydı. Laura hayatı boyunca çok şey yaşamıştı. Küçük bir çocukken babası aileyi terk etmiş ve sonra onlardan haber dahi almak istememişti. Depresyonda olan ve bu durumla başa çıkamayan annesi, çocuklarının, yani sekiz yaşındaki Laura ve dört yaşındaki kardeşi Gustavo'nun ne hissedeceğini umursamadan kendini bırakmıştı.

Laura çocukluğu boyunca birçok şeyden vazgeçmek zorunda kalmıştı, ta ki on üç yaşında bunun böyle gitmeyeceğini anlayana kadar. Yarım gün çalışacağı bir iş buldu, kendi çabalarıyla okula gitti ve hem kardeşine hem de annesine baktı. Elinden kaçan şeyler ve içinde bulunduğu durum için şikayet etmeye zamanı yoktu: “Sadece devam etmek zorundaydım, yoksa mahvolacaktık,” diyordu o döneme geri döndüğü zamanlar.

Bu şekilde tüm zorlukların üstesinden geldi. Yirmi beş yaşında tıp fakültesini bitirdi, kardeşi onun yardımları sayesinde mimar oldu. Bizzat kendisi sürekli şu cümleyi kuruyordu: “Hiçlikten geldim, bugün oldukça başarılı bir kadıyım.”

Sonra çalıştığı hastanede doktor olan Sergio'yla evlendi ve otuz dört yaşındakken kızı Pilar dünyaya geldi. Laura zeki, güzel ve kolay sarsılmayacak biriydi. Yaşadığı şeyler onun mizah ve ironi duygusunu geliştirmişti, öyle ki seanslarımız, oldukça karmaşık durumlarda bile ikimiz için de ilginç oluyordu.

Bu yüzden de ayrılacak olduklarını duyunca çok şaşırmıştım: İlişkisinde bazı sorunlar olduğundan hiç bahsetmemişti. Sanırım kendisi de şaşkıındı.

“Ve siz de bunu kabul ettiniz!”

“Elbette. Sergio her zaman çok hassas biri olmayabilir ama şiddet eğilimli de değil. Eğer istemeseydim yapmazdık.”

“Peki siz bunu neden istediniz?”

“Yani, belki de biraz ‘garip’ biriyimdir ve farkında değilimdir. Sizin canınız hiç seks yapmak istemez mi?”

“İster ama eski kız arkadaşlarımla değil! Ama belki de bu, sizin kocanızla yaptığınızdan farklı olarak, eski kız arkadaşlarımla birlikte yaşamadığım için olabilir,” dedim olabildiğince ihtiyatlı bir şekilde.

“Neler kaçırdığınızın farkında değilsiniz, çünkü bu çok ilginç olabiliyor...”

Tebessüm etmek zorunda kaldım.

“Laura, ciddi olalım mı...?”

“Tamam. Ama Sergio’yla sevişmeye devam etmem neden bu kadar kötü?”

“Yanlış sonuçlar çıkarabilirsiniz.”

“Ben böyle bir şey yapmam. Ben kesinlikle durumumun bilincindeyim.”

“Dürüst olmam gerekirse ben o kadar emin değilim.”

“Nedenini sorabilir miyim?”

“Çünkü bir ay önce ayrılmaya karar verdiniz ve şu ana kadar hiçbir şey olmadı. Gerçekte hiçbir şey değişmezken, bu fikre nasıl alışabilirsiniz?”

“Bununla, onu dışarıya atmam gerektiğini mi kastediyorsunuz?”

“Bilmiyorum. Ama en azından bu konu hakkında konuşmaya devam etmelisiniz. Kim bilir, belki de Sergio fikrini değiştirmiştir ve siz de sizi terk etmeyeceği için rahatlayabilirsiniz.”

Bana sırtarak baktı. “Çok kötüsünüz.”

Seans böylelikle bitmişti. Laura kapıya doğru yürürken birkaç espri daha yaptı ama içi içini yiyordu, biliyordum ve Sergio’yla bu konuyu konuşacağına emindim.

“Tamamdır, ona taşınmasını söyledim.”

“Öyle mi, bana nasıl bir konuşma olduğunu anlatır mısınız?”

“Önceki akşam yatağa girdiğimizde, ona hâlâ benden ayrılmaya niyeti var mı diye sordum. Uzun süre net bir şey söylemedi ama sonunda yine ayrılmak istediğini söyledi. O zaman ona, o halde bunu artık gerçekten yapmak zorunda olduğumuzu söyledim.”

“Peki şimdi nasıl hissediyorsunuz?”

“Endişeliyim, ne de olsa her zaman, her şeyle ben ilgilendim. Sergio bir daire bulmayı nasıl başaracak, tabii eğer o...”

“Dur Laura! Sergio yetişkin biri. Ayrıca onu sokağa atmıyorsunuz... Taşınmak isteyen o, kendinizi kandırmamalısınız.”

“Bunu bu şekilde ifade etmek zorunda mısınız?”

“Evet, çünkü gerçek bu ve insan olayları olduğu gibi görmeli, öyle değil mi? Bu sebeple bir sonraki adımımızda bir meseleyi netleştirmeliyiz.”

“Nedir o?”

“Ona, hâlâ sizden ayrılmaya niyeti var mı diye sordunuz, doğru mu?”

“Evet.”

“Güzel, ancak soru tam olarak doğru ifade edilmemiş, çünkü onun sadece sizden ayrılmaya ‘niyeti’ yok, o sizden ayrılmak ‘istiyor’! Ve sizinle ilişkisini bitirmek istemesinin bir sebebi var.”

“Artık beni arzulamıyor.”

“Evet.”

Sessizlik.

“Bu acı veriyor.”

“Tahmin edebiliyorum.”

“Neden böyle olduğunu anlamıyorum. Neyi yanlış yaptım? Ona hep destek oldum, onun işiyle ilgilendim, hep onun yanında oldum, bağımsız bir kadını ve gerçekten aşırı taleplerim yok, kolay kolay insanları sinir etmem ve iyi bir anneyim... Kendimi bırakmadım, şişman bir kadın olmama izin vermedim,” dedi ve kahkaha attı.

“Laura büyük bir ihtimalle sorunuza cevap bulamayacaksınız, çünkü onu kendi içinizde arıyorsunuz. Ancak cevabın *sizin* yanlış yaptığınız bir şeyle alakası olmadığını düşünüyorum. Bana öyle geliyor ki daha çok Sergio’nun içinde dönen olaylarla alakalı.”

“Peki o halde ben ne yapmalıyım? Ona neden böyle bir karar aldığını mı sormalıyım?”

“Bu işe yarar mı?”

Laura düşündü.

“Bilmiyorum. Sanmam. Her şeyi açıkça anlattığını söy-

leyen insanlarla bizzat dalga geçmişimdir. Ve sanırım bu noktada durum da bu! Yani beni artık sevmiyor. İyi, o halde gitmeli. Hayatımı, o benim yanımda yokken inşa ettim ve bunu yapmaya devam edeceğim.” Şimdi Laura savunmaya geçmişti, her şeyi sorguluyordu, tam anlamıyla kibirli olmaya başlamıştı: “Bensiz, hayatla nasıl başa çıkacağını görmeli. Bu ailede kimin para kazandığını, çünkü o benim. Neyse, ne de olsa bu artık benim sorunum değil, öyle değil mi?”

“Laura, bana sanki kızdınız gibi geliyor. Ama aslında kızgın değilsiniz, değil mi?”

“Ah, öyle mi?”

“Hayır, sanki kendinizi bir çocuk gibi savunuyor gibisiniz.”

“Nasıl?”

“Çocuklar, onlara istedikleri bir şey verilmediğinde ne yaptıklarını izlediniz mi? Size bakarlar ve: *Ne olmuş yani? Onu zaten istemiyordum!* derler.”

Laura güldü, ancak gözleri dolmuştu.

“Biliyorum, gülünecek haldeyim.”

“Hayır, siz insani davranıyorsunuz. Ve böyle bir şey biz insanların canını acıtır. Acıtır ve artık sevilmiyor olmak, arzulanmamak bizi korkutur. Ama önemli değil, siz hâlâ öyle değilmiş gibi yapabilirsiniz... Normal bir insan gibi davranıyorsunuz. Doğrusu, bunu görmeniz.”

“Güzel saçmalıyorum!” dedi ve gülümsedi.

“Peki sonra ne oldu?”

“Hafta sonu taşınmasında karar kıldık. Ama öncesinde ufaklıkla konuşmalıyım. Bir sabah kalkacak ve babası evde yok, bu doğru değil!”

“Onunla neden *siz* konuşmak zorundasınız?”

“Kim yapacak? O mu?”

“Hayır, ikiniz birlikte Laura. Ebeveynler ayrılmaya karar verdiğinde, çocuklarıyla mutlaka birlikte konuşmalılar, çocuk bunu her ikisinden duymalı.”

“Elbette, o halde ufaklığın karşısına geçip ‘Pilar, şu ana kadar senin baban olan adam bizi terk etmeye karar verdi. Bu yüzden şimdi sana artık bizimle birlikte yaşamayacağını söylemek istedik.’ Doğrusunun bu olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Bu korkunç.”

“Ama gerçek bu.” O anda net düşünemiyordu.

“Hayır, gerçek bu değil.”

“Neden değil?”

“Birincisi: Sergio ikinizi terk etmeye karar vermedi, sadece sizi terk etmeye karar verdi.” Tek kelime etmeksizin bana bakıyordu. “İkincisi: O sadece şu ana kadar babası değildi. Bundan sonra da babası olacak. Yoksa babanızın size yaptığını onun da Pilar’a yapmasından mı korkuyorsunuz?” Sessizlik. Laura’nın gözleri doldu.

“Buna belden aşağıya vurmak denir.”

“Bu bir soruydu. Buna cevap verebilir misiniz?”

“Hayır, bundan korkmuyorum, Sergio böyle bir şey yapmaz.”

“Güzel, o halde kızınızın sizinkinden daha iyi bir babası olduğunu kabul etmelisiniz ve kendi kayıplarınızı Piların’kilerle karıştırmamalısınız.” Kısa bir ara verdim, sonra devam ettim: “Laura, ufaklığın kolayca bu durumun üstesinden gelmesini istiyor musunuz?”

“Elbette.”

“O halde, onun için en iyisinin ne olacağını düşünün. Bu sizin için de iyi olacak, öyle değil mi?”

“Evet, çünkü onun kötü olduğunu görürsem sanırım ölmek isterim.”

“Her halükarda kötü hissedecek. Yoksa babasının taşınması onun canını acıtmayacak mı diye düşünüyorsunuz? Hayır Laura, kendinizi kandırmayın. Pilar’ın bu durumu kolaylıkla bir kenara atacağını sanmayın. Onun da canı acıyacak ve siz de mümkün olduğunca iyi bir şekilde onun yanında olmalısınız.”

“Peki bu nasıl olacak?”

“Dediğim gibi, bunun ebeveynlerinin bir kararı olduğunu ve her ikinizin de bunu istediğini görmesini sağlamalısınız. Onun yanında birbirinizi suçlamayın, yoksa onu bir taraf tutmaya zorlarsınız ve bu kesinlikle duygularını allak bullak eder. İkinizden birinde karar kılarsa, diğerine karşı suçluluk duygusu hissedecektir.”

“Sergio, ona şu anda nasıl hissettiğimizi biraz anlatmamız ve kendisini bu boşanmanın dışında hissetmemesi için bununla ilgili fikrini sormamız gerektiğini düşünüyor.”

“Ama o zaten boşanmanın dışında Laura. Ukala biri gibi davranmak istemem ama şu anda bununla bir şekilde başa çıkacağınız için, daha sonra kendinizi kötü hissetmenizi istemiyorum. Bu yüzden, bir terapistin buna hakkı olmamasına rağmen size bir tavsiyede bulunmama izin vermenizi rica ediyorum: Bunu yapmayın! Eğer bu boşanmanın kendisine bağlı olduğunu hissederse, ilerleyen zamanlarda bedel ödemek zorunda kalır, çünkü o zaman olanlardan dolayı sorum-

luluk hissedecektir. Ve bu haksızlık olur, çünkü tüm bunların onunla bir alakası yok, sizce de öyle değil mi?”

“Doğru, sanırım haklısınız.”

“Peki o halde. Ama hazırlıklı olun, kesinlikle kolay olmayacak.”

“Endişelenmeyin, böyle konularda uzmanımdır.”

Bu noktada seansı bitirdik. Laura gitti, üzgündü ama artık kafası o kadar karışık değildi.

“Evet, Pilar’la konuştunuz mu?”

“Evet. Bize ne söyledi biliyor musunuz?”

“Ne?”

“Ona kızmamalıymışız ve bundan sonra uslu olacaktı. Sergio ve ben inanamadık. Ona sarıldık ve ağladık, ne söyleyeceğimizi bilemedik.”

“Peki ona neticede ne dediniz?”

“Hiçbir şey.” Bana kısa bir an baktı. Sonra konuşmaya devam etti. “Biliyorum, bundan hoşlanmıyorsunuz ama şu anda buna ihtiyacım var: Bana bir fikir verin, herhangi bir şey, bununla nasıl başa çıkacağımı bilmiyorum.”

Laura o ana kadar kontrolü elden hiç bırakmamıştı, ağır konular söz konusu olsa bile. Üzgündü, belki de gücünün sınırına gelmişti ama kontrolü elden bırakmadı. O anda artık ne yapması gerektiğini bilmediğini gördüm. Şaşırtıcı değildi. Kızının acı çektiğini görmek bir anne için kolay değildi.

“Onunla konuşun.”

“Peki ona ne söylemeliyim?”

“Gerçeği. Boşanmanın onunla alakalı olmadığını.”

“Elbette alakası yok.”

“Bunu siz biliyorsunuz ama o bilmiyor.”

“Neden?”

“Laura, çocuklar yaramazlık yaptıklarını veya ebeveynleriyle ilgili kötü ya da şiddet içerikli bir şey düşündüklerini çok iyi bilirler. Tamamen bilincindedirler. Ve sonra babasıyla ya da annesiyle veya bu vakada olduğu gibi her ikisiyle ilgili bir durum söz konusu olduğunda, kendilerini suçlarlar ve kötü şeyler düşündükleri için suçun kendilerinde olduğunu düşünürler. Bu yüzden onu tüm suçlardan aklamamız ve olanların onunla bir alakası olmadığını, bu durumun anne ve babanın arasında olduğunu, onu sevmeye devam edeceğinizi söylemeniz çok önemli. İkiniz birlikte. Ayrıca bunu ciddiye almaması gerektiğini, gerçi birçok şeyin değişeceğini ama boşanmanın ebeveynlerini kaybedeceği anlamına gelmediğini anlatın. Bunu çok net söylemelisiniz, bunu mutlaka bilmeli.”

Laura’da öyle yaptı. Ve Pilar’ın durumu çok iyi bir şekilde anlaması onu şaşırtmıştı.

Elbette Laura’yla yaptığımız sonraki seanslarda da temel konu ayrılıktı. Sergio bir daire kiraladı, içinde kızı için bir oda da vardı ve onu birlikte döşediler. Pilar mutluydu, yeni evde de bir odası olduğunu bilmek onu sakinleştirmişti. Evet, hatta görünüşe göre birden iki odası olması hoşuna bile gitmeye başlamıştı. Her iki taraf da bu konuyla ilgili büyük bir olgunluk gösterdi ve Laura’nın artık Pilar için endişelenmesine gerek kalmamıştı. Bunun yerine, sonraki aylarda üzerinde çalıştığımız yeni duygular ve korkular baş göstermişti.

“Neden olmasın Laura?”

“Neden yapmalıyım? İnsanların etrafımda kutlamalar yapması ve sanki olağanüstü eğleniyormuş gibi yapmaları içimi karartıyor! Ben de bu fırsatı değerlendirip ufaklığı babasına gönderiyorum, güzel bir film seçiyorum ve eve pizza söylüyorum. Bu süper, kimse sinirime dokunmuyor. Güzel değil mi?”

“Bilmem. Eskiden, Sergio’yla birlikte yaşadığınız zamanlarda sıklıkla bu tarz kutlamalara giderdiniz ve kötü bir şey anlatmazdınız, en azından bana. Yoksa yanılıyor muyum?”

“Hayır ama o başka bir şeydi.”

“Neden? Partilerde genelde insanlar kendilerini kaybederler ve bu kesinlikle çok sinir bozucu olabilir.”

“Kesinlikle!” dedi Laura ve güldü.

“Ee?”

“Bilmiyorum... Ama bir düğüne gitmek istememem bu kadar kötü mü?”

“Hayır, konu bu değil. Ancak ayrıldığınızdan beri bir kere bile bir davete katılmadınız, öyle değil mi?”

“Sıkılıyorum.”

“Sıkılıyor musunuz, yoksa oradakilerin size acıyacağından mı korkuyorsunuz?”

“Delirdiniz mi? Bana acıyacaklar mı?” Gerçekten çok sinirlenmişti. “Eğer bilmiyorsanız söyleyeyim, mesleğimde diğerlerinden üstünüm. Bunun için eğitim sürem boyunca çok çalıştım. Maddi nedenlerle muayenehaneme gelemeyenler için hastanede çalışıyorum. Randevu takvimim o kadar dolu ki size, terapistime: Üzgünüm size ayıracak

vaktim yok, demem gerekiyor. Ve şu anda size bunu söylemek istiyorum... Mesleğimi seviyorum ve çok iyi yaşayabiliyorum. Ayrıca harika bir kızım var...”

“Ve size eşlik eden kimse olmadığı için hiçbir davete katılmıyorsunuz.” Bana bakakaldı. Büyük bir ihtimalle beni o anda boğmak istemişti. “Elbette,” dedim yüksek sesle ve net bir şekilde. “Size göre diğerleri şöyle düşünüyor: Peki Laura’nın yanına kimi oturtacağız? Çok basit, onu Humberto Amca’nın yanına oturtalım, ne dersin? Onun da ona eşlik edecek kimsesi yok! Kenarda bir yere, ikisi için gayet uygun.”

“Tamam, bu kadar yeter! Ben gidiyorum!” Ayağa kalkmaya teşebbüs etti.

“Laura, lütfen oturun.”

“Başka söyleyecekleriniz de mi var?”

“Kendinizi git gide daha çok izole ettiğinizi görmeyi istiyorum. Toplumda, hayatın iki kişilik organize edildiğine dair ortak bir fikir var. Bu yüzden de tek başına olanlar sıklıkla partilere ve organizasyonlara davet edilmiyorlar. Biri davet edildiğinde, otomatik olarak: Peki kiminle geliyorsun? diye soruluyor. Ve o zaman siz de yalnız olduğunuzu söylemek zorundasınız. Bu şu anda sizin gerçeğiniz. Yalnızsınız. Bir cumartesi akşamı evde olmanız, film seyretmeniz ve yanında pizza yemeniz süper ama aynı şeyi uzun haftalardır yapıyorsunuz. Daha doğrusu Sergio’yla ayrıldığınızdan beri. Ve biliyor musunuz, bunu yapmayı gerçekten istiyor musunuz, yoksa sadece kendinize ve diğerlerine, hayatınızda ikinci kez terk edildiğinizi itiraf mı edemiyorsunuz merak ediyorum.” Sessizlik. “Ve şimdi

gidebilirsiniz. Ve siz de gerçekten kime öfkeli olduğunuzu düşünün, ben size hiçbir şey yapmadım.”

Laura bir sonraki seansta erkeklerle olan deneyimlerinden bahsetmeye başladı.

“Son seansın sonunda bana gerçekten kime öfkeli olduğumu düşünmemi söylediniz. Hatırladınız mı?”

“Evet.”

“Düşündüm ve sanırım bir cevabım var.”

“Cevap nedir?”

“Hayatım boyunca bana yakın olan tüm erkeklere öfkeliyim.”

“Bu nasıl başladı?”

“Önce babamla. Gittiğinde altı yaşındaydım. Sonraki yirmi yılda beni kaç kere görmeye geldi biliyor musunuz? Bir kez bile gelmedi. Ben, ağabeyim ve annem umurunda değildi. Ve Tanrı biliyor ne olursa olsun, onca zaman boyunca bir kez bile aramadı. Onu otuz yaşındayken gördüm. Ve biliyor musunuz neden?”

“Hayır.”

“Çünkü onu ben aradım. Sergioyla evlenmeden kısa bir süre önceydi. Babamın da olmasını istiyordum. Bu yüzden onu bulana kadar aradım. Telefon açtım ve randevulaştık... Ne kadar heyecanlandığımı tahmin edemezsiniz. Nasıl göründüğünü bile bilmiyordum. Ama onu nihayet gördüğümde, ölmeyi tercih ettim.”

“Neden?”

“Berbat görünüyordu. Yaşlanmıştı, keldi, küçücüktü ve tamamen bitmişti. Düşündüğüm ilk şey, ‘Neden bu işe ya-

ramaz için o kadar acı çektim ki?’ oldu. Ancak sonra ona acıdım ve artık azarlayamazdım, bunun yerine ne yaptım dersiniz? Onunla ilgilendim. İlgilendim! Anlıyor musunuz? Boktan hayatı boyunca benim aç ya da tok olduğumla ilgilenmeyen biriyle. Ama o anda ona kızamadım bile.”

“Bu doğru değil. Sadece o anda ifade edemediniz, ancak şimdi söylüyorsunuz, gördünüz mü?”

“Bir değeri var mı?”

“Bilmiyorum ama öyle. Ve gerçek inkar edilemez. Aksine, ancak babanıza karşı tüm kızgınlığınızı kustüğünüz zaman onunla doğru bir ilişki kurabilirsiniz.”

“Ona karşı mı? Bunu yapamam, size ona acıdığımı söyledim.”

“Tamam, o halde bunu burada yapın, az önceki gibi. Ama her şeyi kusun, size izin veriyorum. Hadi, sizi dinliyorum.”

“Başka çareniz de yok...”

Bunun üzerine bir süre çocukluğuyla ve başa çıkmak zorunda kaldığı şeylerle ilgili konuştuk. Gerçekten kötü bir zamandı.

“Laura, ‘Resilience’ nedir bilir misiniz?”

“En ufak bir fikrim yok.”

“Bu terim aslında fizikten gelir. Bazı esnek maddelerin, herhangi bir çarpışmadan sonra eski şekillerine geri dönmelelerini, hatta daha iyi şekil almalarını ifade eder. Daha basit anlatmak gerekirse: Bazı şeylerin, zorlu şartlarda kendilerini daha iyi bir hale getirme becerisi. Psikoloji bu terimi, zor deneyimler yaşayan ve bunu sadece atlatmakla kalmayıp daha güçlü, daha iyi bir insana dönüşen kişilerin bu özel yeteneğini ifade etmek için kullanır. Ve bugüne kadar gördüğüm en

iyi ‘Resilience’ örneği sizsiniz. Tebrik ederim.” Bana müteşekkîr gözlerle baktı. Şu anda övgüye ihtiyacı olduğu için değil, bunu gerçekten hak etmişti. “Ama az önce: ‘Hayatım boyunca bana yakın olan tüm erkeklere öfkeliyim’ dediniz. Hâlâ bununla kastettiğiniz şey ne?”

“Size hiç anlatmadığım bir şey var. On altı yaşında Martin diye biriyle birlikteydim. Kuzenimin bir arkadaşıydı. Bir buçuk yıl birlikte olduktan sonra hamile kaldım.” Bu noktada hikayenin ona ne kadar ağır geldiğini fark ettim. “Konuyu ağabeyim ve annemle halledebilmişim. Kafam çok karıştı, gerçekten ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Ona telefon açtım, buluştuk ve ona ne olduğunu anlattım.”

“Ve?”

“Böyle bir şeyin ona fazla geleceğini söyledi. Ne istersem onu yapabilirmişim ama o kesinlikle sorumluluk almayacaktı. Ayrıca...” Biraz ara verdi, sonra konuşmaya devam etti. “Ayrıca, çocuğun ondan olup olmadığını da bilmediğini, ailemden bağımsız yaşadığının bilincinde olduğunu ve zor durumda kaldığım için aptalca bir şey yaptıysam, bunun için beni asla suçlamayacağını da söyledi. Ama bu benim sorunummuş, onu bu işin dışında tutmalıymışım... O hayvan sanırım benim bir orospu olduğumu ima ediyordu! O zaman kendime nasıl hakim olduğumu bilmiyorum, ancak ayağa kalktım ve gittim. Bir daha onunla konuşmadım.”

“Hamilelik ne oldu?”

Bana baktı, derin bir nefes aldı. “Ne olmuş olabilir? Kürtaj oldum. Ruhum acıdı, kendimi berbat hissettim ama onu

dünyaya getirme cesaretini bulamadım, yapamazdım.” Ağlamaya başladı.

On altı yaşında nasıl bir cehennemle mücadele ettiğini tahmin etmeye çalıştım. Bu esnada o, bir zamanlar yaşadığı çaresizliği için ağlıyordu, nihayet bu travmatik tecrübesini biriyle paylaşabilmişti. Ağlamasına izin verdim, o gözyaşlarını dökmek için neredeyse otuz yıl beklemişti. Şimdi, benim muayenehanemde zamanı gelmişti. Ben de sessiz şahidiydim.

“Laura...” dedim epey bir zaman geçtikten sonra, “...şimdilik bu kadar yeter, sizce de öyle değil mi?”

“Hayır, bekleyin, son kişi var daha.”

“Sergio.”

“Evet, ona çok kızgın olduğumu fark ettim. Bir ailem olması ve sağlam bir yuva inşa etmek için uzun süre mücadele ettim. Bunca yıldan, tüm o hayallerden ve zorluklardan sonra öylece beni hayatından atıyor ve elimdeki her şeyi alıyor.”

“Laura, abartıyorsunuz. Çok önemli bir şey kaybettiniz, bu doğru. Ama her şeyinizi değil. Elinizde hiçbir şey kalmadığı doğru değil. Çok şeyiniz var, öyle değil mi?”

“Olabilir. Ama bu şekilde de onun gitmiş olduğunu kabul etmek bana aşırı zor geliyor.”

“Bunu anlıyorum. Böylelikle o da sizi terk edenlerden biri oluyor.”

“Evet. Beni terk etmeyen tek adam sizsiniz, çünkü size para ödüyorum.”

Güldük. Bu seans çok önemliydi ve üzerinde uzun süre çalıştığımız yeni sorular peyda olmuştu. Laura’nın Sergio’ya olan ilgisi içten ve medeniydi ama sanki aralarında

hiçbir şey yokmuş gibi davranmayı bırakması uzun sürmemişti. Sergio için de bu elbette kolay olmamıştı, ancak verdiği kararın bir bedeli vardı.

Boşanmadan bir yıl sonra, ortaya Laura'nın yeni hayat koşullarıyla ilgili korkuları çıkmıştı.

“Sadece bir adamla randevunuz var Laura. Başka hiçbir şey yapmak zorunda değilsiniz. Neden bu kadar gerginsiniz?”

“Bilmiyorum, sanırım korkuyorum.”

“Neden korkuyorsunuz?”

“Her şeyden. Onu nasıl baştan çıkaracağımı bilmediğim ve kötü sonuçlanacağı için ya da iyi gideceği için ve buna devam etmek zorunda kalacağım için. Adam benimle yatmak isteyeceği için.”

“Bu kötü mü olurdu?”

“Bilmiyorum. Siz ne düşünüyorsunuz?”

“Böyle bir olasılığa hazırlıklı olmanız gerektiğini. İstemediğiniz sürece kimseyle yatağa girmek zorunda değilsiniz, herhalde bunu size söylememe gerek yok. Ama bir şeyi hesaba katmalıyız.”

“Neymiş o?”

“Laura, aşkla ilgili fikirlerimiz normalde henüz bir gençken oluşmaya başlıyor. Yetişkinler arasındaki sevgi başka bir şey.”

“Anlamadım.”

“Bakın, insan gençken ilk kez yeni komşusuna aşık olur ya da sınıf arkadaşına veya herhangi birine. Sokakta yanından geçmesi bile yeterli olur. Tek kelime konuşmamış

olmamıza rağmen aşık oluruz. Eğer iyi giderse sonuçta birbirimizi yakından tanırız, bir süre sonra çift oluruz ve er ya da geç cinsel bir deneyim yaşarız. Ancak yetişkinen biriyle randevulaştığımızda...”

“Tamam, anladım. Önce biriyle yatağa gireriz ve eğer biraz şansımız varsa bir ilişkiye dönüşür, çok sonra, eğer mucizelere inanıyorsak aşık oluruz, doğru mu?”

“Yani aşağı yukarı böyle...”

Laura kahkaha attı. Bunu sıklıkla yapardı. Hiçbir zaman pes etmemesini mizah duygusuna borçlu olduğunu düşünüyorum.

Laura birkaç kez erkeklerle buluştu, ta ki bir tanesi, Marcelo onu ilgilendirene kadar. Onunla birçok kez çıktı ve yavaş yavaş gerçek bir ilişki yaşamaya başladı.

Ancak günün birinde üzgün bir halde bana geldi.

“Size ne oldu?” diye sordum.

“Buraya kadardı. Bitti!”

“Neden bahsediyorsunuz?”

“Marcelo’dan.”

“Ama her şey iyi gidiyordu, ne oldu?”

“Olması gereken şey!”

“Onunla yattınız ve hoşunuza gitmedi.”

“Daha kötüsü. Yapamadım.”

“Bana daha net anlatır mısınız?”

“Baştan çıkaran bir kadın gibi görünsem de gerçekte korkak tavuğun tekiyim.”

“Hm.”

“Ama bir şekilde ona güvenmiştim. Git gide rahatlamıştım. Dışarıya çıktığımızda çok gülüyorduk ve iyi sohbet edi-

yorduk. Ayrıca beni öptü ve içimde her şey hareketlendi. Bu yüzden de son buluşmamızda tamam dedim ve birlikte ona gittik.”

“Bunu istiyor muydunuz? Onu arzulamış mıydınız?”

“Hem de nasıl! Neyse...” Kısa bir ara verdi, sonra konuşmaya devam etti: “Rio de la Plata manzaralı çok güzel bir dairesi var. Beni bir an bile sıkıştırmadı veya üstüme atlamadı. Tam bir centilmen gibi davrandı. Bir şeyler içtik ve sohbet ettik. Sonra öpüşmeye başladık.”

“O anda nasıl hissettiniz?”

“Cennette gibi. Harikaydı.”

“Sonra.”

“Yavaş... Siz ondan daha hızlısınız.”

“Peki tamam, şimdi ciddi olalım.”

“Evet, sonra ayağa kalktık, yatak odasına gidecektik. Pi-yano çalınan bir müzik CD’si koydu. Her şey çok güzeldi. Ancak bluzumun düğmelerini açmaya başladığında... bir anda her şey bitti.”

“Ne oldu?”

“Korkmaya başladım. Birden boğazıma bir şey düğümlendi ve sadece ağlamak istedim. Ve öyle de yaptım. Kendimi durduramadım ve koyverdim, gerizekalı gibi.”

“O esnada ne hissettiniz?”

Bana baktı. “Gabriel, bana hiç ayrıntılı bir şekilde baktınız mı?” Bir şey söylemedim. “Hadi, bana bakın ve ne gördüğünüzü söyleyin.”

Laura güzel bir kadındı. Koyu bir teni, yeşil gözleri ve insana sıcacık gülümseyen çekici bir ağzı vardı. Tahminen 1.70 boyundaydı ve çekici bir vücuda sahipti.

“Laura, benim ne gördüğümün bir önemi yok. Siz ne görüyorsunuz, bana onu söyleyin.”

“Kırk yaşının üstünde bir kadın. Bu şekilde giyinmiş ve hazırlanmış bir şekilde öyle ya da böyle bazı şeyleri örtbas edebilir. Ama zaman ve hayat, çıplak kaldığınızda, ardında bıraktığı acımasız izleri ortaya çıkarıyor.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Sergio’yla tanıştığım zamandaki gibi bir vücuda sahip değilim.”

“Sanırım öyle, başka bir şey beklenilemezdi.”

“Evet, biliyorum. Ama popom her ne kadar sert gibi dursa da soyunduğumda farklı görünüyor. Ve karnımda da Pilar’ın doğumundan kalan sezaryen izi var. Ve göğüslerim bir annenin göğüsleri.”

“Ve bir kadının.”

Laura başını eğdi.

“Laura, Sergio’yu kaç kez aldattınız?”

“Ne? Hiçbir zaman!”

“Yani bu, en son bir adamın karşısında soyunmanız bundan...”

“On beş yıldan fazla oluyor.”

“Ama vücudunuz hâlâ o zamanki gibi olmalı. Biliyorum, her zaman kendinizden fazlasını beklediniz. Ancak bu sefer biraz abartmıyor musunuz? Laura hayatınız boyunca zorluklara karşı geldiniz. Şimdi yine bir zorlukla karşı karşıyasınız. Bir düşünün bakalım: Altı yaşındayken babanız sizi terk ettiğinde ne düşündünüz?”

“Korku.”

“Peki, on üç yaşında şu firmaya ilk işiniz için başvurduğunuzda, korkmadınız mı?”

“Korktum.

“On altı yaşında hamile kaldığınızda?”

“O zaman da korktum.”

“Peki bana şunu söyleyin: Şu anda yaşadığınız şey, eskiden atlatmanız gerekenlerden daha mı zor?”

“Hayır.” Gülümsedi. “Bu onların yanında çocuk oyuncuğu.”

“Yanlış. Sizin için şu anda onlar kadar zor. Diğer durumlarda olduğu kadar korkacaksınız. Ama eğer bu tarz yüzleşmeler yüzünden korkup yoldan çıkacak biri olsaydınız şu an olduğunuz kişi olmazdınız. Hayal kırıklığına uğrardınız ve yıllar boyu öfkeniz büyüdükçe büyürdü. Ama korkunun sizi durdurmasına izin vermediniz. Şimdi bunun başınıza gelmesine izin mi vereceksiniz?” Kısa bir ara verdim. “Şimdi, yaşlanmışken.”

İçten bir kahkaha atmaya başladı. Rahatlayabilmesi de önemliydi diye düşünüyorum. Her neyse, bu tarz yollarla analizi üstünde çalışıyorduk: Mizah, acımasız dürüstlük ve ironi.

Laura, Marcelo’yla sağlam bir ilişkiye başladı ve sonsuza dek vazgeçmek zorunda kaldığına inandığı bir sürü şey hayatına geri geldi. Mutlu ve huzurlu olduğu görülüyordu. Işıldıyordu. Marcelo’yla aşk hikayesi çok iyi ilerliyordu ve sonunda Laura’yı, yeğeninin on beşinci doğum günü kutlamasına davet etti. Bu vesileyle Laura’yı resmi olarak ailesiyle tanıştırmak istiyordu. Kutlamadan önceki seansımızda

heyecanlıydı ve ürkekti, kelimeler ağzından öylece dökülüyordu.

“Çok gerginim. Bugün bütün gardırobumu altüst ettim. Bir sürü elbise denedim ama hiçbirini beni tatmin etmedi. Kırmızı, şahane bir elbisem var, ancak böyle bir gün için fazla kısa. Giyebileceğim bir diğeri siyah, bilmiyorum... uzun ve ipek, sanırım çok resmi. Ve ayrıca şu anda kış, peynir kadar beyazım, hasta olduğumu sanabilirler. Sonra saçlarım... şu perçemlere bir bakın! Oraya böyle gidemem, cumartesi günü mutlaka kuaföre gitmeliyim. Ondan önce de kendime yeni bir elbise alacağım. Koyu renk bir şey tercih edeceğim, bu daha ciddi olur. Diğer taraftan, belki yüz hatlarımı sert gösterir, ben zaten esmer bir tipim. Belki gardırobumdan bir parça seçerim. Üstüme cuk oturuyor ama onu bana Sergio doğum günümde hediye etmişti ve bu durumda komik olabilir, bilmiyorum belki Marcelo da bu durumdan hoşlanmaz. Siz ne dersiniz?”

Ona baktım ve söylediklerinden pek bir şey anlamadığımı ifade etmeye çalıştım.

“Biliyor musunuz...” dedim sonunda, “... kutlama hikayesi bana çok sıkıcı geliyor, yerinizde olsaydım güzel bir film seçerdim, bir pizza sipariş ederdim ve kimsenin siniri-me dokunmayacağı evimde otururdum...”

Laura tüm samimiyetiyle kahkaha attı.

AŞK VE ARZU ARASINDA

Mariano'nun hikayesi

*“Duman nasıl ateşi belli ederse,
bu unutuş da istediğinin,
başka yere yönelişinin göstergesi.”*

**Dante, İlahi Komedya
Araf, 33, 97-99**

“Artık yapamıyorum. Bu yüzden size geldim. Çok yoruldum. Daha doğrusu: Bittim!”

“Tamam, o halde sizi neyin bu denli... Yani şu andaki duygu durumunuzu nasıl tarif edebilirsiniz?”

“Bilmiyorum. Bitkin, bıkkın...”

“Bana, öfkeliymişsiniz gibi geldi.”

“Evet, aynen öyle. Sanırım tam ifadesiyle bu. Evet, öfkeliyim.”

“Peki kime öfkelisiniz, söyleyebilir misiniz?”

“Tüm dünyaya!”

“Mariano, tüm dünya, bu biraz fazla. Durumu biraz sınırlandırabilir misiniz?”

“Dünya öylesine söylenilmiş bir şey...”

“Biliyorum. Ama bazı şeyleri nasıl ifade ettiğimiz çok önemli, sizce de öyle değil mi? Sonuçta sözlü düşünüyoruz ve bu sözlerle duygularımızı ifade ediyoruz. Ve eğer tüm dünyaya öfkeli olduğumuzu söylersek, öfkemizin çözümü yokmuş gibi görünür. Çünkü kimse tüm dünyayla başa çıkamaz. Şayet neye öfkelandiğimizi daha net belirleyebilirsek, belki bir şeyler yapabiliriz.”

“Tamam, anlaştık. Ortağıma öfkeliyim, çünkü hiçbir işi bitiremiyor. Müvekkillerime öfkeliyim, çünkü yargının bazen yavaş işlediğini bir türlü anlamıyorlar. Sürekli mahkemeye koşmam gerektiği için. Annemle babama... çünkü pazar günleri öğle yemeğine gitmezsem bana darılıyorlar. Kız kardeşime... çünkü onunla ilgilenmediğimi söylüyor...”

“Tamam, gerçekten birçok insan olduğunu görüyorum. Peki duygu dünyanızda, yani bir erkek olarak orada nasıl hissediyorsunuz?”

“O açıdan her şey yolunda. Dürüst olmak gerekirse hayatımda hiç sorun olmayan tek alan orası.”

“Bu önemli bir şey. İnsanı tatmin eden bir ilişki içinde olmak o kadar da kolay değil, öyle değil mi?»

“Kesinlikle, özellikle de benim durumumda.”

“Neden? Sizin durumunuzu özel kılan şey ne?”

“Sadece bir kadını değil, iki kadını birden mutlu etmek zorundayım.”

Böyle bir cevap geleceğini hesaba katmamıştım. Ancak, bir psikanalist her türlü cevaba hazırlıklı olmalıdır. Bu sebeple yüz ifademi değiştirmedim.

“İkisi ayakta kalmamı sağlıyorlar,” diye devam etti, “onlarsız ne yapardım bilmiyorum.”

Mariano ilk seansta kendini böyle ifade etmişti: “Onlarsız ne yapardım.” Analiz esnasında bu ifadeyi bir parça değiştirmeliydim, bir süre sonra hazır olduğunda: “Onlarla ne yapacağımı bilmiyorum!” dedi.

Mariano’yu kırk yaşına bastığı doğum gününden tam bir hafta önce tanıdım. On beş yıldır oldukça başarılı bir avu-

kat olarak çalışıyordu. Daha doğrusu, seanslara başladığında ekonomik açıdan mükemmeldi, ünleniyordu ve git gide daha önemli davaları üstleniyordu.

Eğitimini tamamladıktan bir yıl sonra, kendinden üç yaş küçük bir kadınla evlenmişti, adı Débora'ydı. İki oğulları vardı, on iki yaşındaki Luciano ve sekiz yaşındaki Ramiro.

Débora'yla ilişkisi sevgi dolu ve şefkatliydi.

“O harika bir anne,” diye anlatmıştı Mariano. “Ve harika bir yol arkadaşı. Daha iyi bir kadın bulamazdım.”

Onu güzel ve anlayışlı diye tanımlıyordu. İkisini, sevgili olan iki arkadaşı tanıştırmıştı ve dışarıya çıktıkları ilk günden itibaren her şey netti. Bir yıl sonra evlendiler, ondan bir yıl sonra da ilk oğulları dünyaya gelmişti ve dört yıl sonra da diğeri. Böylelikle, Mariano'nun ifade ettiği şekilde “Ingalls ailesi” tamamlanmıştı.

Neredeyse bütün seanslar aynı şekilde başlıyordu. Mariano muayenehaneme giriyor, ceketini vestiyere asıyor, gömleğinin en üstteki düğmesini açıyor, kravatını gevşetiyor, cep telefonunu kapatıyor ve koltuğa, ikimizin arasına koyuyordu.

Telefon bize daha sonra çok yardımcı olacaktı...

Sohbetimiz Mariano'nun şikayetleri yüzünden sürekli bölünüyordu. Hepsinden önce, her şeyle bizzat ilgilendiği ve kimseye güvenemediği için şikayet ediyordu.

“Kimseye yetki veremiyorum!”

“Neden?”

“Kimse olayları doğru düzgün halletmeyi başaramıyor.”

“Sizin dışınızda tabii ki!”

“...”

“Biraz otokratik (buyurgan) davrandığınızı düşünmüyor musunuz? Bu şekilde diğerleri size yardımcı olurken zorlanmıyor mudur?”

“Olabilir. Ama etrafımdaki insanların ne kadar beceriksiz olduğunu tahmin edemezsiniz,” diye karşılık verdi ve şikayet etmeye devam etti.

Zeki bir danışandı, ancak analizi derinleştirmeyi zorlaştırıyordu. Bazen sadece o sıralar başa çıkamadığı şeyler hakkında konuşuyorduk. Bu, genelde işiyle ilgili olurdu, bazen de ailesiyle.

“Artık babama katlanamıyorum.”

“Ne oldu?”

“Kız kardeşimin kocasıyla sorunları var, sanırım boşanacaklar ve babam, benim duruma el atmam gerektiğini düşünüyor...”

“Babanız sizden tam olarak ne istiyor?”

“Kocasıyla konuşmalıymışım. Ben! Ben ne yapabilirim ki onu neredeyse hiç tanımıyorum. Birkaç aile toplantısı dışında onunla hiç konuşmadım. Ahmağın teki! Onunla futbol hakkında bile konuşamam, çünkü o Platense’yi tutuyor, ben Boca’yı. Ama babam işe yarayacağını düşünüyor, ben her şeyi yapabilirmişim.”

“Böyle bir izlenim uyandırmanızın sebebi sizsiniz, öyle değil mi?»

“Neden böyle söylüyorsunuz?”

“Çünkü siz her şeyi çok iyi başarmışsınız... İyi para kazanıyorsunuz, başarılısınız, harika bir aileniz var... Bilmiyorum, belki de diğerleri sizin mutluluğun formülünü bulduğunuzu düşünüyorlardır.”

Gülümsedi.

“Biraz öyle evet. Ama yine de kendi mutluluğumdan fazlasına yetmez.”

Bu şekilde haftalar ve aylar geçti. Bireysel, anlık ve güncel sorunlar dışından başka bir şey konuşmuyor, gerçekten derine inmiyorduk. Defalarca seansları sonlandırmanın daha iyi olacağını düşündüm, ne de olsa gizli alanlara girmemize izin vermiyordu. Onun parasının, benim de zamanımın heba olduğunu hissediyordum. Onunla geçen seansların git gide uzadığını düşünüyordum, sırf sıkıcı demek istemediğimden ve odaklanarak konuda kalabilmek için kendimi çok zorluyordum.

Ta ki bir gün cep telefonunu açık bırakmayı rica edene kadar, önemli bir telefon bekliyordu. Kısa süre sonra telefon gerçekten çaldı. Arayanın numarasını ekranda görünce konuşmaya karar verdi.

“Özür dilerim Gabriel ama cevap vermem lazım.”

“Buyurun, madem acil.”

“Alo, evet şu anda psikologdayım. Hayır hayır, konuşabilirim.”

Ve Valentina – o ana kadar pek lafı geçmese de – varlığını bildirmişti.

Ona ne söylediğini anlayamıyordum ama görünüşe göre kızgındı, eğer ses tonuna ve yüksekliğine bakılırsa hem de çok. Açık konuşmak gerekirse bağıırıyordu.

“Ama senin orada olduğunu nereden bilebilirdim ki? Ee, ne yapmalıydım?... Çocuklarla birlikteydin ve... Hayır hayır... Dinle... Lütfen kapatma... Alo?! Valentina alo?!”

İnanamayan gözlerle cep telefonunu kenara koydu. Seanslara başladığımızdan beri ilk kez sinmiş ve ürkek görünüyordu. Alnını kavradı, yere baktı ve başını salladı. Hiç soru sormadım. Bir dakika sonra derin bir nefes aldı ve bana baktı.

“Bir sorunum var.”

“Ne oldu Mariano?”

“İlk seansımızda size hayatımda iki kadın olduğunu söylemiştim, hatırlıyor musunuz?”

“Evet.” Elbette hatırlıyordum. Nasıl hatırlamazdım? Aksine bunca zamandır bu konu hakkında konuşmasını beklemiştim.

“Adı Valentina. Ama tabii ki iki resmi eşim yok. Bu altı yıldır sırtımda taşıdığım bir ilişki.”

İfade şekli belirleyiciydi: Valentina ‘sırtımda taşıdığım’ dediği biriydi, sanki bir yük gibi.

“Onunla oğlum Ramiro’nun doğduğu gün tanıştık. Ara sıra mesleki olarak görüştüğüm bir iş arkadaşımın sekreteriydi. O zaman yirmi bir yaşındaydı ve ilk kez bir yıl sonra birlikte olmamıza rağmen, onu ilk gördüğüm andan itibaren olağanüstü çekici bulmuştum.»

“Onu güzel mi buluyordunuz?”

“Hayır Débora güzel. Valentina... dişi bir kurttu. Gerçi çok gençti ama bakışlarından çok tecrübeli olduğu anlaşıyordu.”

“Ne tür bir tecrübe?”

“Cinsel tabii ki.”

Ses tonu aniden değişmişti. Nihayet tutkuya benzer bir işaret veriyordu. Ben de bu yolda ilerlemeye karar verdim.

“Hadi bana anlatın, Valentina nasıl biri?”

İtiraf etmek gerekirse onu bana nasıl tanıtacağını tahmin etmeme rağmen, bunu bilinçli bir şekilde ona bıraktım.

“1.70 boyunda, koyu tenli, çok çekici. Fiziği inanılmaz. Ve yüzü, şehvetli ve erotik, aslında her şeyi ele veriyor.

“Neyi ele veriyor?”

“Seks yapmayı ne kadar sevdiğini. İnanılmaz bir kadın.»

“Ne açıdan?”

“Yatakta. Gerçekten eşsiz.”

“Öyle mi? Peki siz ona karşı ne hissediyorsunuz?”

Bana, her şey apaçık ortadaymış gibi baktı.

“Onu arzuluyorum. Her hücreme kadar. Daha önce hiç kimseyi bu kadar arzulamamıştım. Ben bile kendimi adi buluyorum, kulağa bayağı geliyor ama gerçek bu. Başka hiçbir kadınla böyle bir şey yaşamadım.”

“Tamam, madem Valentina’yla ilgili bugün ilk kez konuştuk, birkaç şey daha öğrenmek isterim.”

Yine istediklerini anlatması için sözü ona bıraktım.

“Tabii ki biraz utanıyorum.... Bunu gerçekten yapmalı mıyım bilmiyorum ama diğer yandan eğer burada bunu konuşmazsam...”

“...”

“Yani yakında sizin meslektaşınız olacak, Aralık ayında final sınavları var. Şimdi yirmi sekiz yaşında. Onunla hikayem meslektaşlarımın katıldığı bir kutlamadan sonra başladı. Ona, onu eve bırakmayı teklif ettim, evin önüne geldiğimizde bana baktı ve hoşuna gittiğimi söyledi. Sonra beni öptü.”

“Siz nasıl tepki verdiniz?”

“Bu kadar ateşli bir kadının kucağıma düşmüş olmasına inanamıyordum.”

“Peki sonra?”

“Bana... benimle ‘sevişmek’ istediğini söyledi. Şey... önce hiçbir şey anlamadım, doğru dürüst düşünemiyordum. Ama o sakindi. Neredeyse bir genç kızdı ve bana ne istiyorsa onu yaptı.”

“Peki siz ne yaptınız?”

“Bunu cidden soruyor musunuz?”

“Evet.”

“Siz ne yapardınız?”

“Konu bu değil. Önemli olan sizin ne yaptığınız.”

“Onunla seviştim, evet.... Ve o günden beri sürekli onunla birlikte olmak istiyorum. Bunca zamandır onu arzuluyorum. Débora’yla sevişirken bile Valentina’yı hayal etmeye çalışıyorum.”

“Valentina sizin durumunuzu biliyor mu?”

“Evet, tabii ki. Ve bir süre öncesine kadar bu sorun değildi. Ama son bir yıldır, birdenbire evli olmam onu rahatsız etmeye başladı. Ne olduğunu bilmiyorum ama aslında hiçbir şey değişmedi.

“Belki de bir şeyler değişmiştir....”

“Anlamadım, ne demek istiyorsunuz?”

“Belki yirmi bir yaşında olmakla yirmi sekiz yaşında olmak aynı şey değildir. Valentina’nın bugünkü beklentileri, sizinle tanıştığı zamankinden farklı olabilir.”

“Ama her şey çok güzel gidiyordu.

“Sizin için – görünüşe göre Valentina için değil.»

“Onun için her şeyimi verirdim.”

“Evet ama sanırım sorun büyük bir ihtimalle ona ne verdiğiniz değil, ona ne veremediğiniz.”

“Anlatmak istediğiniz şey nedir?”

“Neredeyse otuz yaşına gelmiş bir kadının aniden bir eş ve çocuk istemesi, kısaca bir aile kurmak istemesi çok tuhaf olmazdı. Ve siz ona bunu veremezsiniz, öyle değil mi?”

“Asla, ben aklımı kaçırmadım. Onunla bir çocuğum olmasını istemem ve onunla evlenmem de.”

“Sanki kötü bir yanı varmış gibi konuşuyorsunuz.”

“Kötü değil ama bir eş farklı olmalı.”

Bu ifade günümüzde kulağa tuhaf gelebilir ama yine de sıklıkla oluyor. Danışanlarımdan bazıları “erotizm” ve “aile” arasındaki idealleri arasındaki farka büyük önem veriyor. İtiraf etmem lazım ki yine de bu vakada, Mariano’nun meseleyi bu kadar basite indirgemesi beni şaşırttı. Ancak o anda bunun beni durdurmasına izin veremezdim, Mariano’nun az önce söylediği şeyi fark etmesini sağlamam gerekiyordu.

“Anlayamadım, nasıl farklı?”

“Önemli değil!” diyerek kaçtı konudan. “Bu öğlen karım ve çocuklarla birlikte bir restoranda yemek yedik ve o da bir kız arkadaşıyla oradaydı. Neredeyse kalp krizi geçirecektim. İkimizde birbirimize bir şey söylemedik. Onun yanına gidip konuşmak istedim ama yapamazdım. Bu sebeple Débora’ya daha sakın bir restorana gitmeyi teklif ettim ama çocuklar bir masaya oturmuşlardı bile, biz de kaldık.”

“Peki Valentina?”

“Birkaç dakika seyretti, sonra ayağa kalktı ve gitti. O karşılaşmadan sonra az önce ilk defa telefonda konuştuk.”

“Peki nasıl konuştu?”

“Öfkeli. Ama sonuçta ona her zaman gerçekleri söyledim, öyle değil mi?”

“Evet ama belki bu yeterli olmuyordur ve sizi öyle görmek canını acıtıyordur. Çünkü bir şeyi bilmek ya da hayal etmek, onu gerçekten görmekle aynı şey değil. Belki sizi ailenizle birlikte görmek ona fazla gelmiştir.”

“Olabilir ama...”

Cep telefonu tekrar çaldı. Mariano ekrana yine baktıktan sonra cevap verdi.

“Özür dilerim... Alo Valen... lütfen, sizinle konuşmam lazım.”

Kararlı bir biçimde Valentina’nın bazı isteklerini asla gerçekleştiremeyeceğini ifade eden adamla, şu anda cep telefonuna kenetlenmiş olan adam aynı kişi değil gibi görünüyordu. Karşımdaki Mariano nazikti ve ürkmüştü, telefondaki kişiyle yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya çalışıyordu.

“Anlaştık. Birkaç dakika içinde buradan çıkıyorum... Evet, tamam. O halde bir saat sonra orada... Öptüm.”

İç çekti.

“İyi, en azından çok bağırıyordu. Sanırım beni anlayacak.”

“Evet, olabilir. Bunu anlamak o kadar da zor değil. Ancak sizi çok iyi anlasa da isteklerinden vazgeçer mi onu bilmiyorum. Bununla cinsel isteklerini kastetmiyorum, diğerlerini.”

“Bilmiyorum... Göreceğiz... Neyse ki biraz sakinleşmiş. Sanırım kötü kısmını atlattık.”

Anlamak istemiyordu. O halde neden konuşmaya devam edecektim ki? Seansın bittiğini söylediğimde bana minnettar gözlerle baktı. Olabildiğince hızlı bir şekilde yola koyulmak

ve Valentina'yla durumu düzeltmek istiyordu. Bu sefer sanırım başaracaktı da. Yine de denge doğru değildi. Ve bunun bazı sonuçları olacaktı, buna emindim.

Mariano bir sonraki seansımızda bazı konulardan her zamanki gibi ustaca kaçmayı başardı. Geçen sefer neler olduğunu anlatmıyordu, masanın üstündeki cep telefonu titredi. Görünüşe göre SMS gelmişti.

“Valentina'dan,” dedi.

Mesaja cevap yazdı ve ben de seansımız esnasında onun adının geçmesine izin verdiği için bu fırsatı kullandım ve bir önceki hafta Valentina'yla yaşadığı tartışmanın ne olduğunu sordum.

“Bir kez daha atlattım.”

“Peki nasıl?”

“İçini dökmesine izin verdim, suçlamalarını dinledim ve ona birkaç söz verdim.”

“Nasıl sözler?”

“Çok değil, bazı yerlerde onunla görüneceğime, onu birkaç arkadaşım ile tanıştıracığıma dair sözler.”

“Ne söylediğinizin bilincinde misiniz?”

“Endişelenmeyin, bununla başa çıkabilirim.”

“Ben endişelenmiyorum. Endişelenmesi gereken biri varsa, o da sizsiniz. Ama eğer başa çıkabileceğinizden bu kadar eminseniz, benim de söyleyebileceğim bir şey yok. Sadece bir soru sormak istiyorum.”

“Lütfen.”

“Her şeyin ortaya çıkabilecek olmasını – isterse küçücük bir risk olsun – göze aldığınızı görmemek gerçekten aptal-

lık olur. Böyle bir durumda şu anki aile yapınız risk altında olacak. Soru şu: Valentina'dan aldığınız ve yıllar boyu inşa ettiğiniz şeyleri riske edeceğiniz şeyi özel kılan ne?"

Sessizlik.

"Ben gerçekten seksi aşırı seviyorum. Hayal gücüm yüksek ve birçok şeye açığım."

"Ve?"

"Valentina'yla benim için sekste sınır yok, alıyor musunuz?"

"Sizi anladığımdan emin değilim. Daha net anlatabilir misiniz?"

Eziyet çekercesine iç çekti.

"Benim için bu kadar açık konuşmak kolay değil. Bana biraz rahatsız edici geliyor..."

"Ayrıntıları bilmek istemiyorum ama cinsel açıdan Valentina'da bulduğunuz ama Débora'da bulamadığınız şeyin ne olduğunu anlamama yardımcı olun."

"İkisi farklı şeyler," dedi neredeyse öfkeli bir şekilde.

"Mariano, bunlar iki farklı 'şey' değil, iki kadın. Demek istediğim, insanları 'şey' olarak görmek insana bazen oldukça büyük hatalar yaptırır."

"Mesele tam olarak bu. Valentina'yı, zaman zaman da olsa bir 'şey' gibi görebiliyorum. Bana zevk veren bir araç. Débora'yla bunu yapamam ve yapmak istemiyorum."

"Peki onu bir 'şey' olarak görmeniz ne anlama geliyor?"

"Şey... örneğin, ona jartiyer giy diyorum veya karşımda mastürbasyon yaparken onu izlemeyi istiyorum." Bu konu hakkında konuşmak ona zor geliyordu, aslında muhafazakardı. "Ya da yatağa bir kişi daha alırsak nasıl olur diye so-

ruyorum veya oral seks, yüksek sesle kahkaha atması gibi karımdan isteyemeyeceğim şeyler istiyorum, sanırım bunu anlayabilirsiniz.”

“Neden olmasın? Böyle bir şey hoşuna gitmez mi?”

“Nereden bilebilirim? Ona asla soramazdım? Bunu hakaret olarak kabul ederdi.”

“Neden arzularınızı hakaret olarak kabul edeceğini düşünüyorsunuz? Belki arzularınıza ortak olur, belki olmaz, belki size katılır veya katılmaz ama hakaret kabul etmek... Bu biraz abartılmış olmaz mıydı?”

“ ... Débora oğullarımın annesi.”

“Evet... Onları seks yaparak dünyaya getirdiniz, yoksa öyle değil mi?»

‘Seks yapmak’ kelimesini kasıtlı olarak kullanmıştım: Üzerindeki etkisi açıkça görülüyordu: Tek kelime etmedi, sadece öfkeli gözlerle bana baktı. Sanki karısına saldırmışım gibi.

“Débora düzgün bir kadın.”

“Elbette ve Valentina da sadece küçük bir orospu.”

Sustu ve bana baktı. Birkaç saniye geçmesini bekledim, sonra konuşmaya devam ettim: “Düzgün kadınlara saygı duymalı, onlara bir ev, çocuklar vermeliyiz ve saygı duymalı, bakımlarını üstlenmeliyiz. Buna karşın küçük orospuların tadını çıkarmalıyız, onları başkalarıyla paylaşabiliriz, küçümseyebiliriz, onlara ‘şey’ gibi davranabiliriz, doğru mu?”

“...”

“Düşüncelerinizde bir nokta tamamen yanlış değil: Aşkın idealleştirilmesinin belli bir derecesi olmalı. İnsan sevdiği kadının, herkesten daha güzel, harika bir eş, eşsiz bir anne,

benzersiz ve olağanüstü biri olduğuna inanmak ister. Ve siz de Débora'yı kendi ideal kişiniz yaptınız. Buna karşın arzulama, sizin de söylediğiniz gibi, geçici bir süre de olsa diğer kişinin küçümsenmesini talep eder. Diğerinin, arzumuzun bir nesnesi olmasını talep eder ya da daha çok onu parçalar halinde algılamayı talep eder.”

“Parçalar halinde mi? Bunu anlamadım.”

“Elbette, sadece parçaları. Aşkta olduğu gibi bütünü, o büyük, eşsiz kadını değil. Hayır, burada durum farklı, burada parçalara bölünür: Büyük göğüsleri var, şahane bir poposu, şehvetli bir ağzı. Şu anlama gelir, onu bütün bir birey olarak değil, onun sadece erotik bölgelerini algılıyorsunuz. Ya da en iyi niyetle onu bu bölgelerden ibaret algılıyorsunuz. Valentina'yı, birini arzu etmek için ne gerekiyorsa o şekle sokabildiniz.”

“Bunun nesi kötü?”

“Kötü olan kısmı, sizin erkeklik rolünüzle ilgili olan kısmı, yani bana ilk seansımızda söylediğiniz gibi, o alanda kesinlikle hiç sorun olmadığıyla ilgili kısımda.”

“Neden o kısım?”

“Şu ana kadar bana anlattıklarınızdan çıkardığım sonuç, Débora ikinci kez hamile kaldığından beri, onun sizin için anne ve aile olarak vücut bulduğu. Onu sadece ‘nazikçe’ sevdiniz. Ve konunun özü de benim için tam olarak burada: Arzularınızla başa çıkma tarzınız. Bakın, bir aile kurmak için ilişkinizin tüm erotik içeriğini yok etmişsiniz. Aşk ve arzuyu o kadar çok birbirinden ayırmışsınız ki hem tatmin edici bir cinsel hayata hem de bir aileye nasıl sahip olabilirsiniz?”

“Bu konuyla ilgili ne demem gerektiğini bilmiyorum.”

“Bir bakalım. Birkaç tane olasılık var. Birincisi: Şu ana kadar yaptığınızı yapmaya devam edebilirsiniz. Bu, hem bir karınız hem de bir sevgiliniz olacağı anlamına gelir. Ya da sadık olursunuz ve bu aşırıya varan cinsellikten vazgeçer, arzularınızı baskılersınız. Üçüncü olasılık, kendi kendinizi tatmin edersiniz. Ancak bir olasılık daha var, çok ilginç ve çok daha sağlıklı bir yol: Débora’yla olan ilişkinize erotizm katarsınız veya Valentina’yla olan ilişkinize aşk boyutunu kazandırıp ilerleme kaydedersiniz. Ancak merak ediyorum, bunu yapabilir misiniz?”

“Bilmiyorum. Yani bunu nasıl yapabileceğimi hayal edemiyorum.”

“Belki, size ait ve sizi bu duruma getiren belli başlı önyargılar, ideallerin üzerinde çalışmalıyız.”

“Ne yapabilirim?”

“Bir kişiyi hem arzulamanızın hem de sevmenizin mümkün olup olmadığını ortaya çıkarmak zorundasınız. Ya da aynı kadını hem idealize etmenizin ve ‘küçük görmenizin’. Şu ana kadar bunu yapamadınız. Peki ne yaptınız? Bir kadını yaratabilmek için iki kadına ihtiyaç duydunuz. Karınız, onu kolaylıkla ‘küçük göremeyeceğinizi’ bilse nasıl hisseder bilmiyorum, ancak son zamanlarda olanlardan yola çıkarak, Valentina’nın sizin için sadece arzularınızın bir nesnesi, amaca hizmet eden araç olmaktan bıktığını söyleyebilirim.”

“Bu şu anlama mı geliyor, benim ona...”

“Evet ona aşık olmanızı istiyor.”

Sessizlik.

“Ne düşünüyorsunuz?”

“Size gerçekleri anlatıp anlatmadığımı.”

“Daha açık söyleyebilir misiniz?”

“Evet. Ona verdiğim sözler gerçekten o kadar küçük şeyler mi bilmiyorum.”

“Anlatın bakalım...”

“Size gelmeden önce cep telefonum çaldı.” Yine cep telefonu. “Valentina’ydı. Hafta sonu ailesinin Tandil’den ziyarete geleceğini söyledi. Ve hep birlikte akşam yemeğine çıkmamızı istiyor.”

“Siz de kabul ettiniz.”

“Evet. Son kavgamızdan bu yana çok zaman geçmedi. Hayır deseydim belki yine kızacaktı. Ama gitmek isteyip istemediğimi bilmiyorum.”

“Kendinizi kandırmayın, gitmek istemediğinizi gayet iyi biliyorsunuz. Sadece Valentina’ya nasıl söyleyeceğinizi bilmiyorsunuz.”

“Yani?”

“Yani, istediğiniz şeyi yapıp sevgilinizin size darılmasını göze mi alacaksınız, yoksa huzurunuz için gidecek misiniz karar vermelisiniz. Ancak bu huzur sanırım bir günden fazla sürmeyecek. Bu meselenin hiçbir şekilde böyle kapanacağını düşünmüyorum.»

“Ama gitmezsem onu kaybedeceğim.”

Sessizlik.

“Bu kadını seviyor musunuz?”

“Hayır.”

“O halde bu konuyu iyice düşünün, Valentina taleplerine karşılık verdiğinizde kendini güçlenmiş hissedecek, ona, sizin de söylediğiniz gibi, aslında hiç vermek istemediğiniz

bir şey vereceksiniz. Ama eğer durum böyleyse neden ona yanlış umutlar veriyorsunuz?”

“Çünkü onu arzuluyorum ve kaybetmek istemiyorum.”

“O halde egoist davranışlarınızın sonucunda Valentina’ya, Débora’ya ve bizzat size olacakların sorumluluğunu da üstleniyorsunuz.”

Sessizlik.

“Bana kendimi kötü hissettiriyorsunuz. Halbuki davranışlarımı asla yargılamayacağınızı söylemişsiniz.”

“Mariano, ben davranışlarınızı yargılamıyorum, emin olabilirsiniz. Size sadece, nasıl devam edebileceğinize bilinçli bir şekilde karar verebilmeniz için – itiraf edeyim oldukça direkt bir şekilde – içinde bulunduğunuz durumu açıklıyorum.»

“Ama ben her şeyi olduğu gibi bırakmak istiyorum.”

“Sanırım bu artık mümkün değil. Şu anki duruma bakılırsa en azından bir tarafı kaybedeceksiniz. Hangisi olacağına siz karar verin.”

Ve böylelikle seansı bitirdim ve Mariano gitti.

Kendisini güvensiz hissetmesine sebep olduğumu biliyordum. Psikanalistler bunu bazen yapmak zorundadır. Seans onun için oldukça zor geçmişti, ancak artık bu sorulardan kaçmak imkansızdı. Açıkça bir yol ayrımındaydı. Ve hangi yönü takip edeceğine kendisi karar verecekti.

Beni üç gün sonra akşam saat sekizde aradı. Kendinden geçmişti ve perişandı. Bana gelebilir mi diye sordu, ben de hemen kabul ettim. İki saat sonra, saat onda seans başladı. Karşımdaki sandalyeye çöktü ve ağlamaya başladı.

“Ne oldu Mariano?”

“Cep telefonu... lanet olası cep telefonu.”

“Cep telefonunuza ne oldu?”

“Bugün, dört saat önce, işten eve geldim ve önce duşa girdim. Bu akşam Valentina ve ailesiyle yemeğe gidecektim. Banyoya girdiğimde cep telefonumu yatağın üstünde bıraktım... ve kapatmayı unuttum.”

“Sonra.”

“Banyodan çıktığımda, giyinmek için yatak odasına gittim. Débora beni orada bekliyordu. Cep telefonunu bana doğru tuttu ve ‘Al, sana mesaj var. Oku, ben okudum!’ dedi.”

“Mesaj Valentina’dan mıydı?”

“Evet. Silmedim, kendiniz bakın.”

Cep telefonunu görebileceğim şekilde bana doğru tuttu: “Sevgilim, annemle babam saat ona doğru gelecek. Biraz erken gelmeye çalış. Seni seviyorum. Valentina.”

“Ne olduğunu tahmin edebilirsiniz...”

“Dürüst olmak gerekirse hayır. En iyisi siz bana ne olduğunu anlatın.”

“Ben mesajı okurken o karşımda durdu. Sonra ona baktım, gözlerinin içine... ve bu felaketten nasıl çıkacağımı düşündüm. Nasıl bir bahane uyduracağımı... ama o anda konuşmaya başladı. Kendisini tutuyordu, ancak gözyaşlarına boğulmak üzereydi. Gözleri kırmızıydı ama sakindi.”

“Peki ne dedi?”

“Bana, ne cevap yazacağımı iyi düşünmemi söyledi. Mesajda ismim geçmiyordu, yani yanlış gelmiş olduğunu ya da birinin bana şaka yaptığını söyleyebilirdim. Ona daha önce bahsettiğim sınıf arkadaşları buluşmasına gitmeye niyetim

olduğumu, Valentina diye birini tanımadığımı söylemek üzereydim. O zaman bana inanıp inanmayacağını düşüncekti. Ancak ona saygı duymalı ve bir salakmış gibi davranmamalıyım. Zaman kazanmalıyım ama sonra ona söyleyeceğim şey son şey olmalıydı. Sonra beni tek başına bıraktı ve mutfağa gitti.”

“Peki siz ne yaptınız?”

“Giyindim ve sizi arayıp buraya geldim. Onunla vedalaşmadım bile. Saat on olana kadar yürüdüm ve düşünmeye çalıştım.”

“Bir karar verdiniz mi?”

“Hayır, veremedim.”

“Bu doğru değil.”

“Ne demek bu?”

Saate baktım. Saat onu çeyrek geçiyordu.

“Şu demek, aslında şu sıralar Valentina’nın yanında olmanız gerekiyordu... ama buradasınız.”

Tekrar ağlamaya başladı. Hiçbir şey söylemedim, ağlamasına izin verdim. Birkaç dakika geçtikten sonra konuşmaya karar verdim.

“Biliyorum, şu anda tüm dünya üstünüze yıkılıyormuş gibi hissediyorsunuz ama biliyor musunuz, bunun böyle olmasını siz istediniz.” Bana şaşkın gözlerle baktı. “Bu sorunu uzun süreden beri ele almak ve çözmek istediğinize eminim ama cesaretiniz yoktu. O yüzden kararı cep telefonunuza bıraktınız.”

“Ne?”

“Evet. Önce, bana geldiğinizde, seansın ortasında Valentina’dan gelen mesajı alabilmek için cep telefonunuzu açık

bıraktınız. Böylelikle konudan kaçmamız imkansızdı. O zaman bu yöntemi, belki de bilinçsizce, beni Valentina'nın varlığından ve sorunlardan haberdar etmek için kullandınız. Bir sonraki seansta SMS aracılığıyla konu tekrar gündeme geldi, üstelik o zaman da konuşmamak için direnç gösterdiniz. İtiraf etmem gerekir ki verimli bir seanstı, neticede sizin bir insanı sevmeye ve aynı anda arzulama konusunda zorlandığınızı konuştuk. Ve bugün de aynı cep telefonu yüzünden neler olduğunu bir düşünün bakalım...”

“Ne söylemeye çalışıyorsunuz? Cep telefonunu kasıtlı olarak kapatmadığımı mı?”

“Evet ve hayır. Bilinçli olarak değil, ancak bilinçaltınızdaki bu hikayeye bir son verme arzunuz eminim büyük rol oynamıştır. Biz psikanalistlerin tabir ettiği gibi, bu bir ‘dil sürçmesi’ (Freud Sürçmesi)* Bu yöntemle insan, bilinçli bir şekilde izin vermeyeceği şeyleri yapar, başka türlü gerçekleştiremeyeceği arzularını ifade eder. Siz sadece cep telefonunuzu kapatmamakla kalmadınız, onu Débora'nın eline geçecek şekilde ortada bıraktınız. Ve üstelik bunu, Salı günkü son heyecanlı ve üzücü seansımızdan sonra ve ilk kez resmi olarak Valentina'nın ailesiyle tanışmadan hemen önce yaptınız. Gerçeği bilmek ister misiniz? Sanırım bunu kasıtlı yaptınız... Sizce de öyle değil mi?”

Sessizlik.

“Valentina'yla olanları planlamadım. Böyle olmasını is-

* Freud'a göre, ağızdan kazara çıktığını sandığımız sözler, düşünceler bastırılmış istek ya da korkularımızı açığa vurur.

temedim... Ve ailemi de kaybetmek istemiyorum. Ama belki de her şey için çok geçtir.”

“Débora kendinize zaman tanımanızı istedi. Siz bu zamanı benimle geçirmeye karar verdiniz. O halde bunu düşünmek için kullanalım. Şimdi ne yapacaksınız?”

“Bilmiyorum.”

“Karınızı seviyor musunuz?”

“Tüm kalbimle.”

“O halde size söylediğini yapın. Size, ona saygı göstermesini istemiş. Sanırım o bunu hak ediyor.”

“Peki, ne yapmalıyım, ona gerçeği mi anlatmalıyım?”

“Ne istiyorsanız onu yapın. Ama benim fikrimi almak istiyorsanız – ki bu sadece bir fikir: Sanırım gerçeği söylemeyi seçmekten daha iyi bir seçenek yok.”

Bu konu hakkında bir süre daha konuştuk. Sonra Mariano eve gidip karısıyla konuşmaya karar verdi. Yani ona gerçeği söylemeye. Elbette o güne has özel durumları bir kenara koyacaktı. Karısı onu dinledi ve neden böyle davrandığını sordu, çok ağladı ve uzun bir gecenin ardından ikisi de birbirlerine bir şans daha vermeye karar verdiler.

Bu olayın üstüne Débora’yla tanıştım, çünkü Mariano’dan birkaç seansımıza katılmayı rica etmişti. Gerçekten güzel, çekici ve zeki bir kadındı.

Mesele sadece Mariano’nun iyileşmesi ile ilgili olsa da ikisi neredeyse iki ay boyunca geldiler. Çok şey konuştular, ancak ondan da önemlisi birbirlerini dinlediler. Ta ki Débora bir gün seansa tek başına gelinceye kadar.

“Mariano henüz gelmedi,” dedim.

“Biliyorum, ona bu sefer tek başıma gelmek istediğimi söyledim. Sizinle konuşmak için.” Ona cevap verecektim ki araya girdi: “Biliyorum, normalde böyle bir şey yapılmaz ama Mariano kabul etti. Eğer sizin için de sorun yoksa kalmak isterim.”

Onu içeriye davet ettim.

“Sormak istediğiniz çok şey olduğunu tahmin edebiliyorum ama koşullar ne olursa olsun mesleki gizliliğimi korumak zorunda olduğumu ve kocanızla ilgili soruları cevaplamayacağımı bilmelisiniz.”

Gülümsedi. “Hayır. Ben onunla ilgili değil, kendimle ilgili konuşmak istiyorum. Biliyorum benim terapistim olamazsınız. Ama size anlatmakla sorumlu olduğumu hissettiğim bazı şeyler var.”

Sessizlik.

“Bir süredir, kocamla olan ilişkimde bazı şeylerin yolunda gitmediğinin farkındaydım. Cinsel hayatımız git gide kısıtlanmaya, birçok koşula bağlı olmaya başladı.»

“Koşullar mı? Kastettiğiniz şey ne?”

“Mariano’nun yarattığı koşullar. Kendini geri çekmeye başladı, sürekli tereddütleri vardı.”

“Sizinle sevişmemek için bahaneler yarattığını mı söylemeye çalışıyorsunuz?”

“Hayır, tam olarak öyle değil. Ama cinsel hayatımız git gide monoton olmaya başlamıştı, eğlenceli değildi, sürprizler yoktu. Artık beni bir kadın olarak görmediğini düşünmeye başlamıştım.”

“Bu ne zaman başladı?”

“Küçük oğlumuzun doğumundan kısa bir süre sonra.”

Mariano, Valentina'yla o zaman tanışmıştı. “Elbette benim de suçum var, çünkü ona bununla ilgili hiçbir şey söylemedim. Ama neticede git gide daha çok oğullarının annesi ve daha az karısı olmaya başladım.”

Sessizlik.

“Ve tam olarak size borçlu olduğum şey bu. Bizim için çok şey yaptınız. Size bir daha gelmeyeceğim. Kendi terapime başlamam gerektiğini düşünüyorum. Ama ondan önce tüm gerçeği öğrenmenizi istedim.”

“Anlatın lütfen.”

“Bu ailede seksi seven tek kişi Mariano değil. Ben de öyleyim. Ben de sevişmeyi seviyorum.”

Bu kelimeyi söylerken gözlerimin içine baktı. Bana bir kadın olduğunu göstermeye çalıştı. Ben de onun bakışına karşılık verdim. Bu yönünü uzun zamandır gizli tuttuğu kesindi. Ve bu yönünü göstermeye ve bundan keyif almaya hakkı vardı.

“Ve?”

“Uzun zamandır cinsel yaşantım mastürbasyon yapmaktan ibaret. Ve Mariano'yla ilgili fanteziler kurmakla. Rüyamda, her gece yanımda yatan adamla seks yaptığımı görmem neredeyse şaka gibi. Ama öyleydi. En azından bir ay öncesine kadar.”

“Bir ay önce ne oldu Débora?”

“Ağabeyimin arkadaşı olan ve evlenmeden önce birlikte olduğum bir adamla tekrar buluştum.”

“Peki ne oldu?”

“Başlarda sadece telefonda konuştuk. Uzun konuşmalar. Çok fazla yalnız kalıyordum, yani rahatlıkla konuşabildim.

Ve farkında olmadan, uzun zamandır hissetmediğim baştan çıkarıcı bir oyun başladı. Bu konuyla ilgili konuşmaktan utanıyorum.”

“Onunla yattınız mı?”

“Hayır ama neredeyse olacaktı.”

“Bunu arzuladınız mı?”

“Çok.”

“Sizi tutan neydi?”

“O adamı sevmiyordum. Ben Mariano’yu seviyorum. Bilmek istediğim tek şey arzulaniyor olmaktı, hâlâ bir erkeği heyecanlandırdığımı anlamak. Hâlâ bir kadın olduğumu bilmek. Ve nihayet elime bir fırsat geçtiğinde... yapamadım.”

“Bunu kocanıza yapamadınız.”

“Hayır, kendime yapamadım. Bunun üzerine, hiç başlamadığım şeyi sonlandırmaya ve ilk fırsatta Mariano’yla içimde neler olup bittiğini konuşmaya karar verdim.”

“Ve bu fırsat Valentina’dan gelen mesaj oldu.”

“Evet. Beni çok incitti, kızgındım ve korktum. Ama aynı zamanda, nihayet onunla konuşmaya karar vermeme yardımcı oldu. Mariano bu kadınla yatıyordu. Ben neredeyse başka bir adamla yatacaktım. Ne farkı var? Ben ondan daha iyi biri değilim.”

“Hanginizin daha iyi olduğunu bilemem. Ama sanırım ikiniz de bu konuyla iyi başa çıktınız.”

“Sanırım, öyle.”

“Peki şimdi ne olacak?”

“Şimdi ailemiz için savaşmalıyız.”

“Débora... aileniz için savaşmak yerine, önce ilişkiniz için savaşmalısınız, sizce de öyle değil mi?»

Gülümsedi.

“İkinize de bol şans dilerim,” dedim ve vedalaştık.

Mariano o günden sonra seansları sıklaştırdı. Artık başlarda olduğu gibi sert ve yüzeysel konuşmalar yapmıyorduk. Toplumdaki rolünü, aslını ve korkularını sorgulamaya başladı.

Débora, benim ekibimden bir meslektaşımınla terapiye başladı.

Cep telefonu olayından bu yana on ay geçti. Bu olay, her ikisine de acı verici gerçekleri ortaya koymaları ve aynı zamanda ilişkilerini başka bir yola sokmaya çalışmaları için fırsat vermişti.

Bunu başaracaklar mı, bilmiyorum. Bunun için var güçleriyle çalışıyorlar. Her ikisi için de büyük zorluklar ve acılarla dolu bir zaman olacak.

Ama insan bazen iyi bir geleceğe başka türlü ulaşamıyor.

BİR KADININ YASI

Amalia'nın hikayesi

“Sen giderken Tanrı neredeydi?”

E. S. Discépolo

Amalia, hayatında oldukça zor şeylerle mücadele etmek zorunda kalmış güçlü bir kadındı. Ancak günün birinde, sanki tüm enerjisi çekilmiş gibi kendisini sandalyeye bırakıverdi. Yolun sonunda gibi görünüyordu.

“Amalia, lütfen bana ne olduğunu anlatır mısınız?”

Gözleri yaşlı bir şekilde bana baktı, neredeyse konuşamıyordu. Hıçkırarak kekelemeye başladı:

“Romina, kızım...”

“Ona ne oldu?”

“Kanser olduğunu söylediler,” dedi ve şiddetli bir şekilde ağlamaya başladı.

Bu hastamı çok seviyordum. Hiçbir şekilde onu incitmek istemiyordum. Ama bu kez bundan kaçınamayacaktım. Yeri gelmişti. Tüm cesaretimi topladım, istemeyerek ve bunun onu inciteceğini bilerek şöyle dedim:

“Tebrik ederim. Son derece memnun olmalısınız.”

Başını kaldırdı ve bana delici gözlerle baktı. Ona bakışımın karşılık verdim ve kendimi son derece huzursuz hissettim. Amalia uzun süre sustu. Görünüşe göre ona böyle

bir şey söylediğime inanamıyordu. Sonra yüzündeki ifade değişti. Artık bana şaşkın bakmıyordu, daha çok nefret doluydu.

“Siz gerçekten bir domuzsunuz!”

Haklıydı. Ama bazen biz psikanalistlerin başka seçeneği kalmıyor.

Ölüm anlaşılmaz ve insafsız; sevilen bir insanın kaybının acısı o kadar büyük ve derindir ki insan ölen kişiyle birlikte hayatının sonlandığını düşünür. Dünya kararır ve o ana kadar bizim için önemli olan şeylerin, artık bizim için hiçbir anlamı yok gibidir. Ben henüz çok küçükken, babamın beni ölümüne hazırladığını hatırlıyorum.

“Günün birinde öleceğim ve sen hayatına devam etmek zorunda olacaksın,” dedi.

Altı ya da yedi yaşındaydım, o zamandan beri böylesine bir keder hissetmedim. Ancak babam beni bu sözleriyle ölümüne hazırlayamadı, bunu kimse yapamaz. Bu yolla, o korkutucu anın acısını daha az çekeceğime dair duyulan umut boşunaydı.

Sevdiğimiz bir insan ölünce hayat bizim için anlamını kaybeder, olanları ifade edecek kelime bulamayız, ya kıfayetsiz ya da eksik kalır.

O kişinin sesini bir daha duyamayacak olmamız ve gözlerimizin içine bakmayacak oluşu, uyandığımızda ağlayarak onun yanımızda yatmadığını görmek ve ertesi günün başladığını ama zalim gerçeğin devam ettiğini anlamak korkunçtur. Ya da Borges’in söylediği gibi: “Dünya büyüüsünü kaybetti. Seni terk ettiler.”

Günlük muayenehane rutinimde, yas neredeyse sürekli ziyaretime gelen bir misafir gibidir. Kaçınılmaz bir şekilde tüm seanslara uğrar ve hastalara olduğu kadar analistlere de güçsüzlüğe dair katlanması zor duygular hissettirir. Hastalarımızı ve analiz esnasında olan her şeyi ele geçirir, sonuç olarak biz analistleri de.

Yükseköğrenimim esnasında, en az yirmi kez – sürekli bir vesileyle – Sigmund Freud’un “Yas ve Melankoli” makalesini okumuştum. Bir süre sonra bu makaleyi ezbere bildiğimi düşünmeye başladım. Ancak muayenehanede geçirdiğim günler bana, yas söz konusu olduğunda dünyadaki hiçbir literatürün bizi buna hazırlayamayacağını öğretti. Ayrıca yasin her seferinde farklı olduğunu öğrendim. Aslında yas terimini çoğul kullanmalıyız, çünkü her hasta sadece kendine has bir şekilde yas tutmakla birlikte, her kayıpta yas tutuyor.

Bu hikaye Buenos Aires’de başlıyor. Daha doğrusu sıcak bir Aralık ayı akşamı, Avenida de Mayo 800’de. O zamanlar çalıştığım bir dizi radyo programına hazırlanıyordum. Bu esnada, yayının yapılacağı ünlü Gran Café Tortoni’nin barında oturuyordum ve bir garsonla sohbet ediyordum.

O anda ufak tefek, oldukça şık, koyu tenli bir kadın bana doğru geldi ve benimle bir dakika konuşup konuşamayacağını sordu. Konuşmayı kabul ettim ve kısa bir görüşme yaptık.

“Bay Rolón, rahatsız ettiğim için özür dilerim. Biliyorum başka şeylerle meşgulsünüz. Ama muayenehanenize gelmek isterim.”

“Memnuniyetle.”

Kartvizit bulmak için ceplerimi karıştırmaya başladım. Nihayet bulduktan sonra kadına uzattım.

“Teşekkür ederim ama sizin için mahsuru yoksa sadece telefonunuzu bir yere not etmek isterim.”

“Elbette,” dedim ve telefon numaramı söyledim.

“Ocak ayında seyahate çıkacağım ama döndükten sonra, bir randevu almak için sizi arayacağım.”

“Nasıl isterseniz,” diye karşılık verdim gülümseyerek.

Bir sebeple bu kadını sevmiştim. Heyecanlı olduğu belli olsa da kararlı ve aynı zamanda bana karşı oldukça saygılıydı. Bu esnada birkaç metre ötede iki genç onu izliyordu. Daha sonra o gençlerin, onun çocukları olduğunu öğrendim.

Programın sonuna kadar kaldı ve çıkarken vedalaştık.

“Kesinlikle sizi arayacağım,” dedi.

“Anlaştık, o zaman telefonunuzu bekleyeceğim.”

Gerçekte, aslında arayıp aramayacağından emin değildim. Bu noktada sanırım bir şey itiraf etmem gerekiyor: Psikanalistler de – en azından ben – kendi klişelerine yenilebiliyorlar. Tıpkı insanların, psikanalistlerin nasıl olduklarına dair bir fikri olduğu gibi, bizim de bazen hastaların nasıl olduğuna dair bir fikrimiz olur. 25 ile 50 yaş aralığındaki analizanın eğitilmiş olduğunu ya da hâlâ öğrenim gördüğünü ve buna ek olarak belirli başka özellikleri olduğunu düşünürüz.

Amalia bu düşünceye uymuyordu. Aksine, o kocası ve çocuklarıyla ilgilenen bir ev hanımı gibiydi. Olaylara analitik açıdan bakma eğilimindeymiş gibi görünmüyordu.

Ancak bu noktada beni yanılttı – bu kadının, bana bir hasta olarak bazı sürprizleri olacaktı.

Yaklaşık iki ay sonra muayenehaneme telefon açtı.

“İyi günler Bay Rolón, ben Amalia.”

Bir şey söylemedim. Sekiz hafta önceki o akşam adını sormamıştım, bu yüzden de sesinden kim olduğunu çıkarmaya çalışıyordum. Ama sonraları sıklıkla olacağı gibi, bu sefer de işimi kolaylaştırmıştı:

“Beni hatırladınız mı? Birkaç hafta önce Café Tortoni’de telefon numaranızı almıştım.”

“Ah, evet. Kusura bakmayın. Nasılsınız?”

“Teşekkürler, iyiyim. Sizden bir randevu alabilir miyim diye soracaktım.”

“Evet, elbette. Bir dakika, takvimime bakmalıyım... Önümüzdeki Çarşamba, saat on nasıl?”

“Ne zaman isterseniz.”

Kararlıydı. Netti. Bunlar, ilerleyen yıllarda onda göreceğim karakter özellikleriydi.

“Güzel, o halde Çarşamba görüşürüz.”

“Kesinlikle, teşekkürler Bay Rolón.”

Hastalarım sıklıkla başlarda bana soyadıyla hitap ederler. Ama çoğu zaman bu bir sonraki seansta değişir ve ismimle hitap etmeye başlarlar. Ancak Amalia’da böyle olmadı. Yıllardır çalışmamıza rağmen ve birbirimizi takdir etmemize rağmen, bana soyadıyla hitap etmeye devam eder.

Bazen işimle ilgili memnun olmadığı bir durum olsa da sadece: “Beni sinirlendiriyorsunuz Rolón!” der.

İlk ziyaretinde tam saat onda muayenehanemin kapısı-

nı çalmıştı. Daha sonra, birkaç dakika önce geldiğini ama tam randevu saati gelene kadar beklediğini anlatmıştı.

Elinde bir kitap vardı. Adının ne olduğunu anlamaya çalıştım, hastanın neye ilgisi olduğunu bilmek her zaman yardımcı olur. İlgimi fark etti ve karşıma oturduğunda, kitabın ön kapağını net olarak görebileceğim şekilde masaya koydu. Arjantin tarihine ait bir hikayeydi.

“Tarihle ilgilenir misiniz?”

“Elbette. Ülkemizin nelerle başa çıktığını öğrenmek beni her zaman şaşırtmıştır. Ve bir türlü, neden bazı insanların suçlu olduklarını açık ve net bir şekilde söylemediklerini, aksine sokaklara onların isimlerinin verilmesini bir türlü anlayamıyorum.”

Ona tebessüm ederek karşılık verdim, bu arada karakteri benim için git gide şekillenmeye başlamıştı: Heyecanlıydı. Tutkuluydu. Hastanın ilk izlenimleri bazen inanılmaz yardımcı olur. Bu yüzden buna özellikle dikkat ederim.

Biri ilk kez merkezime geliyorsa genelde karşımda bir bilmece olur. Bu bilmeceye olabildiğince açık ve dikkatli bir şekilde yaklaşmam lazım ve yaptığım şey ne olursa olsun, söylediklerine çok fazla tepki vermemeliyim. Ondan da önemlisi, neyi nasıl söylediğime dikkat etmeliyim.

Bilindiği gibi biz psikanalistler bir sohbet konusu açmayız, hele ki ilk seansta. Bunu daha çok, bize herhangi bir sebeple gelen insanlara (onlara o anda henüz hasta diye hitap etmeyiz) bırakırız. Bunu farklı yöntemlerle yapmak da doğru bir yöntemdir. Bazı analistler karşılarındaki kişilere sadece bakar ve sessizce ne geleceğini beklerler. Bazıları ise nötr ifadelerle onları konuşmaya teşvik ederler: “Peki

o halde bir kez daha bakalım...”, “Buyurun...”, “Kulağım sizde...” ve buna benzer.

Her seferinde – herhangi bir sohbet konusu önermememe rağmen – başından itibaren, karşımdaki insanın anlattıklarının benim için önemli olduğunu, kendisini dikkatle dinlediğimi ve ona yardımcı olacağını anlamasını sağlıyorum. Bu sebeple hemen diyaloga geçmemizi gerektirmeyecek şeyler söylüyorum, buna karşın tüm varlığımla başından itibaren ona karşı sorumluluk duyduğumu hissettiriyorum. Karşımdaki, benim için hiçbir şey ifade etmiyormuş gibi hissetmemeli, aksine ona yardım etmenin benim için ne kadar ciddi bir istek olduğunu ve kendisinin eşsiz bir birey olduğunu düşünmeli.

“Peki, o halde lütfen anlatın.”

İlk seansımıza böyle başladım. Ve yukarıda söylediğim gibi, bir analistin, karşısındaki insanın anlatacaklarına karşın olabildiğince net ve özenli olması gerekmesine rağmen, bazen ilk izlenimde o insan hakkında belli bir fotoğraf oluşturmak kaçınılmaz olabiliyor.

Amalia olayında, onun benimle, örneğin genç jenerasyonla – çocuklarıyla – başa çıkmakta zorlanmasıyla ilgili konuşacağını sanıyordum; veya yaklaşan emekliliğinden sonra gelecekte neyle meşgul olacağını bilmemesi ve buna bağlantılı olarak belki de depresyona girmiş olmasıyla ilgili.

Ancak yine yanılmıştım.

Amalia kitabı aldı, kenara koydu, gözlerimin içine baktı ve olağanüstü güzellikle, üzücü bir aşk hikayesi anlatmaya başladı.

“Julio’yla genç bir kızken tanıştım. O zaman ya on dört ya da on beş yaşındaydım ve o da otuzlu yaşlarında yetişkin bir adamdı. Fit, şık, yakışıklı ve kadınlara karşı inanılmaz bir saplantısı vardı.” Bana baktı. “Kadınlar için ne kadar deli olduğunu tahmin bile edemezsiniz. Ama o zamanlar ben henüz bir çocuktum.”

Ailelerimiz arkadaş olduğu için birbirimizi düzenli olarak görüyorduk: Doğum günlerinde, Noellerde, yeni yılda vs. Hiçbir zaman yanında bir kadınla gelmiyor ya da nişanlısı olarak tanıştırdığı kimse olmuyordu.” Gülümsedi. “Hoşuna giden tüm kadınlarla çıkabilmek için, hiçbir kadının sorumluluğunu üstlenmiyordu.”

“Julio ile ilgilenmeye başladığınızda kaç yaşındaydınız?”

“İlk andan itibaren onunla ilgilenmeye başladım. Onu gördüğümde, hayatımın erkeği olduğunu biliyordum. Bunu içimin derinliklerinde hissettim.” Duygusal olarak o kadar yoğundu ki konuşurken zorlandı. “Onu benimle tanıştırdıklarında bembeyaz kesildim. Bu durum beni çok etkilemişti. Ağzımı açamıyordum.”

“Peki o?”

“Yıllar sonra, o anda ‘Ne kadar güzel bir şey bu böyle. Keşke bu kadar küçük olmasaydı!’ diye düşündüğünü itiraf etmişti. Öyleydi, henüz bir çocuktum.”

“Evet, ne denir bilirsiniz: Gençlik zamanla geçen bir hastalıktır.”

“Evet. Ancak bu o kadar da istenen bir şey mi bilinmez! Ya da acaba genç olmaktan daha güzel bir şey var mı?” Bunu öylesine söylememişi. Aksine, bu konunun ne kadar yüreğine işlediğini fark etmiştim.

“Doğru. Ama başka bir açıdan bakarsak, her yaşın kendine göre güzelliği var. Sizce de öyle değil mi?”

“Bunu ciddi mi söylüyorsunuz?”

“Elbette.”

“Saçmalamayın Rolón. İnsan yaşlanmayı neden istesin? İnsan acınası bir halde oluyor ve çocuklara yük olmaktan başka bir işe yaramıyor. Hayır, kesinlikle öyle değil. Bu yüzden de hep söylerim: Julio doğrusunu yaptı. İsteddiği kadar yaşadı ve sonra gitti. O zaman hâlâ genç ve güçlüydü, üstelik bedenine, yaşlılığın getirdiği tüm o can sıkıcı şeyler henüz yansımamıştı. Çok akıllıydı...”

“Ama yanınızda biraz daha uzun kalabilirdi, öyle değil mi?”

Gözleri doldu.

“Hâlâ yanımda. Bir an bile beni bırakmıyor. Benim sorunum da bu. Bu yüzden size geldim. Artık egoist olmaktan vazgeçmeliyim.”

“Egoist mi?”

“Çünkü o tam olarak istediği şeyi yaptı. Bu yüzen vicdan azabı duyuyorum. Yine de onu çok özlüyorum.” Konuşmaya devam edemedi, çünkü ağlamaya başladı. “Bunu yapmak istemiyorum ama elimde değil. Sadece ismini zikretmem yeterli, hemen ağlamaya başlıyorum. Niye bilmiyorum, ne de olsa şimdi olduğu yerde çok daha mutlu.”

“Ama siz değilsiniz, öyle değil mi?”

“Evet. Ama bu salt bencillikten.”

“Peki öyle bile olsa, bunun nesi kötü?”

“...”

“Amalia, insanın sevdiği kişiyi uzun süre yanında istemesi kötü bir şey mi?”

“Hayır ama insan yine de karşısındakinin kararlarına saygı duymak zorunda. Yaşadığım her gün onu özlüyorum. Yine de onun doğru şeyi yaptığını biliyorum.”

“Öldüğü için mi?”

“Hayır, yaşlanmadığı için. Zaten neden yaşlanacaktı ki? Bana hep şöyle derdi: Amalia, insan genç ölmeli!”

“Ve insan diğer kişileri umursamayabilir, öyle değil mi?”

“Neden böyle bir şey dediniz?”

“Kocanız öldüğünde çocuklarınız kaç yaşındaydı?”

“Romina on bir, Sebastián on.”

“Çok küçüklermiş ve babaları olmadan büyümek zorunda kalmışlar. Sizce çok ağır değil mi?”

Çocukların Julio’nun ölümüyle ne denli terk edilmiş ve korumasız hissetmiş olabileceğini vurgulamak için özellikle böyle ifade etmiştim.

“Elbette, ancak o bunu başarabileceğimi biliyordu. Bunu tekrar tekrar ispatlamıştım.”

Birinin, bir zamanlar sevdiği ve şimdi ölmüş olan birine kızmasını sağlamak zordur, hatta neredeyse imkansızdır. Kaybı nedeniyle o kişi daha da yücelir ve son olarak dokunulmaz olur, tüm kusurları göz ardı edilir. Amalia’nın öfkesini kusmasını istiyordum ve bu niyetime fazla takılmış olmalıyım ki verdiği cevaba dikkat etmemiştim: “Bunu tekrar tekrar ispatlamıştım!” Bununla kastettiği şey neydi? “Tekrar tekrar!” Neye atıfta bulunuyordu?

Hiç kuşku yok ki kocasını kaybetmeden önce olan bir şeye! Ama bazen böyle olur: Analist belli bir fikre sahip olduğunda, dikkatli dinleme beceresini kaybeder. Bana da

öyle olmuştu. Yanılmıştım. Yanılgımı daha sonra fark edecektim.

Amalia'yı tereddüt etmeden hasta olarak kabul ettim. Zeki, duyarlı ve güçlü, bazen oldukça güçlü bir karakteri vardı. Onunla çalışmak başından itibaren oldukça hoştu.

Yine de onu dikkatle dinlemekte zorlanıyordum.

Seanslarımızdan sonra akışı tekrar düşündüğümde, sürekli bir şeyleri atladığım için öfkelendiğimi itiraf etmeliyim. Ta ki Amalia'nın hikayesiyle benimkinin bir bağlantısı olduğunu anlayana kadar. Tam da bu yüzden gerekli olan netliği sağlayamıyordum. Peki o bağlantı neydi?

Günün birinde bu sorunun cevabını buldum. Amalia yine Julio'dan bahsediyordu ve neredeyse hep olduğu gibi aşırı kederliydi.

“Onu o kadar çok özlüyorum ki neredeyse dayanamayacağımı düşünüyorum. Mutlaka tenini tenimde hissetmek istiyorum, göğsüne yaslanmak istiyorum ve kokusunu içime çekmek istiyorum. Bir daha hiçbir zaman, ona dokunduğum ve onu sevdiğim zamanki kadar mutlu olmadım. Rolón, çok erken dul kaldım ve bir daha başka bir erkekle birlikte olmadım. Julio'nın dışında başka birinin tenine dokunmayı hayal dahi edemiyorum. Biliyorum yalnız öleceğim ve başka birinin kadını olamayacağım. Ama sanırım bu onu çok sevmenin ve çok mutlu olmamın bedeli.”

Ona baktım ve bir anda her şey netleşti: Karşımda Amalia oturmuyordu. Fark etmeden onca zamandır annemle konuşmuştum. Bu yüzden kendimi o kadar güçsüz hissetmiştim, bu yüzden onu, bitmek bilmeyen yasından arındırmak

istemıştim, bu yüzden erken ölen kocası için ağlamamasını sağlamaya çalışmışım. Bu yüzden onu gerçekten dinleme yetisine sahip değildim.

Benim muayenehanemde bana ait aile dramını tetiklemişti. Bu yüzden onun durumunu makul bir şekilde analiz edememişim. Onca zaman boyunca, onu sanki oğlu gibi dinlemiştim.

Bunu anlamak benim için oldukça zordu. O kadar ki seansı bitirmek zorunda kaldım.

“Size bir şey söylemek zorundayım. Sizden bugünlük birtirmemizi rica ediyorum ama sizin yüzünüzden değil, benim yüzümden.”

“Bir şey mi oldu Rolón?”

“Evet, sizi dinlerken sürekli annemi ve babamı düşünmek zorunda kaldığımı fark ettim. Bu beni endişelendiriyor ve öfkelenmeme sebep oluyor. Bu durumdayken size yardımcı olamam. Bu yüzden kusura bakmayın, ayrıca bir sonraki hafta devam edersek memnun olurum.”

“Elbette, bence sorun yok. Bir mahsuru yoksa ebeveynlerinizden hangisini düşündüğünüzde öfkelendiğinizizi söyleyebilirsiniz?”

“İkisini de. Erken öldüğü için babama, bununla hiçbir zaman başa çıkamadığı ve hayatı boyunca yas tuttuğu için anneme. Ama daha fazlasını anlatamam, bu doğru değil. Umarım beni anlıyorsunuzdur ve darılmazsınız.”

“Daha neler! Psikanalistler de neticede insanlar ve kendilerine ait hikayeleri var, öyle değil mi?”

“Aynen öyle,” dedim ve ona kapıya kadar eşlik ettim.

Bir sonraki seansımızın başında tekrar özür dileyecektim ki Amalia beni susturdu.

“Rica ederim, son olarak babanızdan bahsettiğinizde size kendi babamdan bahsetmediğimi fark ettim.”

Doğru söylüyordu. Ayrıca ben de ona bu konuyla ilgili hiçbir şey sormamıştım. Şaşırmamak lazımdı, onu bunca zamandır annem gibi gördüğümde, kendisinin de bir evlat olduğu aklıma gelmemiştir.

“Babam da...” diye başladı, “... genç yaşta öldü, tıpkı Julio gibi. Bir fabrikada çalışıyordu ve yüksek tansiyonu vardı. Bir gün kalp krizi geçirdi. Ertesi sabah, işe gitmek üzere evden çıktı ve onu tekrar gördüğümde bir tabutun içinde yatıyordu, ölmüştü.”

“Kaç yaşındaydınız?”

“Beş.”

Amalia babasıyla ilgili iki veya üç şey anımsıyordu. Bir sabah, ilk kez – o zaman babası gözüne devasa görünmüş – onu kucağına alıp öptüğünü hatırlıyordu. Tam o sırada tıraş oluyormuş, bu sebeple Amalia’nın yüzüne tıraş köpüğü bulaşmış.

“Komik görünüyor olmalıydım, çünkü kahkaha atmaya başlamıştı. Yüzümdeki ıslaklığı hâlâ hissederim. Bu çok mutlu bir andı.”

Onu tanıdığımdan beri sıklıkla ve uzun süre Julio için ağlamıştı, ancak onu babası söz konusu olduğu o an olduğu kadar kederli görmemiştim. Onun, küçük bir kız olarak kendisini ne denli terk edilmiş hissettiğini tahmin edebiliyordum ve ansızın içimde bir şeylerin çözüldüğünü hissettim – o andan itibaren belki de gerçekten ona yardım edebilirdim.

Ve: “Bunu tekrar tekrar ispatlamıştım!” cümlesinin yeniden aklıma düşmesi eminim ki tesadüf değildi.

“Sonra ne oldu?”

“Geride üç kişi kalmıştık; annem, erkek kardeşim ve ben. Ve artık aileyle benim ilgilenmem gerektiğini hissetmeye başladım.”

“Beş yaşında!”

“Evet, inanın öyle hissettim. Erkek kardeşim daha yeni yürümeye başlamıştı, annemse güçsüz ve kırılgan görünüyordu. Babamın yerini almam gerektiğini düşünüyordum. Öyle de oldu. Ailenin koruyucusu oldum.”

Çaresizce ağlamaya başladı.

“Başka bir deyişle, kocanız öldüğünde bu tecrübeyi tekrar yaşamak zorunda kaldınız.” Başıyla onayladı. “Ve sanırım bu yüzden Julio’ya kıyamazdınız, zira o zaman babanıza da kızmış olmanız gerekiyordu. Ve bunu kesinlikle itiraf edemezsiniz.”

“Rolón, benim sadece beş yıl babam oldu ama hayatımdaki en önemli şeydi.”

Bu sert bir ifadeydi.

“Gelin bugünlük burada keselim,” dedim.

“Bir şeyiniz mi var?”

“Hayır, bu sefer söz konusu sizsiniz.”

O seanstan sonra Julio’nun adı geçtiğinde otomatik olarak ağlamayı kesmişti ve tutkulu aşkını konuşmaya başlamıştık. Ancak onun yerine babasıyla ilgili konuşmaya başladığımızda ağlıyordu. Yine de “Erken yaşta ölmenin zekice olduğu” fikrini savunuyordu. Diğer yandan bu oldukça anlaşılır

bir durumdu: Hayatındaki iki önemli adam genç yaşta ölmüştü ve Amalia, bunun zeki bir karar olmadığını, aksine bir trajedi olduğunu kavrayabilecek durumda değildi. Neticede, onun tarafından idealize edilmiş bu adamlar kader kurbanı değil, şartlara kurban olmuş insanlardı.

O zaman üzerinde çalışmamız gereken iki şey vardı: Birincisi, taşınmış olan oğlunun kendisini ziyarete gelmesini istemiyordu. İkincisi, annesiyle kavgalıydı.

“Sebastián evime gelmesini istemediğimi söylüyor. Taşındığı için onu cezalandırıyormuşum. Ama bu doğru değil.”

“Elbette değil.”

“Evet Rolón. Onun gelmesini çok istiyorum. Ama mesele şu ki onun bunun için özel bir çaba sarf etmesini istemiyorum. Bütün gün çalışıyor ve eve yorgun bir şekilde gidiyor. Neden bir de üstüne onca yolu kat edip bana gelsin ki? Ben de ona gidebilirim. Normalde ona Romina’yla birlikte gidiyorum, o zaman yiyecek bir şeyler de götürüyorum, evini toparlıyorum ve böylelikle yemekten sonra hemen dinlenebiliyor. Birden geriliyor. Bilirsiniz, muhasebecilerin çok yoğun olduğu zamanlar vardır. Ona sadece yardım etmek istiyorum, bu kadar.”

“Onu en son evinize ne zaman davet ettiniz?”

“Bilmiyorum, tam olarak hatırlamıyorum.”

“Lütfen! Ne kadar oldu?”

“Bilmiyorum, yaklaşık olarak üç ay önce.”

“Oldukça uzun bir zaman, öyle değil mi?”

“Şimdi siz öyle söyleyince evet. Ama yemin ederim taşındığı için ona kızgın değilim. Aksine, çocuklarımın kendi hayatlarını kurmalarını ve ayaklarının üzerinde durmalarını

istiyorum. Nasıl düşündüğümü biliyorsunuz. Her an ölebili-
rim ve çocuklarım buna hazırlıklı olmalılar. Bu yüzden yal-
nız yaşamayı sorun etmiyorum, gerçekten. Ama bana gel-
mesini neden istemediğimi ben de bilmiyorum,” diye itiraf
etti istemsizce.

Birçok seansımızda bu konu üzerine çalıştık, ta ki günün
birinde Amalia ağzından bir şey kaçırana kadar.

“Romina’yla kavga ettim.”

“Neden?”

“Biliyorsunuz erkek kardeşiyle birbirlerine çok ya-
kınlar. Kısa bir süre önce, onu artık bir akşam yemeğine
çağırمام gerektiğini söyledi. Ama hep bahsettiğim gibi
‘onun gitmesini istemediğim için’ Romina’ya bir resto-
randa yemeği tercih edeceğimi söyledim. Ve o anda...”

“Az önce ne söylediğinizi fark ettiniz mi?”

“Ne söyledim?”

“Onun ‘gitmesini’ istemediğinizi!”

“Hayır, gelmesini istemediğimi söyledim.”

“Hayır, bunu söylemek istediniz ama söylediğiniz şey
bunun tam tersiydi. Evet. Neden oğlunuzun gitmesini iste-
miyorsunuz?”

Bu ve bir sonraki seans oldukça zorluydu. Birçok şey
hakkında konuştuk ve bir sonuca vardık: Amalia’yı üzen
şey oğlunun ona ziyarete gelmesi değil, tekrar gideceği
andı.

“Babanız evden çıktı ve bir tabutun içine konmuş
bir halde döndü. Julio gitti ve sonra sizi hastaneden ara-
dılar, çünkü bir enfarktüs geçirmişti. Ama her insan-
da aynı şey olacak diye bir kural yok. Sizden giden in-

sanların bir daha geri gelmediğini düşünüyorsunuz ve tam da bu yüzden oğlunuzun gelmesini istemiyorsunuz, çünkü bir süre sonra gitmek zorunda olacak. Onunla vedalaşırken, elinizde olmadan bunun bir son veda olduğunu düşünerek korkuyorsunuz. Bence onu daha sık davet etmeniz yararlı olacaktır. O zaman, ölmek zorunda olmadan gidebilen insanlar olduğunu anlayacaksınız.” Amalia harika bir hastaydı. Cesurca bilinçaltındaki o bölgeye ilerlemiş ve tıpkı hayata karşı durduğu gibi, korktuğu şeyin karşısına kararlı bir şekilde dikilmişti. Oğluna karşı geliştirdiği önyargıyı bertaraf etmeyi başarmıştı. Sonra birlikte annesine karşı neden öfkeli olduğunu bulmaya çalıştık. Ancak o sırada kızı Romina’nın hastalığını öğrenmişti.

“Tebrik ederim. Son derece memnun olmalısınız.”

“Rolón, siz gerçekten bir domuzsunuz!”

Sessizlik.

“Neden? Sürekli olarak insan erken ölmeli, zeki olanlar böyle yapar diyen siz değil misiniz? O halde söyleyin: Kızınızın bu kadar genç yaşta ölmesini ister misiniz?” Ağlamaya başladı. “Diyelim ki babanız ve Julio zeki değillerdi. Belki kendilerine iyi bakmadılar, belki kaderleri buydu, bilmiyorum. Bildiğim tek şey özgür iradeleriyle ölmediler. Aksine, başlarına korkunç bir şey geldi. Tıpkı Romina’nın başına geldiği gibi. Ama o hâlâ hayatta, anlıyor musunuz? Bu yüzden, o ölmüş gibi davranmayacağız. Kızınızın sizin desteğinize ihtiyacı var. Ne yapmayı düşünüyorsunuz?”

“Her açıdan onunla birlikte savaşacağım. İyileşmesi için her şeyimi vereceğim.”

Yanına gittim ve başını okşadım.

“O zaman bu domuz Rolón da sizi var gücüyle destekleyecek.”

Amalia için oldukça zor zamanlardı. Uzun zamandır sahip olduğu ölümlle ilgili düşünceleri üstüne çok konuştuk. Ve Amalia hepsini sorgulamayı başardı.

Bir süre sonra babasına ve kocasına karşı, aşk ve sitem karışımı tuhaf bir duygu hissettiğini itiraf etti, çünkü her ikisi de Amalia çok gençken onu terk etmişlerdi. Ayrıca annesiyle uzlaşmayı da başarmıştı ve şu ana kadar yanında olan tek kişi olarak ona minnet duymayı öğrendi.

“Annemi seviyorum Rolón.”

“Biliyorum. Hep biliyordum ve siz de öyle.”

“Evet. Ona kızgındım, çünkü benim idealime uymuyordu ve git gide yaşılanıyordu. Ama bu doğru değildi, gerçekte ona kızgın değildim, korkuyordum. Yakında beni sonsuza dek terk edeceğini biliyordum.”

“Bu doğru. Ama hayat böyle. Ancak anneniz size yolumuzda aslında uzunca bir süre eşlik etmiş.”

“Evet, bu doğru. Artık ben de yaşlı bir kadın oldum. Ve ona uzun bir süre sahip olabildiğim için aslında minnettar olmalıyım.”

Sessizce başımla onayladım.

Amalia bir gün gözleri yaşlı ama yüzünde sevinç dolu bir ifadeyle muayenehaneme girdi.

“Rolón, son tahlillerin neticelerini aldık.” Bana sarıldı ve ağlamaya başladı. “Hepsi iyi çıktı, Romina iyileşti!”

Ona sıkıca sarıldım. Bende derinden etkilenmişim.

On gün sonra annesi öldü.

“Ne diyebilirim, onu çok özliyorum. Biliyorum, artık çok yaşlanmıştı ama benim annemdi.”

Onun böyle konuştuğunu duymak beni mutlu etmişti. Acısına rağmen.

İki ay sonra aramızda şöyle bir konuşma geçti:

“Rolón, size bir şey sormak isterim. Belki bunu söylemekte zorlanacaksınız ama mesele benim hissettiğim bir şeyle ilgili.”

“Lütfen devam edin.”

“Önümüzdeki cumartesi benim doğum günüm. Yetmiş yaşına basacağım. Annem kısa bir süre önce öldüğü için kutlama yapmanın doğru olup olmadığını bilmiyorum. Siz ne dersiniz?”

“Bu çok güzel bir fikir.”

“En sevdiğim insanların katılacağı küçük, samimi bir kutlama.” Bana gülümsedi. “Normalde böyle bir şey yapılmayacağını biliyorum ama... Siz benim için çok önemlisiniz. Ne diyebilirim ki? Belki alçak herifin teki olabilirsiniz ama sizi seviyorum.” Kahkahalarla güldük. “O akşam siz de kutlamaya katılırsanız sevinirim.”

Ona baktım ve ne diyeceğimi bilemedim. Ancak gözlerine baktığımda, birden o kutlamaya katılmaktan keyif alacağımı hissettim.

“Anlaştık, geliyorum,” dedim sonunda ve Amalia bana minnettar gözlerle baktı.

O akşam uzun süre yan yana oturduk ve rahatlamış bir halde sohbet ettik. Onun için, benimle diğer misafirler arasında

hiçbir fark yoktu. Çok heyecanlıydı. Elbette artık yanında olmayan annesini düşünüyordu ama kısa bir süre öncesine kadar doğum gününde hayatta olup olmayacağını bilmediği kızının yanında olduğunu da.

Bir süre sonra gitme vaktinin geldiğini hissettim. Birbirimize söylemek istediğimiz her şeyi söylemiştik. Veda etmek için ona yaklaştım.

“Bir dakika kadeh kaldırmamız lazım...”

“Elbette.”

İki kadeh aldı ve birini bana verdi. Kadehimi kaldırdım ve “Size,” dedim.

“Hayır Rolón.” Gözlerime baktı ve gülümsedi. “Hayata.”

SESSİZLİK ANLAŞMASI

Cecilia'nın hikayesi

“Korku: Her şeyden endişe duymaya denir. O, yani korku, tam olarak bunu ister: Onun hakkında konuşulmasını ya da bunu konuşanın kendisi olmayı ve kimsenin onun üstüne bir şey söylememesini!”

Maurice Blanchot

“Peki nasılsınız?”

“Eh işte... biraz bunalımdayım.”

“Bir şey mi oldu? Konuşmak ister misiniz?”

“Evet. Annemi ziyaret ettim.”

“Öyle mi? Uzun zamandır ziyaret etmemiştiniz, değil mi?”

“İki yılı aşkın bir süredir. Ama şimdi biz bunun üzerine çalışırken... Bilmiyorum... Yani birden onu görme arzusu hissettim.”

“Peki nasıl geçti?”

Sessizlik.

“Zor... Akşamüstü saat altı civarıydı ve hava soğuktu. Oraya giderken nasıl hissedeceğimi bilmiyordum. Oraya vardığımda suyu değiştirmek için vazoyu aldım, o anda taş levhada fotoğrafını gördüm ve...”

“Ve?”

“Sonra vazoyu mezara fırlattım, paramparça oldu.”

Cecilia ilk kez iki yıl önce muayenahaneme geldi. İki gün önce randevu konusunda anlaştığımızda, bana benimle soh-

bet etmek istediğini, çünkü çok büyük korkuları olduğunu söylemişti.

Tanışırken samimi, kendini net ve kolay ifade eden biriydi. Otuz sekiz yaşındaydı, tahsilliydi ve memur olarak çalışıyordu, kendi deyimiyle “ekmek parasını” kazanıyordu. Diğer yandan, serbest olarak ona keyif veren başka işler de yapıyordu, çünkü bunlar özel ilgi alanına giriyor ve yaratıcılığını tetikliyordu. Cecilia iç mimardı ve kutlamalar için mağazaları veya özel mekanları dekore ediyordu.

“O halde özel hayatınızda neler olup bittiğini anlatın bakalım,” dedim başlangıç olarak.

“Evet, sizin radyodaki konuşmalarınızı her zaman dinlerim. Ve sizin her şeye açık olduğunuzu düşünüyorum ve... şey, ben lezbiyenim.”

Sustum. Sanki sözlerinin bende uyandıracak etkisi bekliyordu. Ona baktım ve bir el hareketiyle konuşmaya devam etmesini rica ettim.

“Ancak bu açıdan bir sorun yok, bununla başa çıkabiliyorum. Sorun başka bir şey.”

“Peki neymiş o?” diye sordum.

“Daha doğrusu iki şey. İlki fazla kilolu olmam.”

“Gerçekten o kadar ağır mısınız?”

“Benimle dalga mı geçiyorsunuz? Bana bir baksanıza. Ne düşünüyorsunuz?”

“Benim ne düşündüğümün bir önemi yok. Siz kendinizi nasıl görüyorsunuz ve nasıl hissediyorsunuz, bunu söyleyin.”

Mesleğimde buna çok dikkat ederim: Belki Cecilia gerçekten çok kiloluydu belki de değildi. Ama “Evet, gö-

rüyorum!” ya da “O kadar da kötü değil!” gibi ifadeler, bir tedavi için iyi bir başlangıç değil. Ben bunun yerine, karşımdaki kişinin kendisini nasıl gördüğünü anlamaya çalışırım. Çünkü sıklıkla kendimizle ilgili gerçekte uyumlu olmayan şeyler düşünürüz. Bu yüzden hastamın özgüveninin ne durumda olduğunu, kendini nasıl gördüğünü ve onun fikrine göre diğerlerinin onu nasıl gördüğünü anlamaya çalışırım.

“Kendimi aşırı şişman buluyorum,” diye devam etti Cecilia. “Hiç olmadığım kadar şişman! Ve çirkin! Ve sanırım bu yüzden bir daha asla bir partner bulamayacağım ve ömrümün sonuna kadar yalnız kalacağım.”

“Az önce ‘bir daha asla bir partner bulamayacağım’ dediniz. Biri vardı da onu kayıp mı ettiniz?”

“Evet, işte bu da ikinci sorun: Kız arkadaşım Mariel beni terk ediyor. Başka bir ülkeye taşınıyor. Ve ben yalnız kalıyorum.”

“Onunla birlikte taşınamaz mısınız?”

“Yapabilirim ama istemiyorum. Benim için ailem çok önemli. Ve sırf Mariel aniden buradan gitmek istediği için çekip gidemem.”

“Yani aslında Mariel sizi terk etmiyor. Daha çok siz onunla gitmemeye karar verdiniz ve bu açıdan bakarsak ilişkiyi bitiren sizsiniz.”

“Şimdi siz de tıpkı onun gibi konuştunuz. O da hep aynı şeyi söylüyor. Ama ne yapabilirim? Her şeyi bir kenara atıp çekip gidecek miyim?”

“Bilmiyorum, size ne yapmanız gerektiğini söylemeye-

ceğim. Bu benim hayatım değil. Ve benim acılarım da. Yapabileceğim tek şey, size ne yapmak istediğinizi sormak.”

Cecilia ile terapilerimiz böyle başladı. Git gide onu daha çok tanımaya başladım. Annesinin sağ olmadığını, onun babasıyla tıpkı bir anne gibi ilgilendiğini ve kendi deyimiyle ‘gerçek bir dost’ olan Nacho adında bir erkek arkadaşıyla birlikte yaşadığını öğrendim. Kız kardeşinden, ağabeylerinden, birbirlerine destek olan ailesinden ve ‘abla-teyzesinden’ bahsetmişti.

Bu konuyla ilgili konuştuğumuz seansı net olarak hatırlıyorum. Büyük bir aile yemeğini anlatıyordu.

“Teyzemin yanında oturuyordum... Yani ablamın ve şey...”

“Affedersiniz,” diye böldüm sözünü, “Teyze mi abla mı?”

Kısa bir an için sustu. Sonra anlatmaya devam etti: “Bu benim için önemli bir konu mu bilmiyorum. Bu yüzden bundan hiç bahsetmedim.”

“Tamam, her halükarda bugün gündeme geldi ve doğruyu söylemek gerekirse tam olarak anlayamadığımdan, eğer bir mahsuru yoksa sizden bu konuyu anlatmanızı rica edeceğim.”

“Peki, şöyle ki...” Yine sustu. Görünüşe göre bu konuyla ilgili hoşuna gitmeyen bir şey vardı. “Annem gençken, çok gençken...” Annesini koruma altına almaya çalışıyordu, “bir kızı olmuş. Tahmin edersiniz ki o zamanlar bu büyük bir utanç, tüm aile için bir dram. Neticede büyükannem ve büyükbabam çocuğu kendi nüfuslarına geçirmişler. Ve an-

nem için ufaklık tıpkı bir kardeş gibi olmuş. Ona hep teyze dedim. Benim için de hep bir teyze oldu.”

“Ama o gerçekte ne olduğunu biliyor, öyle değil mi?”

“Herkes biliyor. Ama bunun hakkında konuşmamaya karar verdik. Ve işe de yarıyor. Biliyorum, saçmalık... ama işe yarıyor. Tamam mı? Anlatmaya devam edebilir miyim?”

Bu kadardı.

Konuyu, onun için önemsiz bir şeymiş gibi üzerinden atmıştı. Onu en ufak bir şekilde etkilemiyor gibi görünüyordu. Sanki lütfedip bana anlatmış gibiydi. Ancak bu ‘aile sırrı’ onun duygusal yaşantısını etkilemiş olmalıydı, buna çok emindim. Sadece bunun nasıl bir etki olduğunu bilmiyordum.

Mariel Avrupa’ya taşındı ve Cecilia birkaç hafta sonra, iki çocuklu, kendinden yaşça büyük bir kadınla ilişki yaşamaya başladı.

“Demek ki yeni bir ilişki yaşamak o kadar da zor değilmiş,” dedim.

“Evet ama aynı şey değil.”

“Biraz bekleyin. Belki Mariel’le olduğu kadar güzel bir ilişki olacak.”

“Onu kastetmedim, bu ilişkim çok daha iyi, her şeyden önce cinsel açıdan. O noktada süper.”

“Ama?”

“Ailem Mariel’i tanıyordu, tüm aile toplantılarına katılırdı ve onlarla bir bütün olmuştu. Bizden biri gibiydi.”

“Ve şimdi aileniz yeni bir partneriniz olduğunu kabullenmekte güçlük mü çekiyor?”

Gülümsedi.

“Hayır, onlar bizim Mariel’le birlikte olduğumuzu bilmiyorlardı. Onlar için Mariel benim sadece arkadaşımdı. Git gide kuzenlerimle arkadaş olmaya başladı ve ağabeylerimle, sonra da hepimizin arkadaşı oldu.”

“Kimse gerçekte ne olduğunu anlamadı mı?”

Bana baktı. “Gabriel, hepimiz yetişkin insanlarız. Elbette hepsi biliyordu. Ama daha önce söylediğim gibi, bazı şeyler bizde konuşulmaz.”

“Doğru, Mariel de sizin deyiminizle çoktan ‘sizden biri’ olduğundan, aile yapınıza uyum sağlamıştı, öyle değil mi?”

“Kesinlikle. Sofia’da durum farklı. Ve bu da konunun inanılmaz şekilde çetrefilli olmasını sağlıyor.”

Terapiye devam ettik, çok çalışıyorduk. Cecilia’nın işi sebebiyle seansları ertelemek veya iptal etmek zorunda kalsak da o her zaman kararlı ve kendinden emindi. Dekoratörlük ona oldukça iyi geliyordu, mutlu oluyor ve kabul görüyordu, bu sebeple oluşan araları hoş karşılıyordum. Bunun dışında, seansa gelmeyeceğini önceden bildiriyordu.

Ancak iki hafta boyunca tek bir buluşma dahi gerçekleşmeyince bizzat kendisi de şikayet etmeye başladı. Ve böylelikle, o zamana kadar belki de en önemli seansımız başlamış oldu:

“Neden kilo vermeyi başaramadığımı düşüneceğime karar vermiştik. Ben de düşündüm ama parlak bir sonuca varamadım. Ayrıca bazen bu kadar uzun süre gelemiyor olmam çok kötü, çünkü o sırada birçok şeyi düşünüyorum ama bir sonraki buluşmaya kadar hepsini unutuyorum.” Kısa bir ara verdi. “Neden böyle bir fikre kapıldığımı bil-

miyorum ama sonuç olarak şişman olmamı lezbiyen olma-
ma bağlıyorum.”

“Lezbiyen olduğunuz için mi?” diye sordum. İlk defa, şu
anki sorunlarının bu konuyla ilgili olabileceğini söylemişti.

“Evet. Bana bu sonuca nasıl vardığımı sormayın, ben de
bilmiyorum. Ama yine de bazen her şeyin anahtarının bu
olduğu hissine kapılıyorum.”

“Neden?”

“Şu sır tutma meselesi! Artık katlanamıyorum!”

“Bu, bu konu hakkında konuşmak istediğiniz anlamına
mı geliyor?”

“Yani... sanırım evet. Demek istediğim, gazeteye ‘Ka-
dınlardan hoşlanıyorum!’ diye bir ilan vermeye niyetim yok.
Sadece durmak bilmeyen yeme arzumdan kurtulmak istiyor-
rum. Bu işe yaramaz, öyle değil mi?”

“Bu noktada haklısınız. O kadar kolay değil.”

“Bunu tahmin etmiştim,” dedi gülümseyerek. “Her halü-
karda, hepsiyle olmasa da birkaç kişiye karşı olduğum gibi
görünmenin bana iyi hissettireceğini düşündüm. Bu duygu-
ya katlanmak git gide daha zor oluyor, insan mutlaka...”

“İnsan da ne demek?” O anda kendinden bahsediyordu,
böyle bir ifadeye izin veremezdim.

“Doğru. Yani ‘ben’, insanların benim kim ve nasıl biri
olduğumu bilmelerini istiyorum. Bu komik, çünkü normal-
de insanların yatakta ne yaptıkları beni hiç ilgilendirmez.
Kimsenin bana hayatını anlatmasını istemem veya bir şeyi
neden yaptığını anlatmasını, kendim de hiçbir şekilde an-
latmam. Ama eğer... hm... önemli bir şey söz konusuysa,
o zaman bunu hissederim. Çünkü insanlar karşılarındaki

kişinin nasıl biri olduklarını bilmeliler. Aksi halde hiçbir şeyi başaramayacağım. Bilmiyorum, belki hiçbir şey elde edemeyeceğim ama en azından bunu istiyorum. Eğer erkeklerden hoşlanıyor olsaydım, sanırım ‘Bana bakın, ben erkeklerden hoşlanıyorum!’ demek asla aklımın ucundan geçmezdi.”

“Her neyse, bugün sizin hemcinslerinizden hoşlanıp hoşlanmamanızın sizi kızdırmasını ya da kızdırmamasını konuşmayı tercih etmiyorum. Bunun yerine şu anda içinizde neler olup bittiğini öğrenmeyi tercih ederim.”

“İçimde neler mi dönüyor? Şey, insanlarla konuşursun ve herkes sanki özel bir durum yokmuş gibi davranmaya çalışır. Ama yine de anlatmak zorundasındır. Üstelik bunun ‘tuhaf’ ve ‘sapkın’ bir durum olduğunu anlatmak zorunda olmamana rağmen.”

“Bir dakika, sanırım bu konunun üzerinde biraz daha durmamız lazım. Çünkü sizin ‘anlatmak’ diye adlandırdığınız şeyi, daha çok ‘haklı çıkmak’ diye ifade etmemiz lazım. Aslında haklı çıkmakla alakalı bir durum olmamasına rağmen, aslında bu, gerçeği netleştirmektir.”

“Kesinlikle. Sadece, insanlar normalde karşılarındaki kişilerin eşcinsel olabileceklerini düşünmezler ve bu durum, bu bağlamda önemli bir rol oynar. En azından ben buna önemsiz bir şeymiş gibi bakmıyorum ve bununla gurur duymuyorum. Yine de eğer bu benim sürekli yemek yememe sebep oluyorsa berbat bir durum, çünkü bu şekilde hiçbir şey iyiye gitmez.”

“Ve bu ne anlama geliyor...?”

“Yani, böylelikle bu konuyla daha yakından ilgilenmeye

karar verdim. Kendime şunu sordum: Neden sürekli bir şey yemek istiyorsun?”

“Peki nasıl bir sonuca vardınız?”

“Uzun süre düşündüm ve sonunda kendime, ‘Yapmak isteyip de yapamadığın şey ne?’ diye sordum.” Uzun bir ara verdi. “Ve... Şey... Diğerleriyle açıkça konuşmak isterdim, bunu gerçekten arzu ediyorum.”

“Peki bunu o kadar arzu ediyorsanız sizi engelleyen şey ne?”

Yine sessizlik.

“Utanç. ‘Olmam gerektiği’ gibi biri olmamam. Bu yüzden utanç duyuyorum, lezbiyen hayatımı normal bir şekilde yaşayamıyorum. İnsanlar benden başka bir şey bekliyorlar.”

“Bu konuda haklısınız. Ancak sanırım herkes aynı şekilde tepki vermiyordur. Bazıları bunu çok tuhaf bulurlar, hatta hastalıklı bir durummuş gibi bakarlar, bazıları şaşırırlar ve bazıları da son derece normal olduğunu düşünürler. Sizin için önemli olan kişilerin hangi gruba ait olduğunu düşünüyorsunuz?”

Bir süre düşündü.

“Sanırım ilk gruba. Evet kesinlikle. Ailem hasta olduğumu söyleyecektir. Örneğin, kuzenim Martha ile bu konuyu konuşabileceğimi hayal dahi edemem. Ama mesele çok daha derin, ben bile bunun benim eşcinselliğimle alakalı olup olmadığını ya da cinsellikle bir ilgisi olup olmadığını bilmiyorum. Mesela benim için çok önemli bir insan olan Martha’yla cinsellikle ilgili hiç konuşmadık. Hiç. Bu şimdiye kadar hiç dikkatimi çekmemişti. Neyse ki bu benim cinsel yaşantımı hiç etkilemedi.”

“Bununla neyi kastediyorsunuz?”

“Ben partnerlerime tamamen tarafsız davranırım. Birlikte olduğum erkeklerle – bir zamanlar erkek partnerlerim de vardı – ve aynı şekilde kadınlarla cinsel tatmin açısından hiç zorluk çekmedim. Yine de bu konuyla ilgili konuşulmasından hoşlanmıyorum. Hatta Martha’nın kocasıyla ilgili konuşması beni rahatsız ediyor.”

“Bu konuyu açmasından korktuğunuz için olabilir mi?”

“Anlamadım.”

“Örneğin, kuzeniniz size eşinin penisini daha iyi hissedildiği için üstte olmayı tercih ettiğini söylerse... Belki sonra size, sizin nasıl bir tercihiniz olduğunu sormasından korkuyorsunuzdur.” Güldü. “Neden gülüyorsunuz?”

“Çünkü artık ne öyle ne de öbür türlüsünü tercih ediyorum. Şey... hiçbir zaman hoşuma gitmemiştii, mesele aslında bu. Ama saçmalık şu ki bir tek ailemle cinsellik üzerine konuşamıyorum. İş arkadaşlarımla böyle bir sorunum yok. Cinsellik konuşulduğunda kaçmıyorum.”

“Ne yapıyorsunuz?”

“Fikrimi söylüyorum, ancak özel olarak kadınlar veya erkeklerden bahsetmeden. Ama kuzenimle bunu yapamıyorum. Nedenini bilmiyorum. Belki o da aynısını hissediyor. Ama beni oldukça fazla geriyor. Saçmalık, öyle değil mi? Özellikle de onunla konuşmayı çok istememe rağmen.”

“Anlıyorum. Ona anlatmayı istiyorsunuz ama onun karşısında kendinizi dizginliyorsunuz.”

“Evet. Ben her zaman açıkça konuşan biri oldum ama bu durumda üst tarafta her yer kilitli gibi.” Boğazını işaret etti. “Sanki buradan tek kelime geçmeyecek gibi!”

“Belki bu hiç de fena bir şey değildir, belki bu artık konuyu kabul etmeniz ve sürekli gündeme getirmemeniz gerektiği anlamına geliyordur.”

Sessizlik.

“Son aylarda kendimi gerçekten kötü hissediyorum, sanki kendimde değil gibiyim. Partnerimle de işler yolunda gitmiyor. Nacho çok tatlı ama ben yine de birlikte olduğumuz evde olmak istemiyorum. Ne yaparsam yapayım hiçbir şeyden memnun değilim. Daha önce aklıma hep bir fikir gelirdi. Ve sanırım buna bir son vermem gerekiyor. Bazen yıllar geçebilir ve ben bu konu yüzünden utanmaya devam edebilirim diye düşünüyorum. Kendimi sorgulamaya devam edebilir ve yirmi kilo daha alabilirim ki bu berbat bir şey olur. Buna karşı koyamıyor olmaktan nefret ediyorum. Ama... Ailenin insanın sırtına yüklediği yük, bazen tahmin edilenden daha ağır olabiliyor.”

Gittikçe çaresizleşiyordu. Ve ben de buna izin veriyordum, çünkü bu esnada hayatında çok önemli bir noktaya ulaşmak üzereydi. Bir dakika geçti, bir dakika daha ve tek kelime etmiyordu. Bir süre sonra, artık fazla uzadığını düşündün. Bu yüzden bir soru sordum:

“Peki bu suçluluk ve utanç duygusunun nereden geldiği konusunda bir fikriniz var mı?”

“Bilmiyorum. Kesinlikle annemdendir. Onun ayıbı ve suçu... ve üstüne benim acım...”

Tekrar sustu. Artık bu çıkmazdan kurtulmasına yardımcı olmalıydım, yoksa düşünemeyecekti ve bir adım bile ileriye gidemeyecekti.

“Bu ailedeki tek eşcinsel siz misiniz?” Yine güldü.

“Ne oldu?” diye sordum.

“Söylediğiniz şey yüzünden. Bu bizim için oldukça hassas bir konu, çünkü ben kesinlikle tek değilim. Bir teyzem, adı Mabel, o da lezbiyen ve bir yeğenim de. Üç jenerasyon lezbiyen.” Kahkaha attı.

“Peki bu iki kadınla yakın ilişkiniz var mıydı ya da hâlâ yakın mısınız?”

“Evet oldukça yakınız, özellikle yeğenimle.” Yaramaz bir ifadeyle gülümsedi.

Beni, o beklenen soruyu sormam için teşvik ediyor gibiydi ama ben bu sefer bunu yapmamaya karar verdim. Bu seansta çok şeyin üstesinden gelmek zorunda kalmıştı.

“Ailenizde en azından üç eşcinsel birey olduğu biliniyor mu?”

“Hayır, çünkü kimse bundan bahsetmez. Size söylemiştim, bizim ailede böyle şeyler hakkında konuşulmaz. Her şey bir varsayım olarak kalır, asla açıkça konuşulmaz.”

“Peki, diğer ikisi kaç yaşında?”

“Yeğenim neredeyse benimle aynı yaşta. Ve teyzem biraz yaşlı, 56 yaşında.” Sustu. “Lanet olsun...”

“Ne oldu?”

“Ne mi oldu? Böyle devam edersem onun durumunda olacağım: Yirmi yıl sonra hâlâ daha lezbiyen olduğumu diğerlerine anlatıp anlatmamam gerektiğini düşüneceğim... Ama Gabriel, ben böyle olmasını istemiyorum.” Şimdi bu kadar çaresiz olmasının sebebi, nihayet kendini sorgulamasıydı. Susmak dışında yapabileceğim hiçbir şey yoktu, acı verici gerçeğe ancak bu şekilde yüzleşebilirdi.

“Ne yazık ki böyle!” dedi sonunda. “Gerçekler bilinse de ailemizde her şeyin üstü örtüldü. Kuzenimin evlatlık alındığı hiç konuşulmadı ama hepimiz biliyoruz. Teyze olarak gösterilen bir ablam olduğu da hiç konuşulmadı. Ve bunlar benim özellikle önemsedığım birkaç şey. Büyükbabamın memleketi olan İspanya’daki köyün adını bilmiyoruz, orada hâlâ akrabalarımızın olup olmadığını da. İşte bizde işler hep böyle yürür...”

“*Biz işleri böyle yürütürüz, demek daha doğru olur, öyle değil mi?*”

“Evet, çok haklısınız, ben de oyunu böyle oynuyorum ve büyük bir olasılıkla diğerlerinden bir farkım yok. Ben de suçluluk duygularımı içimde taşıyorum. Annem için de kızlarından birinin kendi kızı değilmiş gibi davranması hiç kolay olmamıştır. Ama ne yazık ki bizde işler böyle yürür, herkes her şeyi bilir ama kimse bir şey söylemez. Üstelik birbirimize bağlı olmamıza rağmen: Sık buluşuruz ve çok güleriz, patlayana kadar yeriz ve içeriz... Bu yüzden bu kadar şişmanım. Hepimiz şişman ve tıka basa doluyuzdur.”

“Evet ama sadece yemekle değil,” diye kestim sözünü. “Baştan aşağıya sırlarla dolusunuz.”

“Doğru. Bir anlamda bizi birbirimize bağlayan şey bu, öyle değil mi? Aslında herkes her şeyi biliyor.”

Bu çok özel bir seanstı, Cecilia hiç olmadığı kadar gayret gösteriyordu ama çaresizliğinin güçleneceğini bilmeme rağmen yine de onu esaslı bir şekilde dürtmem gerekiyordu. Kısa bir an düşündüm ve: “Biliyor musunuz, ailenizin içinde yaşanan bu şeye ‘Sessizlik Anlaşması’ denir. Psikologlar bunu bu şekilde ifade ederler. Bununla örneğin, kanser olan

biri ve o kişinin ailesi arasındaki ‘anlaşma’ kastedilir. Bu öyle bir anlaşmadır ki, hasta bu konu hakkında konuşmaz ve aile de kesinlikle buna değinmez, herkes sanki hiçbir şey yokmuş gibi davranır... ‘Bugün o kadar iyi olmayabilirsin ama göreceksin yarın çok daha iyi olacaksın... Bu meseleden kurtulacaksın’ Herkes bilir. Ve herkes konuşmama anlaşmasına uyar. Bu durumda çok önemli bir mesele olan ölüm söz konusudur ve ben bir psikanalist olarak öncelikle bu sessizlik anlaşmasını bozmaya çalışırım. Ama bu kolay değildir. Çünkü ölüm, ona sadece öylesine boş bir şeymiş gibi davranılacak bir konu değildir. Zaten ölüm hakkında konuşmak neredeyse imkansızdır.” Kısa bir ara verdim, sonra konuşmaya devam ettim. “Sessizlik anlaşmasının sıklıkla uygulandığı bir diğer konu ise cinselliktir. Çünkü ölüm ve cinsellik, insanlara en çok üzüntü veren ve bir zaman sonra güçsüzlük hissettikleri konulardır. Yani her ikisi de insan ruhunu dinlendiren ve aynı zamanda altüst eden iki temel taşıdır. Her şey cinsellik ve ölüm üzerinde dönüyor. İnsanın bilinçaltında bundan çok daha fazlası yok.” Dikkatle beni dinliyordu. “Bir insan bir şey meydana getiriyorsa, yazıyorsa veya boyuyorsa, sizin durumunuzda olduğu gibi mekanları ve kutlamaları dekore ediyorsa sizce aslında ne yapıyor? Cinsel enerjisini yüceltiyor. İnsan bir proje üzerinde çalışmaya başladığında ne yapar? Çok basit, insan ölümle kendi arasına bir şey koyar. Bugün bunu yapacağım, yarın bunu. Ve bu inanılmaz önemlidir. Aksi takdirde bütün zamanımı günün birinde öleceğimi düşünmekle geçirmek zorunda kalırdım. Bu yüzden hiçbir proje üzerinde uğraşmayan insanlar depresif olurlar. Peki biz psikologlar insanları içinde

bulundukları durumdan çıkarmak için ne yaparız? Onlara ne yapmak istediklerini, ne sevdiklerini sorarız. Bu şu anlama gelir, onlarda bir şey yapma arzusu uyandırmaya, bir projeye başlamalarını sağlamaya çalışırız.” Sözlerimin içine iyice işlemesi için tekrar kısa bir ara verdim. “Tamam, ölüm ve cinsellik belki de utanç verici bir durum olabileceği için – korku yüzünden – sessizlik anlaşması yapılacak konular olabilir. Ve böyle bir anlaşmaya uyup uymayacağını kişi kendisi belirler. Şayet sapkınlıkla alakalı bir anlaşma söz konusuysa, her insan ona uymak konusunda başarılı olmayabilir, çünkü bedeli ağır olabilir. Büyük bir korku ve üzüntü söz konusu olabilir. Kızlarından birine kızı değilmiş gibi davranmasının anneniz için zor olmuş olabileceğini söylemiştiniz. Mutlaka zor olmuştur. Peki biz şu anda ne hakkında konuşuyoruz Cecilia?”

“Cinsellik hakkında.”

“Kesinlikle. Cinsellikle ilgili bir şeyi saklamakla ilgili.”

“Evet, evlilik öncesi yapılan bir cinsellikle ilgili...”

“Kesinlikle. Bazen insan bir konunun arkasında nasıl duracağını bilmez ve o zaman bunun hakkında konuşmaz, diğerleri de öyle. Ama siz bu konunun arkasında durmak istiyorsunuz, bununla başa çıkmak istiyorsunuz.”

“Bundan nasıl emin olabilirsiniz?”

“Çünkü zamanın geçmesinden, bir süre sonra yaşlanacağınızdan ve hiçbir şeyin değişmeyeceğinden korktuğunuzu söylediniz. Bu, bu konuyu halletmeden öleceğinizden korktuğunuz anlamına geliyor.”

“Ve bu yüzden ailemizdeki sessizlik anlaşmasından şikayetçiyim...”

“Sanırım öyle. Bakın, böyle bir anlaşmanın her zaman ölümle ve cinsellikle alakası vardır ve hastalıklı bir durum söz konusudur. Anlaşma bizzat sizi de hasta eder. Bu yüzden, görünüşe göre artık bu durumun böyle olmasını istememenizin iyi bir yanı olduğunu düşünüyorum. Çünkü hissettiğiniz üzüntü ve korku dikkatinizi bu konunun üzerine çeker ve hiçbir şey yokmuş gibi davranmanızı engeller. Bunun yerine, şimdi siz kendinize bu durumdan çıkmanın bir yolu olup olmadığını soruyorsunuz. Ancak anlaşmayı hayatınız boyunca sürdürmek isterseniz, hiç şansımız olmaz...”

Kısa bir sessizlik.

“Yani bizim açımızdan baktığımızda demek istediğim şu: Eğer birlikte sorunlarınıza bir çözüm bulmaya çalışırsak o zaman kaybederiz. Ancak sözleşmeden kurtulmanız için üzüntünüzü temel sebep olarak ele alırsak – ki bununla evinize bir afiş asarak veya gazeteye ilan vererek cinsel tercihinizi açıklamamanızı değil, sadece gerçeği bir nebze olsun ifşa etmenizi kastediyorum – o zaman hastalığa karşı ilk rundumuzu kazanırız.”

Bu sözlerden sonra uzun süre sustu. Ben söylemek istediklerimi söylemiştim. Şimdi sıra ondaydı.

“Bazen tüm aileyle birlikte olduğumuzda hepsine tek tek bakıyorum ve kendi kendime: “Bu benim gerçeğimi duymak ister mi? Peki şu? Bu istemez, öyle değil mi? Şuradaki sanırım bu ailede olan biten her şeyi süper buluyor, son derece sıkıcı biri olmasına rağmen üstelik!” diye düşünüyordum. Ve sonra yüksek sesle haykırmak istiyordum.”

“Belki de farklı bir şekilde düşünmelisiniz. Örneğin kendinize sorduğunuz soruyu: Birinin sizden gerçeği duymak

isteyip istememesi... Aslında daha farklı ifade etmeniz gerektiğini düşünmüyor musunuz? Örneğin: ‘Şu kişiye gerçeği söylemek ister miyim?’ gibi.”

Seansın sonu yaklaşıyordu. Bu sefer çok şey harekete geçmişti. Bitirirken onu rahatlatmaya, hatta espri yapmaya çalıştım: “Öte yandan, belki de bir sonraki aile buluşmasında salata ve et servisi arasında ayağa kalkmak ve ‘Bir dakika sessizlik rica ediyorum, sizinle paylaşmam gereken bir şey var!’ demek hiç de fena bir fikir değil.”

İkimiz de gülmeye başladık.

“Evet elbette. Sonra yüksek sesle bağırırım: ‘Baylar ve bayanlar, ben tamamen hatunlara yükseliyorum.’”

Gülerek cevap verdim. “Bunun dışında tanıdığınız herkesin sizin için eşit oranda önemli olmadığını bilmeniz ve o kişileri netleştirmeniz lazım. Eminim ki bazıları size daha yakındır ya da siz o kişilere daha çok güveniyorsunuzdur, öyle değil mi?”

“Elbette bazıları daha önemli. Ama yine de herkese söylemeyi tercih ederim.”

“Bunu anlayabiliyorum. Ama ideallerimizi yüzde yüz kolayca uygulayamayacağımızı bilmemiz lazım.”

“Doğru. Bulaşık yıkarken de tabakları art arda temizlememiz lazım...”

Seans bitmişti. Cecilia’nın son ifadesi neredeyse bitiriş cümlesi gibiydi. Ama çok önemliydi. Ve ben bu seansta çalıştıklarımızla ilgili net bir fikirle gitmesini istiyordum.

“Bugün konuştuklarımızı iyice düşünmenizi diliyorum. Bir sessizlik anlaşmanız var, tamam mı?” Başıyla onayladı. “Ve insan böyle bir anlaşmaya bağlı olduğunda iki olasılık

vardır: Ya durumu şikayet etmeden kabul eder ya da sizin meselenizde olduğu gibi böyle bir durum üzüntü ve korku yaratır. Bu tıpkı, insanı döven biriyle aynı evde yaşamak gibidir. Ya sadomazoşist bir biçimde oyuna katılır ya da bu durumdan kurtulmaya çalışır. Her neyse... bugünlük bu kaddı. Gelin bu noktada bırakalım, bundan sonra ilk olarak korkuyla ve üzüntüyle nasıl başa çıkacağımızı bulmaya çalışalım. O halde bir sonraki seansta görüşmek üzere.”

Sert, zor ve hareketli bir seans olmuştu. Cecilia giderken allak bullaktı. O anda, fark ettiğimden daha güçlüydü.

Sıklıkla, bir seanstan çıktıktan sonra hızla şalteri indirim ve bir sonraki hastaya kafa yormam veya kendi düşüncelerime dalmam gerekiyor. Bu sefer de öyle olmuştu.

O seansta, Cecilia’nın anlattıklarıyla ne kadar derinlere daldığımızı neredeyse unutmuşum. Ancak bir hafta sonra geldiğinde fark edebilmişim.

“Evet,” dedi koltuğa oturur oturmaz. “Size geçen salı, seanstan çıktıktan sonra başıma gelen tuhaf şeyi anlatmak istiyorum. Hatırlarsanız bazı insanlara kendimle ilgili bazı şeyleri anlatma fikrini konuşmuştuk ...”

“Hm... Evet, doğru.”

“Her neyse, çok tuhaf bir şey oldu. Arabaya henüz binmişim ki garip bir şey hissettim...”

“Garip mi?”

“Evet. Sonra ağlamaya başladım ve kendimi durduramadım. Buradan, keten kumaşları almam gereken Liniers’e kadar ağladım. Oraya vardığımda arabadan inemedim, sadece ağladım ve ağladım. Bilirsiniz, normalde kolay ağlamam.”

“Ama bu sefer oldu.”

“Evet. Ve bir süre sonra kardeşimin karısı Augustina’yı arama arzusu hissettim ya da dürtüsü bilmiyorum. Ona kısa mesaj gönderdim ve mutlaka görüşmek istediğimi söyledim. Birbirimize birkaç mesaj attık, sonunda beni aradı. Ve tabii ki birbirimize uyan bir randevu tarihi saptayamadık ama ben en azından sanki buluşmuşuz gibi hissediyorum, çünkü artık onunla bir şey konuşmak istediğimi biliyor.”

“Son görüşmemizde kiminle konuşmak istediğinizin önemli olduğunu düşünceğinizi konuşmuştuk. Neden erkek kardeşinizin karısında karar kıldınız?”

“Çünkü aileden biri ama diğerleri gibi değil, çünkü zeki biri, çünkü beni anlayacağına inanıyorum, çünkü iyi biri ve ona güveniyorum.”

“Peki onunla telefonla görüştükten sonra ne hissettiniz?”

“Açıklayabilir miyim bilmiyorum. Çok tuhaftı, çünkü tüm bedenimle arama arzusu istedim, kendiliğinden içimde yükseldi, tıpkı bir dürtü gibi. Diğer yandan, eğer bunu o anda yapmasaydım kendimi toparlamamın çok uzun süreceğini biliyordum.” Sessizlik. “Ve onunla tam anlamıyla konuşmamış olmama rağmen, iletişim kurmuş olmam bile çok önemli, şimdi ona bir şey söylemek istediğimi biliyorum.”

“Elbette, ilk atılan o en zor ve en önemli adımı attığınızı hissediyorsunuz.”

“Evet. Ancak bu hissi ne kadar sürdürebileceğimi bilmiyorum. Çünkü bazen bu tip durumlarda koordine olabilmek konusunda çok kötüyüm.”

Son söylediği şey bana biraz anlaşılmaz gelmişti. “Bunu daha net anlatabilir misiniz?”

“Elbette. Birdenbire harekete geçtiğim için ben bile

kendime şaşırdım. Biliyorum benim için son derece zor bir konu ama o anda gerçekten ağlamamı durduramadım. Nihayet kendimi bıraktığımda üzüntü, korku ve sevinçten oluşan bir duygu karmaşası yaşadım. Neredeyse avazım çıktığı kadar bağıracaktım. Gerçekten çok tuhaftı, coşkuluydum ama aynı zamanda korkuyordum. O an kendime şunu söyledim: Ne olabilir ki, ortaya çıkıp ‘Hey, bana bakın, birini öldürdüm! Bu o kadar da kötü bir şey değil!’ demeyeceğim. Yine de benim için her halükarda çok önemliydi.”

“Bu sizin için önemli, hatta çok önemli,” dedim. İlerleyebilmek için çok fazla güç ve zaman harcadınız. Yıllarca. Bu yüzden az da olsa tadını çıkartmayı hak etmişti.

“Evet. Komik olan tarafı nasıl ağlamaya başladığım. Çünkü buradaki görüşmemiz bittikten sonra her şey normaldi: Hoşça kal dedik, son olarak küçük bir espri oldu, güldük, yani özel bir şey olmadı. Ve arabaya doğru yürürken birden başladı, neredeyse nefes alamadım. Bindüğimde kendime şöyle dedim: ‘Tamam, şimdi ona bir kısa mesaj atacağım. O kadar meraklı ve sabırsızdır ki görüşeceğimiz ana ve her şeyi konuşana kadar bana bir dakika rahat vermez.’ Kısa bir süre sustu, sonra konuşmaya devam etti. “Ama yine de benim için kolay değildi. Çünkü hemen cevap yazdı. ‘Tamam, hemen yarın bir yerde kahve içmeye gidelim.’ Tahmin edersiniz ki böyle bir konuyu asla bir kafede konuşmam! Birden ağlamaya ve bağırmaya başladığımda beni ruh hastası zannedeceklerdir. En iyisi ona veya daha özel bir yere gitmek, bir kafede ya da barda kendimi rahat hissedemem. Ama her şeye rağmen bu çok önemliydi...”

“Bunu söylemeniz çok güzel. Gördünüz mü? Kulağa artık hiç de kötü gelmiyor. Çünkü şimdi gerçeğe yaklaşıyorsunuz ve sevdiğiniz insanlarla daha dürüst ve sağlıklı bir ilişki kurmaya çalışıyorsunuz. Her şeyi konuşacak olmanız ve diğerlerinin sizi mevcut kişiliğinizle sevip sevmeyeceklerini ve kabul görüp görmeyeceğinizi öğrenmek size acı verecek olmasına rağmen.”

“Gabriel, sizden bir şey rica edebilir miyim?”

“Elbette.” Ne geleceğini merak ediyordum.

“Sanırım her şeyi düşünmemi ve son seansta buradan çıktıktan sonra o duruma gelmemi sağlayan şey, sizin ölüm ve cinsellikle ilgili anlattıklarınız oldu. Bu beni gerçekten derinden etkiledi. Bana aynısını tekrar anlatabilir misiniz? Beni tanıyorsunuz. Prensipte meselenin ne olduğunu biliyorum ama o gün söylediklerinizi ayrıntılı bir şekilde anlat deseniz anlatamam.”

Bu ricasıyla beni şaşırtmıştı, ne yapmaya çalıştığını bilmiyordum. Böyle şeyler bazen olur ve her analizde olduğu gibi en iyisi doğruyu söylemektir.

“Bana darılmayın ama...”

Kahkaha attı.

“Siz de hatırlamıyorsunuz, öyle değil mi?” Ben de kahkaha atmaya başladım. “O gün anlattıklarınızla ilgili en ufak bir fikriniz yok!”

“Evet, gerçekten anımsamıyorum. Ama bana birkaç ipucu verin ve eğer sizin için bu kadar önemliyse tekrar toparlarız.”

Ve öyle de oldu: Birlikte son seansı – o ana kadar ki en önemli tedavi aşamasını – tekrar oluşturduk. Cecilia’nın, an-

nesinin mezarında vazo parçalamasına sebep olan o seansın açtığı kapının, artık Cecilia'ya ve yaşadığı gerçeğe daha fazla saygı getirmesini umuyorum.

ANALİSTİN ACISI

Majo'nun hikayesi

"...ve ruh sezinler, damarlarda gizlice akan zehri hisseder. Ve yaşam son çareye başvurur, bağırır ve savaş verir ve mümkün olan her yerde kendini gösterir."

Fernando Rabih

Her salı olduğu gibi, akşam saat sekizde tüm grup toplanmıştı. Onların tedavi odasına girmesini beklerken hiçbir şey söylemedim. İçlerinden biri ne olduğunu sorduğunda, herkes geldikten sonra konuşacağımızı söyledim.

Son olarak ben de tedavi odasına girdiğimde nereden başlayacağımı bilmiyordum. Biz terapistler de bazen ne söyleyeceğimizi bilmeyiz. Sandalyeme oturdum ve sustum. Diğerleri sohbet etmeye devam ettiler, ta ki tek tek susmaya başlayana ve rahatsız edici bir sessizlik hakim olana kadar.

Aralarında en sabırsız olan Jorge “Bir şey mi oldu?” diye sordu.

Başımı kaldırdım ve tek tek yüzlerine baktım. Bu esnada zihnimden hepsinin teker teker hikayeleri geçti, buraya nasıl geldikleri, artık tedavide hangi aşamada oldukları... Ta ki boş olan son sandalyeye gelene kadar.

“Elbette oldu, öyle değil mi?” Jorge kolay vazgeçmezdi. “Bize ne olduğunu söylemeyecek misiniz?”

“Size hiç söylemek istemeyeceğim bir şey söyleyeceğim!”

Myriam eliyle ağzını kapadı ve ağlamaya başladı. Noelia bana yalvaran gözlerle baktı:

“Hayır hayır, lütfen...”

Başımınla onayladım.

“Bunu size söylemek zorundayım... Majo öldü.”

Derin bir sessizlik oldu.

“Babası beni aradı ve size iletmemi rica etti ” Ben konuşmaya devam ediyordum ama kimse beni dinlemiyordu. Jorge ayağa kalktı, kendi sandalyesinin etrafında yürüdü ve karşısında durdu. Eduardo başını tuttu ve gözlerini kapadı. Noelia ve Myriam çaresizce birbirlerine sarıldılar. Ve Raúl sandalyesine yaslanıp gözlerini tavana dikti.

Bir süre sonra konuşmayı bıraktım. Bir şey söylemeye niyetliydim, ancak şimdi susmanın daha iyi olacağını düşünüyordum. Zaten konuşma isteği duymuyordum.

Bakışlarımı yere eğdim ve bekledim. Herkes kendine has bir şekilde, tedirginliğiyle başa çıkmaya çalışıyordu. Bir süre sonra, ben de kendi üzüntümden kurtulmam gerektiğini fark ettim. İçimde çaresizliğin yükseldiğini hissettim, dudaklarımı ısırdım ve birden kendi hastalarımın önünde kontrolsüz bir şekilde ağlamaya başladım.

Majo’yla bir cumartesi günü, öğleden sonra, Avineda Rivadavia’daki bir alışveriş merkezinin girişinde tanışmıştım. Oraya kartvizit siparişlerimi vermeye gitmiştim. Alışveriş merkezinden çıkarken bir kadın bana doğru yaklaştı ve benimle konuşmaya başladı.

“Merhaba... Siz Gabriel Rolón’sunuz, öyle değil mi?”

Sokakta insanlar bazen benimle konuşurlar, çoğunluk-

la beni çıktığım radyo ya da televizyon programlarından tanırılar. Normalde sadece güzel birkaç şey söylerler, nadiren yüzeysel bir iletişim olur. Bundan her zaman mutluluk duyarım, içten ve olabildiğince kibar bir şekilde selamlarım.

“Evet,” dedim gülümseyerek. “Selam.”

“Hayır, lütfen bekleyin!” diye karşılık verdi. “Benim adım Majo ve bu da arkadaşım Sebastián.”

Ona eşlik eden kişiyi fark etmemiştim bile.

“Merhaba, memnun oldum.”

“Size bir şey sorabilir miyim?”

“Evet, elbette.”

Bir sonraki radyo programımda bir tanıdığına selam göndermemi isteyeceğini düşündüm. Bunu sıklıkla yaparım. Ama konu bu değildi.

“Muayenehanenizde özel hastaları tedavi ediyorsunuz, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Güzel, beni tedavi etmenizi istiyorum. Lütfen bana telefon numaranızı verir misiniz? Sizi ararım ve bir randevu günü belirleriz.”

Açık ve net olduğu için şaşırmıştım. Yüzünde bir tebessümle, gayet doğaldı. *Güzel, beni tedavi etmenizi istiyorum.* Ben de tebessüm etmek zorunda kaldım. Bana ne muayenehanemin nerede olduğunu sordu, ne boş bir tarihim olup olmadığını ne de ücretin ne kadar olduğunu. Aksine, sadece bana yeni bir hastam olduğunu söylemekle yetindi.

Doğallığı beni etkilemişti. Ricasını kabul ettim. Söz konusu bir rica mıydı, bugün bunu net olarak söyleyemem, ne

de olsa Majo gerçek bir enerji topuydu. Aklına bir şey koyduğunda onu hiçbir şey ve hiç kimse engelleyemezdi.

“Sorun şu ki şu anda yanımda kartvizitim yok. Yani aslında hiç kalmadı. Az önce sipariş verdim.”

“Alışveriş merkezindeki dükkana mı?”

“Evet.”

“Tamam, o zaman oraya gidip adresinizi alırım.”

Güldüm.

“İsterseniz sizinle birlikte geleyim, aksi takdirde size vermezler.”

“Hayır, siz bir şey yapmayın. Verirler, bekleyin ve görün.”

Yaramaz bir yüz ifadesiyle güldü ve alışveriş merkezinin içinde gözden kayboldu. Bir süre arkasından tebessümle baktım.

Ertesi sabah öğlene doğru beni aradı.

“Alo, ben Majo. Beni hatırladınız, öyle değil mi?”

“Evet hatırlıyorum. Nasılsınız?”

“İyi...”

“Anladığıma göre o dükkandan adresimi almışsınız.”

“Söylemiştim.”

“...”

“Ee?”

“Ee ne?”

“Ne zaman başlıyoruz?”

Bu genç kızın ne kadar iddialı bir gücü vardı! O zaman kendime ne dediğimi anımsıyorum: ‘Aklına koyduğu şeyi yapıyor. Kesinlikle hayatı boyunca başarılı olacak!’

Ve böylelikle Majo ilk kez muayenehaneme tam zamanında randevuya geldi.

On sekiz yaşındaydı, güzeldi, kahverengi saçları vardı, capcanlıydı, ela gözlüydü, olağanüstü bir gülüşü, ancak asla mutlu olmadığı bir vücudu vardı.

“Daha zayıf olmak isterdim, çünkü dansçıyım.”

“Ah, öyle mi. Balerin mi?”

“Hayır, eskiden balerindim, çocukken. Bunun için çok yaşlıyım, şimdi hip-hop yapmak istiyorum. Ve müzikalleri de seviyorum, bu yüzden şan dersleri alıyorum.”

“Bu şarkı söylediğiniz anlamına da geliyor.”

“Yani biraz. İyi dans ediyorum ama şarkı söylemek... hmm... daha çok şey öğrenmem gerekiyor.”

“Sizi bir gün dinlemek isterim.”

Gençlerle çalışırken genellikle bana neyle uğraştıklarını göstermelerini isterim ya da en sevdikleri filmleri veya kitapları söylemelerini isterim. Bu şekilde sıklıkla onlarla ve hayatlarıyla bağlantı sağlayabilirim.

Majo isteğim karşısında şaşkındı.

“Gerçekten mi?”

“Evet, elbette.”

“Tamam, günün birinde cesaret edersem bir CD getiririm ve size bir şarkı söylerim. Ama bana zaman vermeniz lazım.”

“Ne kadar isterseniz. Peki başka insanların karşısında şarkı söylemekten çekiniyor musunuz?”

“Evet. En azından biraz korkuyorum.”

O anda fark ettim ki Majo her ne kadar girişken gözüксе de henüz on sekiz yaşındaydı. Elbette korkuyordu.

Ergenlik zor bir dönemdir, insan kendini savunmasız hissedebilir. Güçlü ebeveyn modelleri artık etkisini kay-

betti, ancak gençler henüz kendilerine olan güven duygularını geliştiremediler, bu yüzden dünya onlara tehditkar görünebilir. Bu yüzden diğerleriyle birlikte hareket ediyorlar, herkes kendi akran grubunu arıyor. Grubu olmayan genç yoktur ve eğer kendine bir grup bulamazsa da genellikle sorunları olur. Akran grubu ‘en iyi arkadaşlar’, güzel maceralar yaşanan en iyi yoldaşlar, sevilen ve güvenilen insanlardan oluşan, bizim gibi olan insanlardır. Bu akran grubunun tipik özelliklerinden biridir: Üyeler birbirlerine benzedikleri için birbirlerini seçerler. Aynı müzikten hoşlanırlar, aynı şekilde giyinirler, aynı şeyleri beğenirler. Diğerleriyle bir bütün oluyorlar, bu yüzden onları arkadaş olarak seçiyorlar. Aslında mesele tamamen, sevgiyi sorguladıkları şu zaman diliminde kendi imajlarını güçlendirmektir.

Her halükarda en önemlisi, kendi ayaklarının üzerinde durabilmek için gerekli adımı atmak, ailenin dışında da sevgi görebilmek ve ilişki bağları kurmaktır.

Majo’ya bir akran grubu var mı diye sordum.

“Şey, okuldan kız arkadaşlarım... Ama mezun olduktan sonra eskisi gibi değil. Neyse ki bazılarıyla hâlâ görüşüyorum, bazılarını şükür ki görmüyorum.” Güldü. “Ama benim en iyi arkadaşım Valeria. O ikinci ben gibi. Benimle ilgili her şeyi biliyor. Onunla, başkalarıyla asla konuşamayacağım şeyleri paylaşıyorum... Ama sakın kıskanmayın... Sizinle de her şeyi konuşabileceğimi umuyorum.”

“Evet Majo, bunu ben de umuyorum.”

Bir süre daha sohbet ettik. Onu dinlemek bir zevkti. Yaşına özgü bir şekilde konudan konuya atlıyor ve neredeyse

felsefi sorular soruyordu. Konuşmamızın sonlarına doğru ona bir psikanalizin nasıl olduğunu anlattım.

“Evet, şimdi size normal şartlarda çalışmamda neler yaptığımı anlatacağım. Hazırlık aşamasındaki üç ya da dört görüşmeden sonra, kişiyi hasta olarak kabul edip etmeyeceğime karar veriyorum. Bunu öncelikle sizi tanımak, size yardımcı olup olamayacağımdan emin olmak ve sizin de beni tanımanız, söylediklerimin size yardımcı olup olmayacağını anlamanız için yapıyorum. Her terapist farklıdır, tıpkı hastanın da farklı olduğu gibi ve her iki taraf birbirlerini isteyip istemediklerine karar vermeliler. Ben sizi hasta olarak istiyor muyum? Siz beni terapist olarak istiyor musunuz? Anlaştık mı?”

“Siz beni tanımak için istediğiniz kadar zaman harcayabilirsiniz ama benim ihtiyacım yok. Ben çok uzun zaman önce sizde karar kılmıştım. Sadece analize başlamak için doğru zamanı bekledim. Sizi sürekli radyoda dinledim. Eğer bir terapiye başlamak istiyorsam bunu sizinle yapmak istediğimi biliyordum. Ve şey... Böyle bir şeye inanır mısınız bilmem, sanırım inanmıyorsunuzdur, ne de olsa psikanalistsiniz ama sizi geçenlerde şehirde gördüğümde bunun başlamam için bir işaret olduğunu düşündüm. Bu yüzden ön hazırlık görüşmeleriyle zaman harcamama gerek yok ama eğer sizin kuralınız buysa okey. Anlaştık. Sadece bir şartım var.”

“Neymiş o?”

“Sakın beni hasta olarak kabul etmemeyi düşünmeyin!”

İkimiz de güldük ve bu görüşmemiz bu şekilde noktalandı.

Dördüncü seansta “Analiz sözleşmesini” hazırladık. İçinde, gerçek psikanalizin başlangıcından önce hasta ve analist

arasında belli bir anlaşmaya varılır. Bu anlaşma, tedavi zamanları, ücretler ve bir dizi başka soruyu ihtiva eder.

Gençlerle çalıştığım da, onların divana uzanmalarını istemem. Edindiğim tecrübeler e göre yüz yüze olunca kendilerini daha rahat hissediyorlar. Ancak Majo'da ona divanı kullanabileceğini söyledim.

“Sizin için sorun olur mu?” diye sordum.

“Hayır, kesinlikle olmaz. Fikri eğlenceli buldum.”

Böylelikle gerçek anlamda analize başlamıştık.

Birlikte yaklaşık olarak beş ay kadar çalıştıktan sonra, seanslardan birinde, yine Majo'nun yaşındaki biri için normal sayılan bir sorunu konuşuyorduk. Söz konusu meslek seçimiydi, aldığı eğitimin onun için doğru olup olmadığını bilmiyordu.

“Bazen kendim için değil, başkaları için okuduğumu düşünüyorum.”

“Peki başkaları dediğiniz kimler?”

“Her şeyden önce annemle babam. Başaracağımı biliyorum, yani müzisyen, şarkıcı ve dansçı olarak... Ama onlar için eğitimimi tamamlamam ve bir unvan sahibi olmam çok önemli... Bilmiyorum, sanırım geleceğim için endişeleniyorlar.”

“Peki siz, siz geleceğiniz için endişelenmiyor musunuz?”

“Hayır, hayat gelecek için endişe edilmeyecek kadar kısa,” dedi ciddi bir ifadeyle.

“Olabilir, yine de hepimiz herhangi bir şeylerden korkarız.”

Bir süre sustu. İç çekti. Ellerini başının altında birleştirmişti. Bir süre sonra ellerini oradan çekti ve yanında duran

yastığı başının altına koydu. Ayaklarını hareket ettirmeye başlamıştı. Bir şey onu rahatsız etmiş gibi görünüyordu.

“Bir şey mi oldu?”

“Küçüklüğümünden beri aklımı kurcalayan bir konu var... Bundan korktuğumdan değil, daha çok... bilme arzusu.”

‘Korktuğumdan değil’ – Biz analistler ‘... olduğundan değil’ gibi bir eğilimin, analizlerde sıklıkla bilinçaltı fikirleri ve duyguları yüzeye çıkarmanın bir yolu olduğunu bilirler. Freud bu eğilimi yok saymayı ve inkar edilen şeylerin gerçek beyanlar olarak görülmesini önerir.

“Peki konu nedir?”

“Ama gülmeyeceksiniz, tamam mı?”

“Yok.”

“Konu ölüm.”

Cevabı beni etkilemişti. Buna nasıl gülebilirdim ki? On sekiz yaşındaki genç bir kız, bana küçük yaşlardan beri sürekli ölümü düşündüğünü söylüyordu ve ben buna gülecek miydim?

“Bana bundan biraz daha bahsedin.”

“Şey, henüz çok küçükken büyükanнем öldü. Bu benim için oldukça zordu.”

“Onu çok mu seviyordunuz?”

“Büyükanнем benim en sevdiğim insandı. O, saçlarımı tararken şarkı söylerdim, bu çok hoşuna giderdi. Resimli kitaplardaki gibi bir büyükanneydi, kendisi de birçok masal ve hikaye anlatıyordu. Benimle her şey hakkında konuşuyordu, ileride başıma gelebilecek her şeyi...”

“Peki bunlar ne gibi şeylerdi?”

“Sorumluluk, iş, aşk, cinsellik...”

“Demek büyükanneniz sizinle cinsellik hakkında konuştu. Hayatınızda bu konuyla ilgili konuşabilecek birisinin olmuş olması ne güzel. Bütün çocuklar konuşmak isterler ama yetişkinler bu konuda zorlanırlar. Büyükanne ve büyükbabaları saymıyorum bile...”

“Evet, biliyorum. Annem ve babamla da cinsellik hakkında hiç konuşmadık. Ama büyükannem harika biriydi. Hayat hakkında tüm kız arkadaşlarımdan daha çok şey biliyordum. Büyükanneyle o kadar çok vakit geçirdiğim için...”

“Bu çok güzel bir anı. Ama neden anlatmaya devam etmiyorsunuz?”

“Çünkü aklıma hikayenin en çirkin bölümü geldi.”

“Neymiş o?”

“Büyükanneyle ölümü.”

Bu konunun ona dokunduğu net olarak görülüyordu ama nasıl dokunmasındı ki?

“Bana bunun nasıl olduğunu anlatın.”

“Anlatmakta zorlanıyorum. Aslında neredeyse hiç hatırlamıyorum. O zamanlar çok küçüktüm. Ama onu görmek istediğimi anımsıyorum.”

“Ve?”

“Onu gördüm. Annem beni yukarı kaldırdı ve tabutun içini görebildim. Elleri cenaze örtüsünün altından görülüyordu ve yüzü porselen gibiydi. Onu alnından öptüm. Soğuk ve kaskatıydı...”

“Nasıl hissettiğinizi hatırlıyor musunuz?”

“Evet. Kendi kendime ‘Ne kadar güzel!’ dedim.”

“Güzel mi?”

“Evet... Yani güzel görünüyordu, güzel bir manzaraydı,

artık hayatta olmamasına rağmen... Bunu, onu öperken fark ettim. O anda kendime nerede olduğunu sordum, nereye gitmişti...”

“Anlatmaya devam edin lütfen.”

İç çekti.

“Ve o an, ölümün nasıl bir şey olduğunu mutlaka öğrenmek istediğimi hissettim.”

“O sıralar kaç yaşındaydınız?”

“Altı.”

Uzun süre sustuk. Majo’nun seanslar esnasında divana uzanmasına karar verdiğim için mutlu olduğum ana kadar.

Çocukların, ölümü düşündüklerinde korkmaları çok normal. Özellikle de ebeveynlerinin öldüklerini düşündüklerinde. Bu, gençlikte de ortaya çıkan bir korkudur, ancak çoğunlukla gizlidir ya da görünen farklı bir şeyle ilişkilendirilir veya açıklanamayan gece korkuları şeklindedir. Buna karşın Majo henüz altı yaşındayken bir şeyler hissetmişti; bu, İspanyol yazar ve filozof Miguel de Unamuno’nun vaktiyle “hayatın trajik duygusu” olarak ifade ettiği şeydi. Bunun anlamı, günün birinde öleceğimizin açık ve net farkındalığıdır. Ancak Majo’nun katlanamadığı şey, ölmenin veya ölümün aslında ne olduğunu bilmemesiydi.

“Peki şimdi? Bugün bu konuyu düşündüğünüzde ne hissediyorsunuz?”

Sessizlik.

“Bugün değil ama başka bir zaman bu konu hakkında konuşmalıyız.”

“Neden bugün değil?”

“Çünkü bugün başlangıçta konuştuğumuz şey hakkında

konuşmak istiyorum. Büyükanнемle birlikte geçirdiğim çocukluğumdan bahsetmek bana iyi geldi.”

“Ama şu an konuşmak istemediğiniz şey sizin için önemli, öyle değil mi?”

Yüz üstü döndü ve ellerini çenesinin altında birleştirdi. Sonra bana ciddi gözlerle baktı.

“Evet. Ama bugün değil.” Israr edilecek bir durum yoktu.

Birbirimize uzun süre baktık. Gitgide rahatladı ve sevimli tebessümü geri geldi.

“Tamam. Ama bana kızmadınız, öyle değil mi?”

“Hayır, elbette kızmadım.”

“Güzel o halde devam edelim.”

Tekrar sırt üstü döndü ve konuşmaya devam etti. Ancak o ciddi, derin, kadere teslim olmuş görüntüsü belirdikten sonra onu dikkatle dinlenmekte zorlanıyordum.

Biraz sonra o neşeli genç kız yine dizginleri ele geçirmişti. Buna rağmen içindeki diğer kişinin bana aktarmak istediği bir şeyler olduğunu biliyordum. Önemli bir şeydi, ölümle alakalıydı ve Majo’yu korkutuyordu.

Bir psikanalistin en büyük meziyetlerinden biri sabırdır. Bunubiliyordum. Yinedeböylebirkonusözkonusuolduğunda rahat olmakta zorlanıyordum. Yakalayabileceğim kadar yakındı, ancak son dakikada elimden kaçıp gitmişti. Ancak geri dönecekti, buna emindim. Travmatik deneyimler böyledir: Her zaman geri dönerler. Bu durumda da farklı olmayacaktı. Majo, iki ay sonra gerçekleşen seansa yüzünde yaramaz bir ifadeyle geldi. Gözleri parlıyordu ve görünüşe göre heyecanlıydı.

“Merhaba,” dedim. “Bir şey mi oldu?”

Kahkaha atmamaya çalışıyordu.

“Oturun ve gözlerinizi kapatın,” dedi.

“Ne?” dedim şaşkın bir ifadeyle.

“Hadi oturun ve gözlerinizi kapatın.”

“Majo...”

“Lütfen size bir hediye vermek istiyorum.”

Gözlerine baktım ve nasıl tepki vermem gerektiğini düşündüm. Hemen bir şey düşünmeliydim, neticede karşımda duruyor ve bir cevap bekliyordu.

Bir analist olarak, sıklıkla hızlı karar vermek zorunda kalabiliyorsunuz ve ancak zamanla bu kararın doğru olup olmadığını anlıyorsunuz. Bu vakada Majo’nun ricasını kabul etmeye karar verdim. Sandalyeme doğru yürüdüm, oturdum ve gözlerimi kapadım. Çantasını açtığını duydum, müzik sistemime gitti ve çalıştırdı. Sonra bir CD koydu ve kısa süre sonra bildiğim, düşündüğüm bir şarkı çalmaya başladı. Neydi bu şarkı? Ah evet, *Miss Saigon*’dan bir aria.

Demek Majo’nun hediyesi bu, diye düşündüm önce. Ta ki meselenin başka bir şey olduğunu anlayana kadar. Çünkü giriş bölümünden sonra Majo şarkı söylemeye başlamıştı. İstemsizce başımı ona doğru çevirdim ama benden gözlerimi kapatmamı rica etti. Belli ki benim önümde bu şekilde şarkı söylemek onun için daha kolaydı. Gözlerimi kapattım, geriye yaslandım ve hediyesinin keyfini çıkarmaya karar verdim.

Kibar ve yumuşak bir sesi vardı. Ve gerçekten güzel söylüyordu. Elbette eğitilmiş bir ses değildi, henüz pürüzlüydü, arada detone oluyordu ama genel anlamda kulağa büyüleyici geliyordu. Aryayı bitirdiğinde, gözlerimi açmadan önce bir-

kaç saniye bekledim. Tam önümde duruyordu, mahcup ama mutluydu.

“İşte, bu kadardı.”

“...”

“Ee?”

“Ne söyleyebilirim? Hediyeiniz için çok teşekkür ederim. Gerçekten, çok teşekkür ederim.”

“Peki... Hoşunuza gitti mi?”

“Evet,” dedim ve yalan söylemiyordum. “Çok hoşuma gitti. Güzel bir andı.”

Bana baktı, gülümsedi ve koltuğa uzandı.

“Gerçekten zorlandım.”

“Biliyorum. Ama...”

“Boş verin, bugün yeterince cesaretliydim. Ayrıca şimdi size bir şey anlatmak istiyorum.”

“Güzel, sizi dinliyorum.”

“İki yıl önceydi. Erkek arkadaşımın kavga ettikten sonra oldu. Kendimi üzgün ve umutsuz hissediyordum. Odamda yalnızdım ve ağlıyordum. Birden büyükannemi ne kadar özlediğimi fark ettim. Tamamen ona odaklandım ve onunla olan anılarımı uyandırmaya çalıştım.

“Sonra?”

“Birden onu son kez gördüğüm kare geldi gözümün önüne, çok zor bir andı. Ama bunun bana yardımcı olmadığını hissettim, onunla başka türlü bağ kurmalıydım, daha gerçekçi olmalıydı. Büyükannem hayatın bir yerinde olmalıydı ama nerede olduğunu bilmiyordum. Nerede olursa olsun onu her halükarda bulmalıydım. Ve o anda yaptım!”

“Ne yaptınız?”

“Ölümü ziyaret ettim.”

Anlattığı şey hem onun hem de benim için çok ağırdı ama artık dönüş yoktu.

“Bunu nasıl yaptınız?”

“Banyoya gittim ve dolaptan bir kutu uyku ilacı aldım. Hepsini saydım ve art arda yuttum. Çok sakindim.”

Sessizlik. Derin bir iç çekiş.

“Dakikalar geçti. Git gide daha çok gevşiyordum. Ve uyumak üzere olduğumu fark ettim. Ama bunu istemiyordum. Kesinlikle bilincimin açık kalmasını istiyordum, yoksa ölürdüm ve ölmek istemiyordum... En azından ölümün ne olduğunu öğrenmeden.”

Nefesimi tuttum ve hiçbir şey söylemedim. Hiçbir şey hatırladığı şeyleri ve anlattıklarını bozmamalıydı. Seansın kalan bölümünü ona devrettim, ne zaman ve ne kadar uzun konuşacağına ve ne zaman susacağına kendi karar vermeliydi.

Bu konuyu kimseyle konuşmadığına emindim, en yakın arkadaşı Valeria’yla bile. Evet, belki de kendi kendine bile.

“O anda bunun işe yaramayacağını fark ettim, soruma bir cevap bulamayacaktım. Sonra tüm gücümü topladım ve ayağa kalktım. Etrafımda her şey dönüyordu. Odadan çıkarak ablamın odasına doğru yürüdüm. Telefonla konuşuyordu, sesi sanki uzaklardan geliyor gibiydi ama mutlaka yanına gitmeliydim. Kapısını açtım ve ona: “Bana yardım et...” dedim.

Sessizlik.

“Peki sonra ne oldu?”

“Bilmiyorum. Gözlerimi hastane odasında açtım. Tah-

min edersiniz ki midemi yıkamışlardı ve annemle babamın yüzleri... Ne olduğunu hiçbir şekilde anlayamamışlardı.”

“Peki siz, siz yaptığınızı anlattınız mı?”

“Hayır. Onlar için üzüldüm, hiçbir zaman bir dediğimi iki etmediler ve ikisini de seviyorum. Doğmadan önce seçim şansım olsaydı yine onları seçerdim. Ama ne olursa olsun öğrenmek zorundaydım. Böyle bir şeyi öğrenmeyi istemek kötü mü?”

Sorduğu soruyla anlattığı hikayeye bir anlam kazandırmamı bekliyordu, böylelikle bu güçlü ve aynı zamanda tehlikeli arzusuna bir sınır koymuş olacaktı. Benden yardım diliyordu. Bu sefer ablasından değil benden istiyordu.

“Majo, elbette birinin bir şeyi bilmek istemesi kötü değil. Aksine bugün tanıdığımız dünya, bilme arzumuzun neticesidir. Ama bazı şeylerle yaşamayı bilmeliyiz. Bunlardan bir tanesi, her şeyi bilemeyeceğimizin ispatı. Hiçbir zaman ölümle ilgili bir açıklama bulamayacağız.”

Sözlerimi düşünmesi için birkaç dakika zaman verdim.

“Bu kaygılarınızda yalnız değilsiniz, insanoğlu var olduğundan beri bu konu hakkında kafa patlatıyor. Ve her kültür, elinden geldiğince bu soruyu cevaplamaya çalışmıştır. Bu şekilde mitler ve daha sonra da dinler ortaya çıkmıştır. Herkes inançlı olabilir veya olmayabilir, bunu asla sorgulamam. Tanrı yok da demiyorum, bunu başkalarının farkındalığına ve inancına bırakıyorum. Ancak bunun dışında, bazı insanlar için Tanrı, ölüm bilinmezine karşı duydukları korkuyu yumuşatmak için bulunmuş cevaplardan biridir. Gördünüz mü siz de büyükannenizin bir yerde olduğunu söylüyorsunuz. Bu, daha fazlası olduğuna inandığınızın göstergesi.

Buna karşın anlattığınız hikaye ise kitaplarda yazan cevapların size yeterli gelmediğini gösteriyor. Bu yüzden onu başka bir yerde, diğer tarafta aramaya çalıştınız. Ama oraya gide-meyiz Majo, o bölge bizim için tabu... Orada var oluşumuz sönüyor.”

“O zaman ne yapacağım?”

“Belki o bilinmezle yaşamayı öğrenebiliriz. İnsan her şeyi bilemez. Kimse bilemez. Tanrı dışında kimse, şayet ona inanıyorsamz. Ama siz Tanrı değilsiniz. Bu yüzden siz de birçok ölümlü gibi yaşamak zorundasınız.”

“Nasıl yani?”

“Bir belirsizlikle ve bazen korkuyla, diğer tarafta bize ne olduğunu bilmeyerek yaşamak. Mutlak bir bilgiye sahip olmak isteyenler kendi yıkımlarına sebep olurlar. Çünkü ölümün gizemiyle ilgili hiçbir kesinlik yoktur, var olanlar teoriler, düşünceler, şüpheler... ve tekrar tekrar korku. Ancak bir şeyden korkmak o kadar da kötü değil, öyle değil mi?”

Sessizlik.

“Peki büyükannem?”

“Bedensel mevcudiyeti olmadan da yaşamayı öğrenmek zorunda kalacaksınız. Onu hatıralarınızda, birlikte geçirdiğiniz anlarda arayın ve bu size yetmiyorsa onsuz olmayı öğrenmelisiniz.”

Sessizlik.

“Gabriel.”

“Efendim?”

“Bana bu konuda yardımcı olur musunuz?”

“Elbette, bana ihtiyacınız olduğu sürece buradayım.”

Sözlerim onu rahatlatmıştı. Korkusu için benden yardım talep etmişti. Ya da farklı ifade edecek olursak: Benden ölen büyükannesinin yerini almamı istedi. Eh ne yapalım, bir analistin her zaman kendi tercih ettiği yeri alması mümkün değildir...

Seanslarımız üç yıl daha devam etti. Majo, büyükannesi için tuttuğu yas için yoğun bir şekilde çalışıyordu. Sürekli ağlıyordu, öfkeleniyordu, kendini anlaşılmaz bir biçimde ifade ediyordu. Ama her ne olursa olsun acısıyla ilgili konuşuyordu ve bu iyi bir şeydi. Böylelikle üzüntüsünü kelimelerle ifade edebiliyordu.

Her psikanalistin bilmesi gereken temel bir kural vardır: “Kelimelerle ifade edilemeyen şeyler eylemlere dönüşür.”

Majo zaten ciddi bir eylemde bulunmuştu. Buna neden olan şey üzüntüsünü adlandıramayışıydı. Ancak şimdi bunu kelimelerle ifade edebilecek durumdaydı ve seanslarımızda hâlâ buna yer vermeye devam ediyorduk. Ama gelecek planlarıyla ilgili de konuşuyorduk.

Dans etmek ve şarkı söylemek istiyordu. Ama her şeyden önce yaşamak istiyordu – ki bu en önemli şeydi.

Kademeli olarak ölüm konusuna olan saplantısı azalıyordu. Ta ki günün birinde seansımıza tekrar geri dönene kadar. Hâlâ acı bir şekilde ve net olarak hatırlıyorum.

Sırf üniversiteden istedikleri için rutin muayenelerden birine gitmişti. Bundan bana bahsetmemişti, neticede mesele bürokratik bir kuraldı.

Seansta bana erkek arkadaşıyla kavga ettiğinden bahsetti. Önemli bir şey değildi. Bitmesine on dakika kala laf

arasında: “Löse miyim. Sebastián’a söylemeli miyim bilmiyorum!” dedi.

“Bir dakika! Ne dediniz?”

Yattığı koltukta yana döndü ve bana baktı. Yüzünde şefkatli bir ifade vardı. Omuzlarını silkti ve yine rahat bir pozisyona geçti.

“Evet, löse miyim.”

“Emin misiniz?”

Bunu ona sordum, çünkü gençler sıklıkla hayali bir şeyler anlatabiliyor ve bazı şeyleri abartabiliyordu. Ama öyle değildi. Majo abartmıyordu, söylediği kadar dramatikti.

Bunun üzerine bana muayeneyi ve sonucu nasıl öğrendiğini anlattı. Ona, onkoloğu ve ailesiyle iletişime geçebilir miyim diye sordum. Sadece kabul etmekle kalmadı, doktorunu ve ailesini analiz ortamımıza dahil edeceğim için minnettar oldu.

Annesiyle ve babasıyla konuştum, doktorunu aradım, Majo’ya da gelecek hafta iki kez buluşmayı teklif ettim. Ayrıca bir terapi grubuna katılmasını da. Hepsini kabul etti. Hastalıkla mücadele etmek istiyordu ve bana güveniyordu.

“Birlikte başarabiliriz,” dedi.

Ona evet demeyi çok isterdim. Ama ona karşı dürüst olmam ve gerçeği ondan saklamamam gerektiğine dair büyük bir sorumluluk hissediyordum. Ve o da ona birçok kez söylediğim gibi, hayatta bazı şeyleri kazanamayacağımızı biliyordu. Bu yüzden vedalaşırken ona sıkıca sarıldım – o anda buna ihtiyacı vardı... ve benim de...

“Size yemin ederim her şeyi deneyeceğiz. Her ne olursa olsun yanınızda olacağım.”

“Korkuyor musunuz?”

“Siz korkmuyor musunuz?”

“Hayır. Yaşamak istediğimi anladım. Ve yaşayacağım. Belki...”

“Belki ne?”

“Belki bu, ölümün ne olduğunu anlamak için bir fırsattır.”

Cevap vermedim. Gözlerimiz dolu bir şekilde vedalaştık.”

Terapi odasına geri döndüğümü, divana oturduğumu ve kendi kendime: ‘Bu olamaz!’ dediğimi anımsıyorum. Ama öyleydi ve bunu kabul etmek zorundaydım. Bunun üzerine, elimdeki tüm imkanlarla buna karşı mücadele etmeye karar verdim. Ama ne ben ne de Majo Tanrıydık.

Gruba Majo’yu aramıza almayı teklif ettiğimde, tedavisi çok zor olan bir hastalığa sahip birinin katılımının kolay olmayabileceğini söyledim. Ayrıca, şu anki grubun Majo’ya büyük bir yardımı dokunabileceğini ve Majo’nun da terapötik açıdan onlara iyi gelebileceğini ekledim – ve bundan emindim.

Grubun iki üyesi bir hafta düşünme süresi istedi, elbette ki kabul ettim. Bir sonraki seansta onlar da kabul ettiklerini belirttiler. Ve Majo ilk kez gruba katıldığında, orada bulunan herkes çok etkilenmişti.

“Merhaba,” diye tanıttı kendini. “Ben Majo. Şarkı söylüyorum, dans ediyorum ve halkla ilişkiler okuyorum. Gabriel, gruba katılmamın hem sizin hem de benim için iyi olabileceğini söyledi. Ve evet işte buradayım ve denemek istiyorum.”

Hastalığıyla ilgili hiçbir şey söylememişti. Başlayan seansın havası biraz garipti. Öncelikle diğerlerinin ko-

nuyla nasıl başa çıkacaklarını görmek için biraz bekledim. Yaklaşık olarak ilk yarıdan sonra, aralarındaki en münakaşacı olan Jorg konuya girmeye karar verdi. Kendi tarzıyla.

“Gabriel, sanırım kimsenin açıklamadığı bir durum var ama ben bunu yapmak istiyorum. Çünkü korkuyorum. Ölecek birine yararım dokunur mu dokunmaz mı bilmiyorum!”

Birden derin bir sessizlik oldu. Ancak Majo hemen konuşmaya başladı:

“Kendinizden mi bahsediyorsunuz?”

“Ne?”

“Evet. Size kendinizden mi bahsettiğinizi soruyorum. Çünkü siz de öleceksiniz. 35 yaşındasınız, kız arkadaşınız yok, ailenizle aranız kötü ve çok yalnızsınız. Duyduğum kadarıyla iki yıldan beri sevişmiyorsunuz ve arkadaşlarınız yok. Yani, eğer birine acıyacaksanız o ben değilim, çünkü 22 yaşındayım, bir sürü arkadaşım var ve dün gece unutulmayacak güzellikte bir seks yaşadım. Doğru, bir sorunum var ama sizin de var. O yüzden herkes kendi sorununun arkasında dursun ve karşılıklı olarak birbirimize yardım edip etmeyeceğimizi görelim.”

Majo grubun en önemli figürlerinden biri olmuştu. Hiç kimse kendini onun kadar sık ve dürüst ifade etmiyordu; kısa bir süre sonra, grup dinamiğinin işleyişi tamamen ona bağlı olmaya başlamıştı. Terapi grubuna katılmaya başladıktan yaklaşık bir ay sonra bireysel seansımıza kısa kesilmiş saçlarla geldi.

“Yakıştı, öyle değil mi?”

“Evet,” dedim.

Ve bu gerçekten doğruydı.

Kemoterapinin en kötü zamanında muayenehaneye gemedi. Bu yüzden ben evine gittim. Mutfakta oturduk ve kahve içtik. Doğal olarak divandan vazgeçmiştik. Kanserle mücadele önlemleri pek etkisini göstermemiştii ki – doktor bana Majo’nun neredeyse hiç şansı olmadığını söylemişti – kemik iliğı naklini kabul etti.

Tüm bu süreç boyunca ona eşlik ettim. Sırf onun için değil, aynı zaman da kendim için.

Seanslarımızdan bir tanesini, izole edilmiş bir hastane odasında, cam bir bölme ardından, telefon vasıtasıyla yaptığımızı hâlâ unutmuyorum. O dönemlerde kimseyle iletişim kurmaması gerekiyordu, çünkü bağışıklık sistemi neredeyse hiç çalışmıyordu. Yine de cesurdu ve bana sürekli bu hastalığa yenilmeyeceğini söylüyordu. Bunu her tekrarladığında içimden: ‘Umarım Majo, umarım!’

Tüm bu anları onunla paylaştım, bireysel ve grup seanslarımızı, sıkı ve içten bir bağ kurduğumuz ailesiyle terapi sonuçlarını beklediğimiz süreleri... Bir yerde karşılaştığımızda hâlâ birbirimize sarılırız.

Bir pazar sabahı, ziyaret saati olmamasına rağmen nöbetçi hasta bakıcılardan beni Majo’nun yanına almalarını rica ettim. Sadece Majo’yu görmek istemedim, onlardan doktorların uyguladığı en yeni tedavinin raporunu da rica ettim. Her iki arzumu da yerine getirdiler.

Onu görmek ağır bir darbeydi.

Ne yazık ki mesleki ve özel nedenler sebebiyle yoğun bakım ünitesiyle ilgili bazı tecrübelerim var. Dikkatlice

Majo'nun yatağına yaklaştım. Beni duyup duymadığını bilmiyordum – büyük bir olasılıkla duymuyordu – ama mutlaka başını okşamak ve alnına bir öpücük kondurmak istiyordum. Ve şöyle dedim:

“Buradayım Majo. Tıpkı söz verdiğim gibi yanınızdayım.”

Bana eşlik eden nöbetçi hasta bakıcı bana baktı.

“Bay Rolón, hastalığın artık durdurulamadığını biliyorsunuz, öyle değil mi? Şayet bir mucize olmazsa.”

Bunu bana kötü niyetli olduğu için değil, meslektaş olduğumuz için söylüyordu. Ne kadar acımasız olsa da gerçeğe olan saygısı söz konusuydu.

“Mucizelere inanmam ve dini açıdan inançlı biri de değilim. Ama eğer biri dileğinin gerçekleşmesini hak ediyorsa, o da hayatı için birçok mücadele veren bu genç hanımdır.”

Gözlerimin içine baktı. “Elimizden ne geliyorsa yapacağız.”

Ben de Majo'nun elini tuttum ve “Biz de!” dedim.

Majo'nun enerjisi o kadar fazla ve yaşama arzusu o kadar güçlüydü ki bir süreliğine gerçekten ölümü engelleyebileceğine inandım. Evet, o dönem sohbet ettiğimizde hastalık aslında hiç merkezde olmadı. Majo gelecekle ilgili hayaller kuruyordu ve hastalığını öğrenmeden kısa bir süre önce ele aldığımız bir konu üzerinde çalışmaya devam ediyorduk. Mutlaka bir çözüm bulmak istiyordu ve ne mutlu ki günün birinde bana başardığını söyledi.

“Başardık,” dedi bana parlayan gözlerle.

Bu bizim birlikte geçirdiğimiz son seanstı.

Tekrar kötüleşmişti ve Majo hastaneye yatmak zorun-

daydı. Öğlen onu hastaneden aradım ve hemen ertesi gün için sözleştik. Taktığı oksijen maskesi yüzünden, sesi sanki bir tünelin içinden geliyor gibiydi. Bununla ilgili espriler yaptık.

“Sizi bekliyorum,” dedi.

“Yarın görüşürüz,” diye karşılık verdim.

Bu, ikimizin de tutamadığı tek sözdü.

Aynı günün akşamı babasından üzücü haberi aldım. Kısa, öz ve trajikti.

“Majo az önce öldü.”

Ne diyeceğimi bilmiyordum.

Telefonu kapadım ve uzun süre ağladım. Suçluluk duyuyordum, çünkü bu tarz hastalıkların psikosomatik bir açısı olduğunun da bilincindeydim. Daha iyi bir iş çıkarabilirdim. İçin için acı çekiyordum, kesinlikle inanamıyordum.

Tedavi odasına gittim, yerime oturdum ve karşımdaki koltuğu inceledim. Bunca yıllık mesleki hayatımda böylesine bir acı hissetmemiştim.

Majo bir daha asla seansa gelmeyecekti. Hiçbir zaman o koltuğa uzanmayacaktı ve tıpkı Antoine de Saint-Exupéry’nin dediği gibi, o berrak kahkahayı bir daha hiç duymayacaktım.

Akşam ‘cenaze bekleme’* ritüeline katıldım. Tıpkı ona söz verdiğim gibi, ona orada da eşlik etmek için tabutun yanında durdum. Ona baktım ve birden büyükannesinin yüzüne bakan o kızı gördüm – Majo büyükannesi olmuştu ve

* Cenaze defnedilene kadar başında bekleme ritüeli.

ben de Majo. Belki de onu bu şekilde yanıma çekmeye çalışıyordum.

Annesinin kollarında öldüğünü öğrendim. Majo hayatımda gördüğüm en güçlü insanlardan biriydi.

O akşam birbirimize sıkı sıkı ve içten sarılarak veda ettik. Hepimiz, Mojo dahil, elimizden gelen her şeyi yapmıştık. Ama bazen her şey yeterli olmayabiliyor.

Bu Majo'yla olan hikayemdi.

Sürekli onun bir yerlerde olduğunu düşünüyorum – tıpkı onun büyükannesi için hissettiği gibi. Artık o muayenehaneden taşındım. Yine de her iş gününün sonunda Majo'nun varlığını hissediyorum. Belki de öyle hissetmek istediğim için öyle oluyor. Bilmiyorum.

Majo, daima ölümün nasıl bir şey olduğunu öğrenme arzusu içindeydi; diğer yandan her zerresine kadar hayata bağlıydı. Her neyse, bu hikayenin son sözünü annesine bırakıyorum. Majo'nun analisti olarak onun söylediği her şeyle çok ilgileniyordum, her bir kelimesiyle ve en son söylediğiyle de...

“Vicky, Majo ölmeden önce bir şey söyledi mi?” diye sordum annesine.

“Evet,” diye cevap verdi. “Bana baktı ve ‘Demek ölüm buymuş...’ dedi.”

BEDENLE ÖDEMEK

Natalia'nın hikayesi

*“Uçsuz bucaksız beyazlık.
Üzerinde, kaybolanın kızak izi sonsuz.”*

Paul Celan

“Ben mi? Delirdin mi? Bu bana göre bir vaka değil.”

Terapist ekibimin koordinasyonundan sorumlu Marcela Diaz, bana Natalia’nın evraklarını getirdiğinde verdiğim ilk tepki buydu.

“Dur bir dakika,” dedi Marcela. “Neden bu vakayı üstlenmek istemiyorsun?”

“Bana uygun bir vaka olmadığı için.”

“Neden hemen konuyu kapatıyorsun? Onun yerine, neden bana sana uygun olmadığını anlatmıyorsun?” Her zamanki gibi ses tonu anlayışlı ve aynı zamanda ikna ediciydi. Sinirli bir ifadeyle gülümsedim.

“Önce sen söyle, ne zaman kısa vadeli terapiler konusunda uzmanlaştım?”

“Tamam, biliyorum ama dinle...”

“Hayır, sen beni dinle. Kadın hamile, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Ve kocası Kuzey Arjantin’de oturuyor.”

“Evet, Salta’da.”

“Ve kadın doğumdan sonra oraya taşınacak!”

“Evet ama...”

“Kadın kaçınıcı ayında?”

“Henüz altı haftalık hamile ama o...”

“Kısaca üstünden geçelim: Eğer büyük bir olasılıkla doğumdan önce gelemeyeceği son iki haftayı çıkarırsak, geriye gerçekten çalışabileceğimiz yedi ay kalıyor. Yani 28 seans. Yüzde onunu çıkaralım – birkaç seans öyle ya da böyle bir sebepten dolayı iptal oluyor – geriye kaç seans kalıyor biliyor musun?”

“25.”

“Doğru Marcela. 25. Ve bu zaman diliminde son derece odaklanılmış bir kısa terapiyle bir şeylere ulaşabiliriz. Ekibimizde bu konuda uzmanlaşmış arkadaşlarımız var ama ben onlardan biri değilim. Ben psikanalistim, hatırlıyor musun? Ben bir koltukta, özgür düşünce ortamında çalışıyorum. Bu tarz konular...”

“Gabriel, komik olma!”

“Tamam ama seni gerçekten anlamıyorum.”

“Şu açıdan bak: Natalia seni radyodan tanıyor. Sana güveniyor. Stilini seviyor.”

“Ama muayenehanede nasıl olduğumu bilmiyor.”

“Bunun önemi yok, sana güvenmiş bir kere.”

“Tamam ama yedi ay sonra taşınacak.”

“İşte bu yüzden! Başka bir terapistle ilişki kurmak için vakti yok. Seninle kurmuş bile...”

“...”

“Psikanalizle ilgili tecrübesi var, bu sana çok uyuyor. Az zaman konusunun senin için zor olduğunu biliyorum ama bunun dışında çalışmak isteyeceğin bir hasta.”

“...”

“Ona bu şansı ver, o gerçekten psikanalize uygun bir tip.”

“Kısa terapiye demek istiyorsun!”

“Yapma Gabriel! Bana güven.”

“Tamam, bana evraklarını ver. Onu arayacağım.”

Arkamı döndüm ve terapi odasına doğru yola koyuldum.”

“Gabriel.”

“Ne?”

“Göreceksin... Onunla çalışmak hoşuna gidecek.”

Ne kadar haklıydın Marcela!

Bu analizde çıkış noktası buydu: Kısa zaman, belirsiz başarı ümidi.

Ancak başından itibaren, sanki ikimiz de bunun bilincindeymişiz gibi, diğer vakaların aksine, hazırlık konuşmaları ya da günlük rutinlerle vakit kaybetmedik. Natalia henüz karşıma oturmuştu ve ilk cümlesini kurmuştu ki, sanki analizin ortasındaymışız gibi hissettim. Haftada bir kez bir araya gelmeye karar verdik. Divandan vazgeçtim, çünkü birkaç ay içinde orasının Natalia için daha rahatsız bir yer olacağını düşündüm.

Natalia çocuk doktoruydu ve Profilaksi, yani önleyici terapiler üzerine uzmanlaşmıştı. Engelli çocuklarla çalışıyordu. Kendisinin de dediği gibi, korunmaya ve sevgiye en çok onların ihtiyacı vardı. Kocasının adı Raúl'dü. Yine kendisinin söylemesiyle Natalia'yı o kadar çok seviyordu ki onun Buenos Aires'te yaşamasını kabullenmişti, çünkü mesleğini orada sürdürüyordu. Birbirlerini ayda bir kez görüyorlardı.

Hamile kalması Natalia'yı çok etkilemişti. Çünkü onu tüm hayat planını gözden geçirmeye ve ciddi bir şekilde inşa ettiği her şeyden vazgeçip kocasının yanına taşınmaya zorluyordu. Ve tam olarak da bunu yapmaya karar vermişti. Ancak bunun Buenos Aires'teki mesleki kariyerini sonlandıracağı anlamına geldiğini hâlâ kabul edemiyordu. Bunun sonucunda da anksiyete yaşıyordu ve sekse karşı isteksizliği vardı.

Şimdi anlatacağım seans, tedavinin başlamasından üç ay sonra gerçekleşti. Natalia'nın kocası Raúl, o sıralar Buenos Aires'teydi.

“Bugün cinsel hayatıma ne olduğuyla ilgili konuşmak istiyorum.”

“Şu sıralar seks yapmak istemediğinizi mi söylüyorsunuz?”

“Şu sıralar mı? Aylardır seks yapmak istemiyorum.”

“Geçen hafta buna pek kafa yormuyor gibi görünüyordunuz. Peki neden şimdi?”

“Çünkü kocam burada, dün geldi. Ve şey... tabii akla bu soru geliyor ama kendimi sanki... nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum...”

“Ama bilmeyi isterdiniz.”

“Evet, ne de olsa hiçbir şey yokmuş gibi davranamam. Ama önce kendi içimde netleştirmeliyim, çünkü bunun neden olduğunu, neden istemediğimi bilmiyorum. Raúl de burada olduğu için bu soru daha da keskinleşti. Sonuçta bu göz ardı edilecek bir şey değil. Bir ilişki için temel mesele.”

“Özellikle de sizin gibi bir çiftte, ne de olsa arada mesa-

fe olan bir ilişki yaşıyorsunuz. Yani geldiğinde sanırım her şeyden önce...”

“Evet, o zaman benimle sevişmek istiyor.”

“Elbette.”

“Ama ben, artık sadece seks yapmak istemememin dışında, bana dokunmasını bile istemiyorum. Bu oldukça berbat bir durum.”

“Kimin için berbat?”

“İkimiz için de. Onun için üzülüyorum.”

“Neden?”

“Oldukça açık değil mi? Onun için kötü bir his olmalı. Mümkün olduğunca belli etmemeye çalışıyorum. Geldiğinde şefkatli ve sevgi dolu oluyorum, ona nasıl olduğunu, işlerin nasıl gittiğini soruyorum ve benim neler yaptığımı anlatıyorum.”

“Ama mutfakta, yatak odasından uzakta, doğru mu?”

“Evet. Ne kadar çabalasam da, bazen buna engel olamıyorum.”

“Gerçekten çabalıyor musunuz?”

“Aslında evet, ancak her zaman başaramıyorum.”

“Peki sonra ne oluyor?”

“Ne olabilir ki?”

“Bilmiyorum, anlatın.”

“Yani... o zaman nahoş bir oyun oynamam gerekiyor, korkunç!”

“Lütfen daha açık anlatır mısınız?”

“O zaman, kocalarıyla yatağa giren ve hiçbir zaman orgazm olmayan kadınları düşünüyorum. Erkeklerin zevkle-

rini tatmin etmek için aracı olan, kendi kendilerine karar veremeyen nesneler gibi yaşayan kadınları.”

“Sizi böldüğüm için kusura bakmayın ama gerçekten kendinizi böyle bir rolde mi görüyorsunuz? Hiçbir şeye karar veremeyen bir nesne olarak!”

“Evet, o esnada öyle görüyorum.”

“Tuhaf.”

“Biliyorum, bağımsız olan ve çok şeye ulaşmış, istediğini yapmış bir kadının kendisini böyle görmesi tuhaf. Ama öyle.”

“Peki o esnada ne hissediyorsunuz?”

“Korkunç, hissettiğim şey...” Bir an için düşündü ve başını salladı.

“Ne oldu? Ne söyleyecektiniz?”

“Hayır, bununla hiçbir ilgisi yok.”

“Yine de söyleyin, o zaman ilgisi olup olmadığını düşünürüz. Ne hissediyorsunuz?”

“Sanki bedenim kullanılıyormuş gibi.”

“Daha ayrıntılı anlatır mısınız?”

“Yani tecavüze uğruyormuşum gibi değil de taciz gibi hissediyorum, hiç bilmediğim bir kelimeydi ama tam olarak o anlama geliyor. Ama öyle hissediyorum, bedenim taciz ediliyor.”

Taciz mi? Evet, böyle hissediyordu, bunu yaşıyordu ve bana böyle aktarmıştı. Tam anlamıyla öfkeli ve kararlı bir şekilde.

“Peki, taciz. Bunu kim yapıyor?”

“Bu durumda Raúl. Ama birinin yerine geçerek!”

Ne dediğinin farkında değil gibi görünüyordu, sözlerinin ne kadar önemli olduğunun farkında değildi.”

“Bir dakika Natalia!” Kelimeler ağzından dökülürken, ifade ettiği şeyin mantığını anlayabilmek için onu oyalamaya çalıştım. Ama nafile. Beni dinlemiyordu. Sadece söylediklerine odaklanmıştı.

“Kendimi, hayatları boyunca kocalarına katlanmak zorunda kalan ve sonunda, ne bileyim belki de sekiz tane çocuk dünyaya getiren kadınların yerine koyuyorum. Örneğin, annemin ya da teyzemin veya başka kadınların. Ve sonumun öyle olmasından korkuyorum. Ama sonra yine kendime başka bir alternatifim olmadığını, pes etmek zorunda olduğumu söylüyorum, ne de olsa insanın partnerine: ‘Baksana, bana dokunmandan hoşlanmıyorum, çünkü seni arzulamıyorum’ demek kolay değil. Bu çok zor. Ama kız arkadaşlarımdan bana tavsiye ettiği şeyi de yapamam.”

“Size ne tavsiye ediyorlar?”

“Sadece bacaklarımı açacakmışım ve başka bir şey düşünecekmişim. O an geldiğinde de... şey... o zaman sanki orgazm oluyormuşum gibi yapacakmışım. Bütününe bakarsak pek de uzun sürmüyor ve sonra herkes mutlu ve huzurlu...”

“...”

“Yoksa siz, partnerlerinizden hiçbirinin arada sırada bunu yapmadığını mı iddia ediyorsunuz? Gerçekten size orgazm taklidi yapmadıklarını mı düşünüyorsunuz?” Kahkaha attı. “Bakın, tedavi etmediğiniz, muayenehanenizin dışındaki kadınlar için de sizin diğer erkeklerden farkınız yok.”

“Elbette. Ancak bunun size bir faydası yok, çünkü arka-

daşlarınız orgazm taklidi yapabilir, benim hayatıma giren kadınlar da ama siz yapamıyorsunuz. Siz yapamıyorsunuz!”

“Doğru, ben yapamıyorum. Peki ne yapacağım?”

“Bugün söylediğiniz iki şeye değinmek istiyorum.”

“Hangilerine?”

“Birincisi: Taciz duygusundan bahsettiğimizde, size, sizi kimin taciz ettiğini sormuştum ve siz ‘Bu durumda Raúl!’ dediniz. İkinci olarak: ‘Çok zevk almıyorum’ ile ‘Bana dokunmasını bile istemiyorum’ arasında fark olduğunu düşünüyorum. Bu durumda bir tiksinti söz konusu olduğunu düşünüyorum. Bu iki durumla ilgili sizinle daha ayrıntılı bir şekilde konuşmak isterim. Öncelikle ilkini ele alalım: Bu durumda söz konusu Raúl ise, Raúl olmadığı durum hangisi?”

Sessizlik.

“Bilmiyorum, daha önce böyle bir şey başıma hiç gelmedi, öylesine söyledim.”

Gülümsedim. Natalia daha önce psikanalize girmişti, ona çok fazla şey anlatmama gerek yoktu:

“Hm, demek öylesine söylediniz...” diye yorumladım son söylediğini ironik bir tavırla.

“Peki o halde hayır. Bakın... Şimdi bunu söylemenin uygun olup olmadığını bilmiyorum ama gençliğimde yaşadığım ve ancak birkaç yıl önce değerlendirebildiğim bir şey oldu.

“Anlatır mısınız?”

“Şey, o zaman böyle algılamamış olsam da cinsel olarak tacize uğradım.”

İnanılır gibi değildi! Bir zamanlar tacize uğradığını an-

latması gerektiğinin farkındaydı ve bunu yaparken önemli bir şey olmamış gibi davranıyordu. Ve elbette ben bunun çok önemli bir şey olduğuna emindim. Ona ciddi ve kararlı bir şekilde baktım.

“Bana bunun nasıl olduğunu anlatın lütfen. Ve kim olduğunu!”

“Bu kadar sert olmayın, çok özel bir şey değildi.”

“...”

“Benden yaşıca büyük bir adamdı. O zamanlar, bir düşüneyim... otuz ya da otuz beş yaşında olmalıydı ve biz de çok gençtik.

“Biz mi? Onlar kimdi?”

“Ah şey, tek kız ben değildim.”

“Değil miydiniz?”

“Hayır.” Tebessüm etti. “Mario, kasabadaki tüm kızlarla sevişmiştir.” Güldü.

“Hepsiyle mi?”

“Daha doğrusu korosunda olanlarla. Birçok kızın ilk tecrübesi olduğunu söyleyebilirim. Ama benim için değil.” Yine gülümsedi. “Hepimiz on üç – on beş yaş arasındaydık.”

“Anlattıklarınıza göre pek de önemsiz bir durum değilmiş.”

“Bilmiyorum, kulağa çok kötü geliyor olabilir ama aslında çok yumuşak geçiyordu ve bir şekilde ne olduğu anlaşılıyordu. En azından ben travmatik bir şey yaşamadım. Aslında biz...”

“Biz değil...” diye kestim cümlesini. “... daha çok sizin için nasıl bir durum olduğunu anlatın.”

“Bir dakika... Düşünmem lazım. Aslında, Mario sürekli

bizden birini baştan çıkarmaya çalışmakla meşguldü. Bizim koro şefimizdi, çok iyi biriydi.” Hiçbir şey söylemeden ona bakıyordum. “Onunla çok eğleniyorduk. Birlikte şarkı söyledik ve bize bir sürü enstrüman çalmayı öğretirdi. Yaratıcı bir sürü şey yaptık. Bir seferinde bir müzikal yapmaya karar verdik.”

“O esnada ne oldu?”

“Projeye başladık. Düzenli olarak buluşuyorduk, fikir ürettik, herkes tüm enerjisiyle işin içindeydi. Ve böylelikle şarkı sözlerini ve tüm sahneleri parça parça yazmaya başladık. O besteleri yaptı.”

“Evet.”

“Sonra provalara başladık.”

“Nasıl geçiyordu?”

“Önce hep birlikte grup provalarını, sonra başrollerle ve oyuncularla bireysel provaları yaptık.”

“Siz de onlardan biri miydiniz?”

“Evet, ben ‘ölüm’ü oynadım.”

“Bu rolü siz mi seçtiniz?”

“Hayır, rolleri gelişigüzel dağıttı.”

“Eğer rol dağılımını o yaptıysa gelişigüzel yapmamış demektir.”

“Haklısınız. Bir gün provaya gittim ve bana ölümün önemli bir rol olduğunu söyledi, çünkü kaçınılmazlığın ifadesiydi. Ölüm bir çeşit kılavuz gibiydi, insanoğlu onun sayesinde hiçbir şeyi baskılamadan yoğun yaşamak gerektiğini unutmazdı. Ve ne diyebilirim ki...” Yine tebessüm etti.

“Gerçekten iyi iş çıkarmıştı.”

“İyi iş çıkarmış olabilir ama yine de sizi neyin heyecan-

landırdığını anlamıyorum, sanırım siz anlamışsınız.” Bana baktı. “Lütfen anlatmaya devam edin, sizi dinliyorum.”

“Başka bir şey yok, onunla yattım, o kadar. Sadece bir kez, sonra istemedim ve Mario beni herhangi bir şey için hiç zorlamadı. İyi bir adamdı.”

Yüzünü inceledim. Bu adamdan bahsederken heyecanlanıyordu.

“Özür dilerim Natalia, ancak tüm bu anlattıklarınızda sizi heyecanlandıran şey ne?”

“Sanırım onunla yaptığımız koro çalışması, her şeye rağmen ilginç bir tecrübeydi, hatta tüm hayatım adına. Hiçbir şekilde yüzeysel değildi.”

Anlatış şekline bakılırsa, tüm olanlar onu hiç etkilememiş gibi görünüyordu. Onun kendisini dinlemesini ve o zaman, az önce anlattığı genel duruma bağlı olarak hissettiği korkuyu – korktuğuna emindim – görmesini sağlamalıydım.

“Bir dakika, gelin o güne geri dönelim.”

“Hangi güne?”

“Sizi taciz ettiği güne,” dedim ve taciz kelimesini vurguladım.

“Ah, evet. Aslında akşamüstü saatlerini geçiyordu ve dediğim gibi, önce ölümle ve hayatla ilgili konuştuk, son dakikalarımız olsaydı ne yapardık diye düşündük. Sonra beni becerdi, o kadar işte. Keyifli değildi ve gelmedim de.”

“Yani orgazm olmadığınızı söylüyorsunuz.”

“Azıcık bile olmadım.”

“Ve orgazm taklidi de yapmadınız, öyle mi?” dedim iro-
nik bir ses tonuyla.”

“Hayır, bunu yapamadığımı biliyorsunuz.”

“O anda kendinizi nasıl hissettiniz?”

Bir süre sustu.

“Bilmiyorum. Oldukça tuhaftı ama tam olarak hatırlamıyorum. Bana tecavüz ettiğini söyleyemem, hayır etmedi. Ama ben hiçbir şey yapmıyordum, bunun farkındaydım. O yapıyordu, ben hiçbir şey yapmadım.”

“Yani onun sizin bedeninizi kullanmasına izin verdiniz.”

“Evet, bir açıdan öyle.”

“Güzel, bu noktada birkaç dakika önce Raúl’le ilgili söylediklerinizin bununla bir bağlantısı olduğunu düşünüyorum: Bedeninizin ‘kullanıldığını’ hissetmenizle ilgili.”

“Olabilir.”

“Bir farkla.”

“Fark ne?”

“Kocanız olmasına ve sizi sevmesine rağmen ona kızmazsınız. Buna karşın Mario’ya kızmamanız. Nedenini söyleyebilir misiniz?”

“Mario o zamanlar bana çok şey kattı. Her şeye rağmen en iyi öğretmenimdi, bunu gerçekten söyleyebilirim.”

“Ancak dersi size pahalıya patladı, öyle değil mi?”

Sessizlik.

“Biliyor musunuz, bunun gerçekten böyle olup olmadığını bilmiyorum.”

“Bu, bedeninizin kullanılmasını ne kadar önemseydiğinize bağlı.”

“Belki de bana kattıklarına karşın çok büyük bir şey değildi. Ancak yaklaşık iki yıl önce, o zamanlar koroda olan kız arkadaşım Lorena’yla buluştum ve birbirimize Mario ile

yaşadıklarımızı anlattığımızda birdenbire fark ettim: Ne kadar aptalca, bu cinsel tacizdi!”

“Bu, nihayet başınıza ne geldiğini anladığınız anlamına geliyor. Mesleğiniz gereği böyle şeylerin çocuklarda derin izler bıraktığını biliyorsunuz, değil mi?”

“Doğruyu söylemek gerekirse, bu olayın bende bir iz bırakıp bırakmadığını bilmiyorum.”

“Natalia...”

“Peki, tamam... Ama lütfen şimdi soracağım şey sizi kızdırmasın: İnsanın doğasında cinsel taciz yok mu? Söylediğiniz gibi çocuklarla çalışıyorum ve doğruyu söylemek gerekirse sürekli bu konuyla karşılaşıyorum.”

“Bunun, insanların tahmin ettiğinden daha yaygın olması mümkün. Ama ‘insanın doğasında cinsel taciz olduğunu’ söyleyemeyiz. Bu affedilemez bir sapıklıktır ve hep öyle olacaktır. Natalia, biz analistler normalde değer yargılarında bulunmayız, ancak bu konuda nötr ya da hoşgörülü olamam. Bu hukuki bir mesele, çocukların ve kendini savunamayan bireylerin korunması söz konusu, göreceli hiçbir yanı yok, hele ki bu tarz durumların ne tür hasarlara yol açacağını düşünecek olursak.”

“Ama ben bu hikayenin bende büyük izler bıraktığını düşünmüyorum.”

“Hm... Gelin konuyu daha yakından inceleyelim. Çünkü benim görüşüme göre aksi olabilir. Bu travma o kadar ciddi olabilir ki, sırf başa çıkabilmek için, onu diğer korkutucu şeyler gibi kabullenmiş olabilirsiniz.” Kısa bir ara verdim. “Eğer bir şey duygusal anlamda bizi boğacak kadar ağır olursa ve ona katlanamayacağımızı düşünürsek, yaşadığımız

olayla o anda hissettiklerimizi birbirinden ayırarak kendimizi korumaya çalışırız. Bu yolla anıyı hafızamızda tutarız ve onu önemsemeyiz, çünkü ona bağlı olan korkuyu nasıl olsa uzaklaştırmışızdır.”

“Peki o korkuya ne olur? Onu yok etmemiz mümkün değil...”

“Hayır elbette değil. Mesele de bu. Normalde başka bir şeye bağlanır.”

“Sanırım bunu pek anlamadım.”

“Korkuyu dışarıya yansıtıyor olmamız ve başka bir şeyle ilişkilendiriyor olmamız mümkün, örneğin masum bile olsa herhangi bir hayvanla, diyelim ki bir hamam böceğiyle. Ve sonrasında herhangi bir yerde hamam böceği gördüğümüzde bir zamanlar deneyimlediğimiz korku ortaya çıkar.”

“Ama böyle bir şeye fobi denir.”

“Bu fobidir.”

“Peki benim durumumda? Sonuçta ben herhangi bir hayvandan korkmuyorum.”

“Biliyorum. Bu sadece korkularımızı tamamen farklı bir şeye yönlendirebileceğimize dair bir örnekti.”

“Ve benim durumda da böyle olduğunu düşünüyorsunuz.”

“Öyle olduğuna eminim.”

“Şu tacizi yaşamamı kastediyorsunuz...”

“Bir dakika, olayları doğru ifade edelim: Siz ‘taciz yaşamadınız’, ‘tacize maruz kaldınız’.”

“Tamam, olabilir. Yine de bir tecavüz değildi.”

“Büyük bir olasılıkla değildi. Belki de tecavüzle taciz

arasındaki farkı açıklığa kavuşturmamız, bu hikayeyi daha net düşünmenize yardımcı olur.”

“Peki fark ne...”

“Sizin için tecavüz birinin şiddet kullanması demek ya da şöyle diyelim: Karşısındaki insanla cinsel ilişkiye girmek için beden gücünü kullanması. Ve bu mantıktan yola çıkarsak, size göre Mario size tecavüz etmedi. Doğru mu?”

“Evet.”

“O halde taciz başka bir şey; beden gücü gerektirmeyen, ancak buna karşın kudretin kullanıldığı bir eylem. Mücadele etmek için hiçbir yöntemi olmayan, korumasız veya daha aşağı seviyede olan birine yöneltilen zihinsel bir manipülasyon; seçme hakkına sahip olmadığından bahsetmiyorum bile. Bu açıdan bakarsak, siz de eminim ki her iki durumda – hem taciz hem de tecavüzde – acı ve travmatik tecrübelerin söz konusu olacağı konusunda bana katılacaksınız.”

Sessizlik.

“Ama Mario iyi biriydi.”

“Hayır. Mario sizi manipüle eden bir psikopattı. Sizi, eşit haklara sahip olduğunuzu söyleyerek kandırdı, ancak bunu zevk almak için sanatsal bir ortam oluşturarak yaptı. Ayrıca başarılı bir şekilde, sizde ona hiçbir şey söylememe, ona bağırma, davacı olmama, hatta kızgın bile olmama duygusu uyandırdı, çünkü sizi hiçbir şeye zorlamadı. Aksine, yumuşak, nazik ve anlayışlıydı. Ve hikayenin en berbat tarafı bu. Bu tip, bu psikopat... bu pislik herif, sizde bu oyunu gönüllü bir şekilde oynama hissi uyandırdı.”

“Ama ben o zaman aptal değildim, ne yaptığımı gayet iyi biliyordum.”

“Yeğeniniz Aldana şu an kaç yaşında?”

“On üç.”

Bunun üstüne hiçbir şey söylemedim. Uzun bir sessizlik oldu. Oldukça uzun bir süre. Buna ihtiyacı vardı. Ben de ona izin verdim.

“Lanet olsun, ben o zaman... çocuktum,” dedi sonunda. Şimdi gözyaşları akıyordu ve acı çekiyordu.

“Çocuklarla ilgilenmenin ne kadar önemli olduğunu biliyorsunuz. Bunun her zaman farkındaydınız. Ve meslek olarak bunu seçtiniz. Kendiniz söylediniz: Koruma, bunu göreviniz olarak görüyorsunuz. Bu noktada kendime şu soruyu soruyorum: Çocukları neden korumak istiyorsunuz? Hangi risklerden, hangi tehlikelerden?”

“Meslek seçimimin bile bundan etkilendiğini mi söylüyorsunuz?”

“Bakın, bazen ‘dışarıdaki’ insanların, başkalarının ‘içinde’ olanları gördüklerine şahit olmak oldukça şaşırtıcıdır. Yeğeninizin başına böyle bir şey geldiğini düşünmek, sizin içinizde neler uyandırdı?”

Bir süre sustu. “Korku ve tiksinti!”

Sonra yine sustu.

“Huh,” diye iç çekti sonunda. “Gerçekten beni bu konuya nasıl getirdiğinizi bilmiyorum.”

“Ah evet, kesinlikle biliyorsunuz.”

“Gerçekten nasıl geldiğimizi bilmiyorum.”

“İsterseniz size söyleyebilirim. Konuyu siz başlattınız ve anlattınız. Kocanızın sizi taciz ettiğini hissediyordunuz. Bunu gerçekten öfkeli bir şekilde söylediniz, hem de kederle ve korkuyla. Halbuki kocanız sizi her şeyden çok seven,

oldukça hoşgörölü ve iyi bir insan. Bunun üzerine size ‘Sizi gerçekten kim taciz ediyor?’ diye sordum. Çünkü bende başka bir hedefi suçluyormuşsunuz gibi bir etki bıraktınız. Ve o anda neredeyse gülümseyerek cevap verdiniz: ‘O zamanlar henüz çok gençtim...’. Ve sonra bana Mario ile ilgili hikayeyi anlattınız. Ardından da...”

“Bunun benim için belli bir önemi var? Öyle değil mi?”

“Siz ne düşünüyorsunuz?” dedim soruya soruyla cevap vererek. “Şu anki partnerinizle çatışma içinde oluşunuz bu yüzden önemsiz değil ama öncelikle gençliğinizde yaşadığınız bu hikaye üzerinde çalışmamız lazım. Şu anda zevk ve keyif almadığınızı, orgazm olmadığınız için mücadele verdiğinizi biliyorum. Ama çok yakında bunun üstesinden geleceksiniz.”

Bu seanstan sonra sekiz ay geçti. Natalia dünyaya bir kız çocuğu getirdi ve kuzeye, kocasının yanına taşındı. Raúl, ailesinin arkasında duruyor ve birbirlerini bir arada tutmaya çalışıyor. Aynı zamanda arzu ettiklerini talep etmenin sağlıklı bir yolunu buldu ve sırf Natalia’yı tatmin etmek için onun istediği her şeyi yapmayı bıraktı.

Natalia da bu takım çalışması için büyük çaba sarf ediyor. Henüz değişen duruma uyum sağlamakta zorlanıyor. Ancak mesleğini bırakmadı. Aksine, yaşadığı sınır bölgesinde birkaç sağlık merkeziyle irtibata geçti ve ‘özellikle savunmasız çocuklar için önleyici tedbirler’ konusunda çalışmaya devam ediyor.

Ergenlik döneminde yaşadığı tacizle ilgili ilerleyen seanslarımızda da konuştuk. Başlarda bu konuya karşı direnmeye devam etti. Ama sonunda kendisi tarafından kurulan

duvarı kırmayı, ardından da acılarını ve korkularını özgür bırakmayı başardı. Küfretti, bağırdı, çağırdı, başına böyle bir şey geldiği için ve o 'herifin' hâlâ öğretmen olarak çalışmasına, birçok çocuğun ona emanet edilmesine öfkelen-di. Nasıl ki onu başlarda acı dolu anılarını teşhir etmeye zorladırısam, sonraları da aynı çabayla destek olmaya ve onu sakinleştirmeye çalıştım.

Zor ve acı verici bir gerçekte yüzleşmişti: Cinsel istismara uğramıştı. Ve ona hak veriyorum, bu büyük bir haksızlık! Ama bu olabiliyor. Hayat her zaman adil değil.

Bana neredeyse her hafta yazıyor. Bugüne kadar Buenos Aires'e iki kez geldi ve her ikisinde de birer seans gerçekleştirdik.

İki ayda bir sadece tek seans!

Evet, kulağa tuhaf geliyor, aslında tam olarak psikanaliz doktrinine uygun değil. Ancak bu analiz zaten başından itibaren salt doktrinle ilgili olmadı.

Natalia buradan bin küsur kilometre uzakta bir yerde yaşıyor, onu gelecekte de sadece iki ayda bir göreceğim. Yine de burada olduğumu ve bir analist olarak ona destek olacağımı biliyor. Ve ben de böylesine büyük bir mesafeye rağmen hâlâ benim hastam olduğunu biliyorum.

TANRI'NIN GÖZLERİ

Antonio'nun hikayesi

“Tanrı içimde, ancak birden susuyor, beni tek başıma bırakıyor.

Kör ve çaresiz bir şekilde, ayaklarımın altındaki sağlam zeminde dengemi bulmaya çalışıyorum”

Horacio Castillo

Duvardaki resme bakıyordum. Yirmi yıldır bu koltuğa uzanıyordum ama bugüne kadar o resmin ne anlama geldiğini çözemedim. Bana göre resim berbattı, ancak bunu hiç söylemedim, hatta ima dahi etmedim. Ne de olsa insan muayenehanesini hoşuna gideceği şekilde dekore eder.

Örneğin benim odamın zemini parke ve duvarları beyaz, oturma grubu ise siyah deri, küçük bir sehpa, köşeden yumuşak bir ışık yayan ayaklı bir lamba ve koltuğun durduğu duvarda Picasso'nun *Guernica* resmi var. Hepsi bu kadar. Bir zamanlar, bir iç mimar danışanımın bana söylediği gibi: Minimalist bir ambiyans.

Analistim Gustavo'nun, gerçek dünyaya dönmemi sağlayan sesini duyduğumda bu tür düşüncelerle meşguldüm.

“Peki ne yapacaksınız?”

“Bilmiyorum, emin değilim. Ona telefon açtığımda ne söyleyeceğimi tam olarak bilmiyordum, sanırım amatörce davrandım. Yıllar içinde bir sürü insanla karşılaştığımı biliyorsunuz. Bir sürü meslekten erkekler, kadınlar, gençler, yaşlı insanlar, biseksüeller, nevrozlar, psikozlar: Bağımsız

çalışanlar, sanatçılar, memurlar, ticaretle uğraşanlar... Hemen hemen hepsinden geldi. Buna rağmen, bu benim için yepyeni bir durum.”

“Tamam ama her zaman bir ilk olur. Ne yapacaksınız?”

“Bilmiyorum. Bunun oldukça tuhaf bir durum olduğunu kabul etmelisiniz. Son derece şaşkınlım ve sanki bir amatör-müşüm gibi hissediyorum.”

“Bunun size tuhaf geldiğini tahmin edebiliyorum. Ama ona da gelmiş olabileceğini unutmayın.”

“Bunu o da söyledi.”

“Bunu nasıl ifade etti.”

“Bana bunun doğru olup olmadığını bilmediğini söyledi. Ve çevresinden birilerinin onun psikoloğa gittiğini öğrenmesinin onu zor durumda bırakacağını.”

“Bu o kadar kötü mü?”

“O noktada muhafazakar çevreler söz konusu Gustavo. Bunu öğrendiğimde ne kadar etkilendiğimi, hatta sizin bile ne kadar etkilendiğinizi anımsayın. Ve sonra da bu adamın arkadaşlarının ne düşüneceklerini bir hayal edin, üstlerinden bahsetmiyorum bile. Buna sapkınlık gözüyle bakacaklardır.”

“Bakın sizin için bu alışılmadık bir durum. Benim için de, bu konuda size yalan söyleyemem. Ancak, eğer bu adam size başvuruyor ve bir görüşme talep ediyorsa bir nedeni vardır. Görünüşe göre yardıma ihtiyacı var.”

“Bu ne anlama geliyor?”

“Bunun anlamı şu: Neden ona yardım etmeyi reddedersiniz ki?”

“Günün birinde onunla aramda bir çatışma olacağına eminim.”

“Eğer söz konusu insansa bu kaçınılmazdır Gabriel. Yoksa daha önce böyle bir tecrübe edinmediniz mi?”

“Elbette edindim.” Gülümsedim. “Tam olarak bunun üstünde çalışıyoruz.”

Sessizlik.

“Gabriel, yüzleştığınız şey acı çeken bir insan. Ve sizin için de gerçekten zor. Ama sanırım bu, başınıza ilk kez gelmiyor.

“Hayır.”

“Her zorlukta olduğu gibi başarılı olma olasılığınız var veya baş edemeyebilirsiniz de. Yani başarısız olmanın hayal kırıklığını yaşayabilirsiniz. Kendiniz karar verin: Bu riske girmek istiyor musunuz, istemiyor musunuz?”

“Bu vakada başarılı olup olmayacağımı bilmiyorum. Ve adama yanlış bir ümit vermek istemiyorum.”

“Tebrikler, bir cümlede iki saçma şey söylediniz. Birincisi başarılı olup olmayacağınızı bilmediğinizi – bunun bir garantisi yoktur, nasıl bir vaka olursa olsun. Diğeri ise adama ümit vermek istemediğinizi. Bir analist olarak hiç kimseye yanlış bir ümit vermemelisiniz, bu sadece bu adam için geçerli değil. Biliyorum birçok tecrübe edindiniz. Yine de size bir tavsiyede bulunabilir miyim?”

“Lütfen.”

“Ona bir teklifte bulunun. Sınırlı bir buluşma önerin... Yedi, bu kulağa İncil'deki gibi geliyor ve hoşuna gidecektir.” Gülümsedim. “Normalde üç ya da dört ön görüşme yapıldığını biliyorum ama bu vakada sanırım daha fazlasına ihtiyacınız var. Çalışmanın verimli olduğunu görürseniz devam edersiniz. Eğer olmazsa ilk yedi buluşmadan sonra sonlandırabilirsiniz. Öncelikle bu görüşmelerin sorumluluğunu

üstlenin ve ona da aynı sorumluluğu yükleyin. Bu esnada da nasıl hissettiğinizi ve onun nasıl hissettiğini görün.”

“Güzel fikir, gerçekten böyle bir deneme süresine ihtiyacım var. Söylediğim gibi, bu konuda kendime aşırı güvendiğimi söyleyemem. Ama bu şekilde birbirimizi bir nebze olsun tanırız ve sonra birlikte çalışmamızın bize bir şey kazandırıp kazandırmayacağını görürüz.”

“Güzel, o halde yapılması gerekeni yapın. Size bol şans dilerim. Ve sizden bir şey daha rica edeceğim.”

“Evet.”

“Sizden birkaç yıl daha fazla bir süredir bu meslekeyim.” Başımınla onayladım. “eğer bu vakada ilerlerseniz beni olan bitenden haberdar edin, anlaştık mı?”

Güldüm.

“Gülmeyin. Tanıdıklarımın arasında bir din adamıyla çalışacak olan ilk psikolog sizsiniz.”

“Ben de böyle bir şey yapmış olan birini tanımıyorum.”

“Bu yüzden söylüyorum ya: Bol şans!”

Ve ben kapının eşiğindeyken konuşmasını tamamladı: “Evet Gabriel, Tanrı sizinle olsun.”

Sırıttım ve kararlı adımlarla muayenehaneden çıktım. Her ne olursa olsun denemek istiyordum.

Antonio, aslında analistimden çıkan önerimi kabul etti ve işe koyulduk. İkimiz de bu yedi görüşmede ne kadar ilerleyeceğimizi merak ediyorduk.

Birinci seans

“Kusura bakmayın, başlamakta zorlanıyorum, tüm bunlar benim için olağan değil.”

“Anlıyorum.”

“Bunun nasıl yapıldığını bilmiyorum... yani insanın kendini analiz ettirmesini kastediyorum.”

“Sadece konuşmak istediğiniz şeylerle başlayın ve unutmayın, kimse söyleyeceklerinizi yargılamayacak.”

Gülümsedi.

“Bu benim için oldukça yeni bir şey.”

“Tahmin edebiliyorum. Ama her neyse... Öncelikle kendinizle ilgili bir şeyler anlatabilirsiniz ve eğer mümkünse benimle neden görüşmek istediğinizi açıklayabilirsiniz.”

“Öncelikle, bana göre neyi yanlış yaptığımı söylesem ve siz de bunun doğru olup olmadığını söyleseniz daha iyi olmaz mı?”

“Ben size neyin doğru ya da yanlış olduğunu söyleyecek kişi değilim.”

“Peki o halde başlıyorum: 53 yaşındayım ve Buenos Aires’te yaşayan, hali vakti yerinde bir aileden geliyorum. Babam Ubaldo 85 yaşında ve ziraat mühendisi. Toprak sahibiydik, yani sadece kuşların öttüğü uçsuz bucaksız Pampa’da büyüdüm. Böyle bir bölgede kendine dönmek ve Tanrı’nın varlığını hissetmek çok kolaydır. Her şey uçsuz bucaksız ve sessiz. Bilmiyorum beni anlayabiliyor musunuz?”

Onu neden anlamayacaktım ki? Çocukluğumda, Chivilcoy yakınlarındaki köyde benzer şeyler yaşamıştım. Çit kapısının üstünde oturup uzaklara baktığımı hâlâ anımsarım, saatlerimi orada geçirir ve babamın işten dönmesini bekler-

dim. Sonra aşağıya atlar ve ona doğru koşardım. Elbette Antonio'yu anlayabiliyordum. Bunu anımsadığımda içimde bir hareketlenme oluyordu. Ancak söz konusu ben değil, hastamdı. Bu yüzden ona tüm bunlardan bahsetmedim. O, bu esnada babası hakkında konuşmaya devam ediyordu.

“Şimdi huzurevinde yaşıyor. Onunla bizzat ilgilenilemek için onu bu şehre getirdim. Bu kolay bir karar değildi. Buna karşıydı ve belki de haklıydı. Belki de Tanrı onu yanına almaya karar verene dek, onun aşına olduğu bir çevrede yaşamasına izin vermeliydim.”

“O halde neden onu buraya getirdiniz?”

“Bunun daha iyi olacağını düşündüm.”

“Onun için mi, sizin için mi?”

“Belki de ikimiz için. Yine de bu yüzden suçluluk hissediyorum.”

Sessizlik.

“Peki anneniz?”

“Annem, ben on sekiz yaşındayken vefat etti.”

“Onu anımsıyor musunuz?”

“Evet, güzel ve yumuşak biriydi... Güneş gibi. Ama anıların nasıl olduğunu bilirsiniz.”

“Nasıl olur?”

“Aldatıcı. Bazen zaman ve hafıza bazı şeyleri değiştiriyor.”

“Bana annenizden biraz daha bahsedin lütfen.”

“Annem çok inançlı biriydi. En sevdiği cümle: ‘Tanrı her şeyi görür’dü. Sanırım benim inancım oradan geliyor.”

Yine sustuk. Rahat, eğitilmiş ve zeki bir insan olmasına rağmen ikimiz de tutukluk ve konuşmayı sürdürmeye çalışıyorduk. Bu durumu ikimizin de normal ve doğal görmediği belliydi.

“Antonio, size bir şey sormam lazım.”

“Lütfen.”

“Neden, bir rahibe gidip günah çıkarmıyorsunuz da buradasınız ve benimle sohbet ediyorsunuz?”

Cevap vermeden önce düşündü.

“Bilmiyorum, bunu ben de kendime sordum. Ama cevap bulamadım. Belki bu konuda bana yardım edebilirsiniz.”

“Bunu deneyeceğime dair size söz verebilirim.”

“Ayrıca burada olduğum için vicdan azabı duyduğumu itiraf etmeliyim.”

“Neden?”

“Sanki inancımı reddediyormuşum gibi geliyor?”

“Nasıl?”

“Korkularımın ruhsal değil de psikolojik bir soruna bağlı olduğu düşüncesini kabul ettiğim için.”

“Belki de aralarında büyük bir fark yoktur.”

“Olabilir.”

Yedi seansımızdan ilki sonlanana kadar sohbet etmeye devam ettik. Başlarda gerçekte gergin hissediyordum ama daha sonra ikimiz de rahatladık ve bitirirken birbirimize espri bile yaptık.

İkinci seans

İkinci seansımızda, her şeyden önce Antonio’nun son zamanlarda sıklıkla agresif olmasına neden olan suçluluk duygularını konuştuk.

“Bana ne olduğunu bilmiyorum ama uzun zamandır key-

fım yok. Size benim toplumumda, eğitim keyfini yaşamamış ve çok az yeteneği olan çok sayıda insan olduğunu söylemiştim.”

“Yani, siz, ‘zavallı rahipler’ denilenlerden biri misiniz?”

“Öyle de ifade edilebilir. Doğru, benim için her zaman acı çekenler ve toplum tarafından itilenler ya da yoldan çıkanlar önemli olmuştur, bunlar çoğunlukla uyuşturucu kullanan ve suça meyilli gençler.”

“Bu takdire değer ve bir din adamına yakışır bir şey, ayrıca kolay bir iş de değil, bunun için insan sabırlı ve istikrarlı olmalı.”

“Bunu görevim olarak görüyorum. Her zaman Tanrı’nın beni bunun için görevlendirdiğini hissetmişimdir. Ve şimdiye kadar bu görevi yerine getirmek beni hep mutlu etmiştir.”

“Peki şimdi?”

“Artık o kadar iyi hissetmiyorum. Kesinlikle sabrım kalmadı. Hassas ve sinirliyim. En ufak bir olayda öfkeleniyorum. Ancak, iman edenlerin güçsüzlüklerine katlanamayan bir rahip hiçbir işe yaramaz.”

“Peki, tüm bunlar karşısında ne hissediyorsunuz?”

“Suçlu.”

Sessizlik.

“Antonio, siz dikkat çekecek sıklıkta suçlu hissediyorsunuz.”

“Öyle mi diyorsunuz?”

“Evet. Babanızı şehre getirdiğiniz için ve bir huzurevine yerleştirdiğiniz için suçlu hissettiğinizi söylediniz. Bir psikoloğa akıl danıştığınız için suçluluk duygusu hissettiğinizi söylediniz, üstünüze bunu söylemediğiniz için ve ayrıca son

zamanlarda başkalarına karşı hoşgörülü olamadığınız içinde. Sadece iki kez buluştuk ama gördüğünüz gibi kendinizi suçlu hissettiğiniz ne çok sebebiniz var. Bunun dikkat çekici olduğunu düşünmüyor musunuz?”

“Bilmem. Bunun için bir açıklamanız var mı?”

“Bir tahminim var.”

“Lütfen söyler misiniz?”

“Tecrübelerim bana, birçok konuda suçluluk duyan insanların çok daha derinlerde yatan, büyük ve dayanılması zor bir suçluluk hissettiğini gösterdi. Ve her şeyi, bu ‘büyük suçu’ kabul etmedikleri için, sorumluluğunu üstlenebilecekleri başka bir şeyin üstüne iterler. Bu, sonunda kendinizi her şeye karşı suçlu hissetmenize kadar gidebilir. Ve o zaman günün birinde dayanılmaz bir hal alır.”

“Peki bunun, bende de böyle olduğunu anlamak için ne yapmalıyım?”

“Bugün konuşmak istediğiniz konuyla başlayıp ne kadar ilerleyebileceğimize bakabiliriz.”

“Bu kadar mı?”

“Evet, bu kadar.”

Gülümsedi. “İnsanın kendi kendini analiz etmesi tuhaf...”

“Size tuhaf gelmesini anlayabiliyorum, eminim birçok şeyden farklı geliyordur ama lütfen bana biraz güvenin!”

“Yani size inanmam gerektiğini söylüyorsunuz.”

“Hayır, korkularınızın, üzüntünüzün nedeninin cevabının sizin içinizde olduğuna inanın. Ben sadece oraya inmeniz için size yardımcı olacağım.”

“Güzel, o halde deneyelim.”

“Teşekkürler. Ee”

“Evet, dediğim gibi, uzun zamandır keyfim, başkalarına sabrım yok ve çok hızlı bir şekilde öfkeleniyorum.

“Kime?”

“Cemaate gelen çocuklara.”

“Hepsine mi?”

“Yani hepsine olmasa da birçoğuna.”

“Demek öyle. Peki bunlar hangi çocuklar?”

“Bazıları.”

“Peki bu çocukları birbirine bağlayan ne?”

“Hiçbir şey.”

“Emin misiniz?”

“Eminim. İçlerinde erkekler olduğu kadar kızlar da var, değişik ailelerden geliyorlar... Aralarında nasıl bir bağ olabileceğini bilmiyorum.”

“Bir şey olmalı.”

“Psikologların düşündüğümde daha inatçı olduğunu görüyorum.”

“Ee?”

“Bir süre tereddüt etti. “Peki o halde, onları birbirine bağlayan bir şey olabilir.”

“Ne olduğunu sorabilir miyim?” Hâlâ direndiğinin farkındaydım. Bana hâlâ tam anlamıyla güvenmediğini düşündüm. “Antonio, günah çıkartmak sizin için normal bir şey, öyle değil mi?”

“Evet, elbette.”

“Gizlilik yemininize güvenen birinin anlattığı bir şeyi başkasına anlatır mıydınız?”

“Asla!”

“Güzel. Biz psikologlar da hastalarımıza karşı benzer

bir sorumluluk duyarız. Sadece ismi farklı. Biz buna ‘özel hayatın gizliliği’ diyoruz.” Gözlerimi ona diktim. “Korkmanıza gerek yok, söyleyeceğiniz her şey aramızda kalacak.”

İç çekti ve sonunda konuşmaya başladı.

“O çocukları birbirine bağlayan şey, onlarla ilgilenen kişi.”

“Kim o?”

“Bir kız, adı Mary.”

“Kaç yaşında?”

“Yirmi beş.”

“Ah, ama o halde bir kız çocuğu değil, bir kadın.”

“Evet, ancak onu uzun zamandır tanıyorum ve benim için hep bir kız çocuğu olmuştur.”

“Peki şimdi Antonio, şimdi onu farklı mı görüyorsunuz?”

Bana öfkeli gözlerle baktı. “Ne demek istiyorsunuz?”

“Hiçbir şey, sadece soruyorum.”

“Aptala yatmayın. Siz psikologlar her zaman cinsel konularla ilgilenirsiniz. Ancak bu sefer yanıldınız, bugüne kadar cemaatime gelen hiçbir kadına yan gözle bakmadım, ister genç olsun ister yaşlı, asla! Bunlar çok az yiyecek bulan, sevgi görmemiş kadınlar, şiddete uğramış ve dışlanmış kadınlar. Görevimi bu kadınlara karşı kullanabileceğimi nasıl düşünürsünüz? Beni tanımadığınız belli. Karşınızda kim olduğunu bilmiyorsunuz.” Sessizlik. “Sanırım buraya gelmek bir hataydı.”

Ortam gerilmişti. Onu huzursuz ettiğim için özür dilemek istiyordum. Mesleğine inanan ve hayatını onun gerekliliklerine adanmış bir adamla konuştuğumun bilincindeydim. O, hayatını rahatlıkla mülkleriyle idame ettirebilecek olmasına karşın, zamanının çoğunu gecekonduarda yaşayan in-

sanlara yardım etmek için harcayan biriydi. Kendimi suçlu hissediyordum. Ondan özür dilemeliydim.

Ama... Bir dakika! Az önce kendi kendime ne söylemiş-tim?

‘Kendimi suçlu hissediyorum! Ondan özür dilemeliyim’

Antonio neden bende bu duyguyu uyandırmıştı? Bu duygu gerçekten bana mı aitti? O anda hissettiğim şeyin sorumlusu ben miydim? Yoksa hastam duygularını bana mı yansıtmıştı?

O Tanrısına inanıyordu, ben de sorgulama tekniğime güveniyordum. Bugüne kadar bir sürü insana destek olurken bu teknik bana yardım etmişti. Neden bu sefer de işe yaramasındı ki? Eğer Antonio avukat veya bir bankada memur olsaydı, yine ondan özür dilemek isteyecek miydim? Yoksa bende uyandırdığı duyguları analiz edip öfkesiyle ilgili bir çalışma mı yapacaktım?

Aklıma, Antonio’yla ilk buluşmamı anlattığımda analizimin söyledikleri geldi: “Unutmayın Gabriel, o sizin için bir rahip değil, bir hasta. Ona bu şansı verin ve diğerlerine yaptığınız gibi analiz edin.”

“Antonio, görünüşe göre sorum sizi çok sinirlendirdi.”

“Evet, ne de olsa beni cemaatimden bir kadına göz dikmekle suçladınız!”

“Hayır, size böyle bir suçlamada bulunmadım. Sorumu nasıl algıladığınızın farkında mısınız? Size sadece o kadını hâlâ bir genç kız gibi mi gördüğünüzü sordum. Ve itiraf etmek gerekirse, o küçük bir kız değil.”

“Elbette değil.”

“Ve bu değişimi bir ara fark etmiş olmalısınız.”

“Kesinlikle.”

“Ne zaman?”

“Bilmiyorum,” diye cevap verdi hızla.

Eğer bir hasta, sorulan bir sorudan mümkün olduğunca çabuk kurtulmaya çalışıyorsa cevabından kuşkulanmak lazım.

“Bence kesinlikle biliyorsunuz.”

“Beni yalancılıkla mı suçluyorsunuz?”

“Hayır, bildiğinizi bilmediğinizi söylemeye çalışıyorum. Ayrıca az önceki ifademi de suçlama olarak algıladınız. Halbuki size söylemiştim: Sizi yargılamak için değil, size yardım etmek için buradayım. Bugünlük burada bırakalım. Sizden bugünkü konuşmalarımızı bir kez daha düşünmenizi rica ediyorum.”

Ayağa kalktı ve ona kapıya kadar eşlik ettim. Vedalaşırken, onun büyük bir olasılıkla muayenehaneme son kez gelmiş olduğunu düşündüm.

Neyse ki bu bir yanılgıydı.

Üçüncü seans

“Sizi görmek güzel,” dedim onu karşıladığımda. “Son konuşmamızdan sonra, bir daha gelmeyeceğinizi düşünmüştüm.”

“Bay Rolón, yedi seans için anlaşmıştık ve öyle de olacak. Sözümü tutarım.”

“Çok iyi. Bugün ne hakkında konuşmak istersiniz?”

“Son konuşmamızı uzun süre düşündüm.”

“Aklınıza bir şey geldi mi?”

“Evet.”

“Anlatın lütfen.”

“Bana Mary’nin artık bir kadın olduğunu ne zaman fark ettiğimi sormuştunuz.”

“Evet, hatırlıyorum.”

“Güzel. Söylediğim gibi, onu çocukluğundan beri tanıyorum. Ona hitap etme şeklimden hoşlanmadığı için sürekli kavga ederdik.”

“Sanırım sizi anlamıyorum.”

“Ona hep Mary diye hitap ederdim ve o da bana kızardı. ‘Benim adım Mariana’ derdi kızgın bir şekilde ama ona Mary demeye devam ederdim. Ayrıca bugüne kadar bunu yapan tek kişiyim. Bazen birbirimize bu konuyla ilgili şakalar yaparız, o da tıpkı çocukluğundaki gibi kızıyormuş gibi yapar.”

“Peki istemediği halde neden ona bu şekilde hitap ettiniz?”

“Çünkü Mariana ismini sevmiyordum. O isme bir garizim yok ama bence ona yakışmıyordu. Buna karşın Mary deyince başka şeyler düşünebiliyordum.”

“Neyi?”

“Örneğin Maria.”

“Yani saflığı düşünüyordunuz.”

“Evet, olabilir. Bu isim masumiyetini daha çok ifade ediyordu.”

Sessizlik.

“Lütfen konuşmaya devam edin.”

“Yaklaşık iki ay önce, bir ayinin ardından sohbet ediyorduk. Ona ‘Mary, yarın bana biraz yardım eder misin?’ diye sordum. O da bana ‘Elbette muhterem peder ama bana daha ne kadar böyle hitap edeceksiniz? Lütfen bana Mariana der misiniz?’ dedi.”

Yine sustu. Bu konu hakkında konuşmakta zorlandığını fark ettim.

“Sonra ne oldu?”

“Bilmiyorum ama çok sinirlenmiştim. Ona bir zamanlar bu ismi vermiştim ve o bunu kabul etmiyordu. Ayrıca bana bu esnada garip bakmıştı.”

“Bakışındaki gariplik neydi?”

“Bilmiyorum ama her zamanki bakışı gibi değildi.”

“Belki de uzun zamandır öyle bakıyordu ve siz bunu fark etmediniz. Onu ne zaman bir kadın gibi görmeye başladığınızı da dair sorduğum soruyla bu hikayeyi birleştirdiğinizde, sanırım Mariana’yı...” Ona bilerek bu isimle hitap etmiştim, “... tam da o anda bir kadın gibi görmeye başladığınızı hissettiniz. Bu yüzden de bilmediğim bir sebeple öfkelenediniz.”

“Olabilir.”

“Ancak gerçekte sorunun bu olduğunu düşünmüyorum.”

“Kastettiğiniz şey ne?”

“Sanırım bu sorun sayesinde başka bir duygudan kurtulmayı ya da onu örtbas etmeyi başardınız: Korku. Ve merak ediyorum: Neden böyle bir durumda böylesine bir korku hissettiniz?”

Seansın kalan zamanında bu konu üzerinde çalıştık. Antonio o anda cinsel açıdan bir şey hissetmediğini netleştirdi ve Mariana’nın ona meydan okurcasına bakmadığına inandığını söyledi. O harika biriydi, saygılı, inançlı ve yardımseverdi. Ancak her ikimiz de onun için masumiyet kaybı meselesinin bununla ilgili olabileceği sonucuna vardık.

Eğer biz psikologlar bir tedavi vakasında belirsizlik hisse-dersek, sıklıkla güvendiğimiz bir meslektaşımızdan gözetim

talep etmek zorunda kalabiliriz. Bense sebep ne olursa olsun, şayet bir hastamla başa çıkamıyorsam yorgun düşerim. Bu yüzden düzenli olarak bu konuları kendi analizimde tartışırım, çünkü eğer işimde ilerleyemiyorsam bu, söz konusu hastamla ilgili ne varsa bir şekilde benimle de sıklıkla ilgili olabileceği anlamına gelir.

Kendi analistimle her seans sonunda mutlaka Antonio vakasıyla ilgili konuşurdum.

“Peki sizin düşünceniz ne?” diye sordu rahiple son seansımızdan sonra.

“Bilmiyorum Gustavo, bir türlü anlayamıyorum.”

“Düşünün, mutlaka bir şey olmalı.”

“Antonio’nun anlattıklarına inanıyorum. Genç bir kadına arzu duymasını sakladığını düşünmüyorum. Bana dedi ki...”

“Sorun da tam olarak bu,” diye böldü cümlemi Gustavo. Ona beklenti dolu gözlerle baktım. “Siz hastanızın ne söylediğine odaklanıyorsunuz, nasıl söylediğine değil. Anlattığı şeylerin içeriğinin sizi esir almasına izin veriyorsunuz Gabriel. Ama siz bir analistsiniz. Ve hal böyleyken içerikle, kelimelerinin ne anlama geldiğiyle ilgilenmemeli, sadece hangi kelimeleri kullandığına dikkat etmelisiniz.” Kısa bir ara verdi. “Şimdi gidin ve bunu düşünün. Meslektaşınız olarak Antonio’yla yaptığınız konuşmaları tekrar tekrar zihninizden geçirmenizi öneriyorum ve bu esnada, öncelikle hikayesini hangi kelimelerle anlattığına dikkat edin.”

Analistim haklıydı. Ve gerçekten de o kadar açık ve basitti ki daha önce fark etmediğim için şaşkındım. Bunu anladığımda, hastama soracağım temel bir soru da hazırladım.

Dördüncü seans

“Antonio, annenizin ismi ne?”

“Antonia.” Dilim tutulmuştu, inanmak istemedim.

Bu cevap tüm varsayımlarımı çöpe atmıştı.

“İsmimi ondan almışım. Zavallı annem, çok genç yaşta öldü. Her şeyi çok erken yaşta yapmış: On beş yaşında babamla evlenmiş. O zamanlar bizim çevremizde genç yaşata evlenmek normalmiş. O ucsuz bucaksız, ıssız kırsal alanda yalnız yaşamak dayanılır gibi değil. Ve inanın bana, aşk yalnızlığın en iyi ilacı.”

Konuşmaya devam etmek istiyordu ama duraksadı. Karşı-sındaki insanın içini okumaya alışık olan dikkatli biriydi. Bir sorunum olduğunu fark etti ve şaşkın gözlerle bana baktı.

“Bir şey mi oldu Bay Rolón?”

“Kusura bakmayın ama biraz hayal kırıklığına uğradım.”

“Şey...” Gülümsedi. “Antonia belki dünyanın en güzel ismi sayılmaz, bu yüzden mi hayal kırıklığına uğradınız?”

“Hayır, bu değil. Bu ismi sevip sevmememle ilgisi yok. Sadece başka bir isim bekliyordum.”

“Öyle mi? Hangisini?” diye sordu neşeli bir ifadeyle.

“Ana.”

Antonio bembeyaz kesildi ve bana, sanki az önce ona tokat atmışım gibi ciddi bir yüz ifadesiyle baktı. Şimdi karşı-sındaki insanın gerildiğini fark eden kişi bendim. Tıpkı bir boksör gibi, onu köşeye sıkıştırmaya çalıştım.

“Antonio, Ana kim?” cevap vermedi. “Lütfen bana ondan bahsedin.”

“Fakat siz Ana’yı nerden biliyorsunuz?”

“Kendiniz söylediniz.”

“Ben mi? Onu tamamen unutmuştum!”

Açıklama yapılacak bir an değildi. Heyecanını ve anılarını benim teorik açıklamalarımınla örtbas etmesine kesinlikle izin veremezdim. “Ana kim?” diye sordum tekrar.

Başını koltuğun arkasına yasladı, tavana baktı ve konuşmaya başlamadan önce derin bir nefes aldı.

“Size yemin ederim bu hikayeyi tamamen unutmuştum. Ama madem şimdi ismini zikrettiniz: Ana benim liseden arkadaşım. Bizim şehrimizde ticaretle uğraşan bir adamın kızıydı. Herkes birbirini tanımasına rağmen – bu hep öyle olmuştur – öncesinde hiç arkadaşlık kurmamıştık. Liseye başlamadan önce birbirimizle tek kelime dahi konuşmamıştık.”

“Peki onu sizin için bu kadar özel kılan şey ne?”

“21 Eylül 1967’de olan şey.”

Bu kadar net hatırlaması beni şaşırmıştı. Çok etkileyici bir olay olmalıydı.

“O zaman ne oldu?”

“Sınıf arkadaşlarımızla ilkbaharın gelişini kutlamak istiyorduk. Bilirsiniz, günümüzde de olur: Gitarlar, şarkılar, futbol ve birbiriyle flört eden bir sürü genç. O gece en iyi arkadaşım Roberto’da kalacaktım. Saat yediye doğru piknik bitti, Roberto’ya gittik – Alicia, Ana ve ben. Sakın gençlerin seksin ne olduğunu bilmediğini sanmayın.”

“Elbette, buna eminim.”

“Peki o halde, ayrıca yalnızdık, çünkü Roberto’nun ebeveynleri evde değildi. Biz de bir sürü tehlikeli oyunlar oynamaya başladık.” Bu ifadenin üstüne gitmedim. “ Ve bir süre sonra Alice ve Roberto odalardan birine gittiler. Ben ve

Ana da bir diğetine.” Bu konu hakkında konuşmakta zorlanıyordu. “Birbirimize dokunmaya ve öpüşmeye başladık... Ah Tanrım, benim için bu gerçekten zor...”

“Anlıyorum Antonio, basit bir konu değil.”

“Neyse... yapamadım.”

“Neyi yapamadınız?”

“Onunla cinsel ilişkiye giremedim. Berbat bir histi. Ana çıplaktı, kendini bana vermeye hazırды. Yan odadan Roberto ve Alicia’nın inlemeleri yükseliyordu. Hâlâ yatağın nasıl gıcırdadığını hatırlarım. Ana beklenti içindeydi ama ben yapamadım.”

Sessizlik.

“Hiçbir genç için ilk tecrübe kolay değildir. Böyle şeyler sıklıkla olur.”

“Biliyorum. Sürekli gençlerle sohbet ediyorum. Ama bu başka bir şeydi.”

“Neden sizin açınızdan farklıydı?”

Sessizlik.

“Tarihi neden bu kadar net hatırladığımı biliyor musunuz Rolón?”

“O gün ilkbahar başladığı için sanırım.”

“Hayır.

“O zaman neden?”

“Ertesi gün, yani 22 Eylül 1967’de olan iki şey yüzünden.”

“Ne oldu?”

“O gün, tam olarak akşamüstü saat altıda rahip olmaya karar verdim.” O an söylediği şeyin onun için ne kadar önemli olduğunun farkındaydım.

“Ve bir de?”

Alt dudağını ısırđı, ellerini yumruk yaptı ve gözleri nemlendi.

“Ondan dört saat önce annem öldü.”

Beşinci seans

“Demek o yüzden Roberto’da kalmanızı istediler.”

“Evet, annemin durumu kötüydü ve o ölürken babam orada olmamı istememişti. O zamanlar insanlar evde ölüyordu.”

“Aynı sebepten mi Roberto’nun evinde yalnız kalmıştınız?”

“Evet, Roberto’nun annesi ve babası, babama destek olmak için bize gitmişlerdi.”

“Peki bu hikaye nasıl sonlanıyor Antonio?”

“Şey, Ana giyindi ve gitti. Sanırım kendisini çok kötü hissetmişti. Bilmiyorum, bir daha bu konu hakkında konuşmadık. Giyindim ve yatakta yatmaya devam ettim.”

“Sonra?”

“Alicia da gitti ama onu görmedim. Sonra Roberto odaya geldi ve sohbet ettik.”

“Size ne yaptığınızı sordu mu?”

“Evet.”

“Siz ne dediniz?”

“Yapamadığımı. Bana takmamamı, bir dahaki sefere olacağını söyledi. O anlatmak istediğinde ise buna gerek olmadığını, her şeyi duyduğumu söyledim. Gülüştük. Ertesi gün eve gittim. Annem ölmüştü. Onun yanına gitmek istediğimi söyledim ama bana izin vermediler. Hikayenin kalan kıs-

mını biliyorsunuz. İnanamıyorum, size yemin ederim tüm hikayeyi zihnimden çıkarmışım.”

“Buna uzaklaştırma diyoruz. Bu süreçte...”

“Bir dakika Bay Rolón, buraya gelmekte bile zorlanıyorum. Benden Freud psikolojisini öğrenmemi beklemeyin...” dedi şakayla karışık.

“Haklısınız.”

Son olarak o dönemdeki hayatını konuştuk. Antonio gibi derin inançları olan biri için annesinin ölümü kabul edilmeyecek, sorgulanacak bir durum değildi. Onun için bu, insanoğlunun hayatına dair basit bir şeydi. Ve söylediği şeyden tamamıyla emindi. Ancak, sohbetimizin sonunda huzursuz olduğu açıkça görülüyordu, gergin ve kederli bir izlenim bırakıyordu.

“Ne düşünüyorsunuz?”

Verdiği cevap Borges’in söylediği gibi ‘bir ok kadar kaçınılmazdı’.

“Annemin ölümünden sorumlu olduğumu düşünüyorum.”

O anda, hikayesinin son derece önemli bir kısmını açığa kavuşturduğumu fark ettim ama yine de bazı şeyler söylenmemişti. Çok önemli şeyler. Bunu net olarak hissediyordum ve görünüşe göre o da farkındaydı. Ancak elimizde çok iyi değerlendirmemiz gereken iki seans kalmıştı.

Altıncı seans

O gün Antonio, gözle görülür bir şekilde sakindi. Çok konuşuyordu, ancak bizi ileriye götürecek pek bir şey anlatmıyordu. Zaman bize karşı işliyordu. Bu yüzden yirmi dakika sonra sözünün arasına girdim.

“Bugün huzursuz ve gergin görünüyorsunuz. Bir şey mi oldu?”

“Evet... Son seansta konuştuğumuz o duygu, yani annemin ölümünden sorumlu hissetmem, bütün hafta boyunca canımı sıktı.”

“Tahmin edebiliyorum.”

“Neden şimdi böyle bir fikre kapıldığımı bir türlü anlamıyorum!”

“Antonio, sizde böylesine güçlü bir suçluluk duygusu, böylesi bir keder ve korku uyandıran bu fikre yeni kapılmadınız. Sadece onu şimdi kelimelere dökebildiniz. Böylelikle size yıllardır eşlik eden ve ne olduğunu tam olarak tanımlayamadığınız başka büyük bir duygu da anlam kazandı. Sizinle konuştuğumuz, bir sürü başka şeye yüklediğimiz ‘büyük suçluluk duygusu’ hikayesini anımsıyor musunuz?”

“Evet. Benim ‘büyük suçluluk’ duygumun bu olduğuna mı inanıyorsunuz?”

“Hayır. Başka bir şeyin daha var olduğuna inanıyorum.” Kısa bir an birbirimize baktık, sonra konuşmaya devam ettim. “Sizce, kapıldığınız bu fikirle Roberto’nun evinde olanlar arasında nasıl bir bağ var?”

“Bilmiyorum. Ana’yla yatmaya çalıştığım anda annemin ölmesinin, bu suçluluk duygusunu hissetmem için yeterli bir sebep olduğunu söyleyebilirim. Ancak ben bile bunu biraz mantıksız buluyorum.”

“Neden?”

“Çünkü o an Roberto’yla yaptığımız şey kesinlikle kötü bir şey değildi.”

Bu cümleye kulak kabarttım. Neden olduğunu bilmiyor-

dum ama sonra aklıma analistimin önerisi geldi: ‘Ne söylediğine değil, nasıl söylediğine dikkat edin!’

Bunun üzerine Antonio’nun cümlesini tekrar irdeledim.

“Bir dakika Antonio, az önce Roberto’yla yaptığınız şeyin kötü bir şey olmadığını söylediniz, öyle değil mi?”

“Evet.”

“O halde, başka hangi durumda ‘kötü’ diye nitelendireceğiniz bir şey yaptınız?”

Bana şaşkın gözlerle baktı. Sanki onu gafil avlamıştım. Sonra bakışlarını eğdi ve yüzünden onu bir şeyin etkilediğini anladım. Başını sallamaya başladı ve gergin bir şekilde koltuğunda sağa sola kaydı. Neredeyse beş dakika geçmişti, ikimiz de tek kelime etmemiştik.

“Biliyor musunuz,” dedi sonunda sessizliği bozarak. “Aklıma bir şey geldi. Ancak bunun bir anı mı yoksa bir duygu mu olduğunu bilmiyorum.” Böylesi durumlarda, karşınızdaki kişinin aklından geçenin gerçek mi yoksa uydurduğu bir şey mi olduğunu anlamak zordur. “Gözlerimin önüne bir öğleden sonrası geliyor, Roberto ve ben dışarıda oyun oynuyoruz. Biz o zaman... beş ya da altı yaşlarındaydık. Sapanlarımızla kuş avına çıkardık ya da teneke kutuları hedef alırdık. Her neyse işte, o sıralar hep yaptığımız şeylerdi. Sonra koşmaya başladık ve bir mısır tarlasının içine saklandık. Ve orada – nasıl ve neden bilmiyorum – birbirimize penislerimizi göstermeye başladık. Onları karşılaştırdık ve ikimiz de birbirimizinkine dokunduk. Kötü bir şey yaptığımızı hissettiğim için korktum. Ve Roberto’ya birinin bizi görebileceğini, dikkat etmemiz gerektiğini söyledim. Ama o, orada bizi kimsenin görmeyeceğini söyledi. Fakat ben ... nasıl söyleyeyim... bir şekilde garip hissettim.”

“Heyecanlandınız mı?”

“O yaşta mı?”

“Evet Antonio, o yaşta.”

“Ama henüz bir çocuktum. Bu olabilir mi?”

“Evet. İsterseniz bunu daha sonra konuşabiliriz ama şimdi anlatmaya devam edin lütfen.” Anımsadığı bu deneyiminin uçup gitmesini engellemek zorundaydım.

“Bir süre sonra karşılıklı olarak birbirimizin içine girmeye karar verdik. İlk olarak ben yaptım. Özel bir şey hissettiğimi anımsamıyorum. Sonra karnımın üstüne yattım, hâlâ ağzıma giren toprağın tadını hissedirim ve o içime girdi.”

Sustu.

“Ne oldu Antonio?”

“Ne mi oldu? Güçlü bir zevk duygusu hatırlıyorum. Durmasını istemedim. Ama bitirmesini istemek zorundaydım, yoksa benim eşcinsel olduğumu düşünecekti. Yine de devam etmesini istedim, tam anlamıyla zevk alıyordum.”

Yine kısa bir an için sustu.

“Peki sonra ne oldu?”

“Bir süre sonra başımı yana çevirdim ve mısır koçanlarının arasından süzülen güneş ışığını gördüm. O anda korktum, nedenini bilmiyorum ama korktum. Roberto’yu geri ittim, pantolonumu çektim ve kaçtım. Mısır tarlasının kenarında onu bekledim ve sonunda oynamaya devam ettik. Olanlar onda bir iz bırakmamış gibi görünüyordu ama ben kendimi içsel olarak paramparça ve berbat bir günahkar gibi hissediyordum.”

Sakinleşmesi için ona zaman verdim.

“Peki, şimdi kendinizi nasıl hissediyorsunuz Antonio?”

“Bilmiyorum. Bunu anımsamak benim için zor. Ayrıca

bu kadar güçlü ve net bir anıyı günümüze kadar taşıyamadığıma da inanamıyorum.”

“Uzaklaştırma, hatırlıyor musunuz? Ama merak etmeyin, şu anda bunu erteleyeceğim.” Gülümsedi. “Sanırım, bugünkü yeter. Bir sonraki seansta devam edelim.”

“Son seans olacak.”

“Olabilir.”

Yedinci seans

Karşımdaki koltuğa oturdu ve bana baktı. Sakin ve toparlanmış görünüyordu, önceki seanslardaki gergin ve sıkıntılı halinden uzaktı.

“Gabriel, tedaviye devam etmemeye karar verdiğimi söylemek istiyorum.” Hiçbir şey söylemedim. “Ancak, bu seansta çalıştığımız tüm konuların üzerinden geçerseniz mutlu olurum. Ve sonunda sizden bir şey isteyeceğim, anlaştık mı?”

“Elbette.”

“O halde, bana öncelikle Ana’nın varlığını nasıl bildiğinizi anlatın.”

“Ben bilmedim... Siz söylediniz.”

“Ne zaman?”

“Birlikte çalıştığınız kadın arkadaşınıza ismiyle hitap etmek istemediğinizi anlattınız. Bunun için ne yaptınız? Mariana olan ismini böldünüz, ‘Mari’ ve ‘Ana’ olarak. Mary’yi o zamandan beri sevgi ve saflıkla bileştirdiniz, görünüşe göre Ana’yı da korku ve tehlikeyle. Gördüğünüz gibi o yöne doğ-

ru bakmam gerektiğini, Ana'nın size günahı ve kirlenmeyi çağrıştırdığını bana bizzat siz söylediniz. O yüzden size Ana'nın kim olduğunu sordum.”

“O halde haklıydım. Çünkü Mariana ve benim aramda cinsel bir çekim olmadı.”

“Evet haklıdınız. Yine de bu konu sizi, farkına varmadan cinsel çekimin olduğu bir duruma yönlendirdi. Söz konusu Ana değildi ama o, bir çeşit yol gösterici gibiydi.”

“Ne demek istediğinizi anlamadım.”

“Suçluluk duygunuzun onunla yatamamanızla ilgili olmadığını. Söyleyin, o konuşmamızdan sonra, neden Ana'yla seks yaşayamadığınızı kendinize sormadınız mı?”

“Sordum.”

“Nasıl bir sonuca vardınız?”

“Bir neden bulamadım.”

“Durumu bir kez daha gözden geçirelim lütfen. Bir kadınla ilk kez, çıplak bir halde, bir odadasınız. On altı yaşındasınız. O anda mutlaka korkmuşsunuzdur ama heyecanlanmışsınızdır da. Neticede bunlar sizi ilk defa uyaran şeyler, Ana'nın vücuduna dokunmak, onun çıplak bedeninin görüntüsü, kokusu, öpücüklerinin tadı. Ancak benim dikkatimi ne çekti biliyor musunuz?”

“Hayır.”

“Böyle önemli bir deneyimi tarif ederken herhangi bir duyusal bir algı belirtmemeniz. Biri hariç.”

“Hangisi?”

“İşitme. Bana ne anlattığınızı hatırlıyor musunuz?”

“Hayır.”

“Roberto ve Alicia'nın inlemelerini duyduğunuzu! Sonra

kendime, bu inlemeler size nasıl etki etti de Ana'yla yatmanızı engelledi diye sordum."

"Ve?"

"Cevap yine sizden geldi."

"Nasıl?"

"Bana göre, Roberto'yla 'bir zamanlar' yaptığınız şeyin 'o kadar da kötü' bir şey olmadığını söylediğinizde, Ana'yla yatmanızı engelleyen şeyin duvarın diğer tarafından duyduğunuz Roberto'nun sesi olduğunu onayladınız. Alicia'nın inlemesi sizin için bir şey ifade etmiyordu ama Roberto'nunki ediyordu, çünkü size travmatik bir deneyimi, eşcinselliği arzulamayı anımsatıyordu; sizde günahkar ve kirli olma duygusu uyandırdı, hakettiğiniz ceza annenizin ölümüydü. Yani o gün Roberto'nun inlemelerini duyduğunuzda, bir çocukluk anınız su yüzüne çıktı, üstelik o ana kadar bastırmış olduğunuz bir eşcinsellik arzusuyla birlikte. Bu sizin asla kabul edemeyeceğiniz, bunun için cezalandırılmanız gereken korkunç bir şey. Ve o gün, böylesine günahkar bir şey arzuladıktan sonra, gerçekten de anneniz öldü. Size göre tam da sizin hakettiğiniz bir cezaydı. O yüzden de annenizin ölmesine sebep olduğunuzu düşünüyorsunuz."

"Hepsi çocukken oynanan bir oyun yüzünden."

"Evet. Ama sizin için sadece bir çocuk oyunu değildi. Travmatik, ancak zevk içeren çocuksu bir cinsel deneyimdi. Ve böyle deneyimler, ardında, bize hayatımız boyunca eşlik eden ve eylemlerimize damgasını vuran derin suçluluk duyguları bırakır. Antonio, farkına varmasak da cinsellik doğduğumuz andan itibaren bize eşlik eder. Evet, özellikle de masum çocukluk yıllarında güçlü bir şekilde ortaya çıkar

ve bize büyük bir baskı yapar. Çünkü o zaman diliminde, bu güçlü heyecan duygusuna ruhsal anlamda hazırlıklı değilizdir. Güçlü ruhsal durum, yetişkinlikte ortaya çıkar. Buna rağmen erken yaşta, oyunlarla, tıpkı Roberto ve sizin yaptığınız gibi cinselliğimizi geliştirmeye başlarız.”

“Peki, eğer herkeste böyle oluyorsa neden bana bu şekilde etki etti?”

“Bunu ben de kendime sordum. Ve anlattığınız şeylerin arasında, duyuşal algıyla ilgili bir ayrıntı dikkatimi çekti. Bu sefer konu görme duyusuydu.”

“Yani?”

“Mısır koçanlarının arasından süzülen güneş ışığı!”

“Anlamıyorum.”

“Anneniz size her zaman ne diyordu Antonio, düşünün?”

Derin bir sessizlik.

“Tanrı her şeyi görür.”

“Evet. Ben de bu güneş ışığını, her şeyi gören Tanrı’nın gözü olarak kabul ettiğinizi düşünüyorum.”

Sessizlik.

“Ne düşünüyorum biliyor musunuz?”

“Nedir?”

“Masumiyetini kaybetmemesi için Mariana’nın büyümesini engellemeye çalıştığımı. Gerçekte kendi masumiyetimi kaybetmekten korktuğum için.”

“Olabilir. Ancak bu bizi başka bir konuya götürüyor. Şayet sizinle çalışmaya devam etmeyeceksek, şu anda bu konuya devam etmemeyi tercih ederim. Umarım şu ana kadar yaptıklarımızın size bir yardımı dokunmuştur. İnanın bana, sizinle çalışmak beni çok mutlu etti.”

“Çalışmamız bana kesinlikle faydalı oldu!” Birbirimize bir süre baktık. “Gabriel, size ilk kez geldiğimde neden günah çıkarmak yerine size geldiğimi sormuştunuz. Hatırladınız mı?”

“Evet.”

“Zihnimdekileri öylesine uzaklaştırmışım ki sanırım ne için günah çıkartacağımı bilemedim. Ama şimdi biliyorum. Bu yüzden sizinle devam etmemeye karar verdim. Hâlâ inançlı biriyim ve şu andan itibaren ruhuma dokunan şeylere dinle çözüm bulmaya çalışacağım.

Ayağa kalkıp ona eşlik etmek istedim ama o beni durdurdu.

“Gitmeden önce size iki soru sormak isterim.”

“Lütfen, sorun.”

“Rahip olma kararımın, cinsellikten kaçma çabası olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Olabilir, bilmiyorum. Ancak kararlarımız her zaman bir şeye bağlıdır. Ve mesleğinizi sevdiğiniz açıkça görülüyor. Bu yüzden tadını, hiçbir suçluluk duygusu duymadan çıkarmanız.”

“Şimdi son ve zor olan soru.” Kısa bir an sustu. “Ben eşcinsel miyim?”

Ben de kısa bir an sustum. Aklıma, Antonio’nun ikinci seansımızda söylediği bir şey gelmişti: ‘Cemaatimize gelen hiçbir kadına yan gözle bakmadım, ister genç ister yaşlı olsun!’ Buna rağmen sorduğu sorunun cevabını bilmiyordum. Ve şu an bunu düşünmenin zamanı değildi. Ancak kendi inisiyatifiyle cesur davranmıştı ve benim buna saygı göstermem gerekiyordu.

“Öyle olduğunuzu söyleyemeyiz!” dedim. “Bu sorunun cevabına henüz ulaşamadık. Gerçek şu ki cevap her ne olursa olsun, sizde. Unutmayın: Eğer cevap arıyorsanız kendi içinize bakmalısınız, benim içime değil. Söyleyebileceğim tek şey sizin bir erkek olduğunuz, üstelik her açıdan – siz diğerleri için kendini hoşgörülü bir şekilde adanmış ve onların acılarına ortak olan birisiniz. Siz harika bir insansınız Peder Antonio ve örnek bir rahipsiniz.”

Gülümsedi. İkimiz de ayağa kalktık, birbirimize baktık ve tokalaştık.

“Benim için yaptıklarınıza çok teşekkür ederim. Ama bir şey söylememe izin verin: Ben de insani dertlere ve kederlere aşinayım.” Bana anlayışlı gözlerle baktı. “Bende derin bir acı ve büyük bir yalnızlık hissettiğinize dair bir etki uyandırdınız. Sanırım bazı konular yüzünden onu affedemediğiniz için kırgınsınız. İnanın sizi anlıyorum. Bazen, verdiğimiz kararların sebebini anlamak bizim için kolay değil. Ve şimdi ricama geliyorum.”

“Devam edin lütfen.”

“Siz bana, her ne kadar sağlam inançlara sahip olsak da başkalarından yardım alabilmek için kendimizi açmamız gerektiğini gösterdiniz. Bu yüzden, günün birinde psikanalizin size yetmediğine inanır ve başka bir şeye ihtiyaç duyar-sanız bana danışacağınıza söz verin.” Gülümsedim ve başımla onayladım. “Size yardım edebilmek beni mutlu eder.”

Hiçbir şey söylemedim ama tahmin ettiğim şeyin onaylandığını gördüm: Peder Antonio harika bir rahipti ve eğer insan ruhundan anlayan biri varsa, o da kesinlikle kendisiydi.

Teşekkür

Bu metinleri büyük bir yüce gönüllülük ve faydalı görüşlerini paylaşarak okuyan Renando Rabih, Susana Espindola, Natalia Cabello, Maria Eugenia Massa ve Roberto Sosa'ya...

Bıkmadan, usanmadan, beni eserim üzerinde çalışmam için yüreklendiren Dr. Dario Mindlin'e...

Kitabıma ve bana, büyük bir sevgi ve saygı gösteren editörlerimiz Mariano ve Nacho'ya...

Özellikle, tüm bu zaman boyunca önemli önerileri ve fikirleriyle beni destekleyen Teresa'ya, aynı zamanda taslaklarımı özenle okuyan ve anlaşılır net metinler oluşturmama yardımcı olan, Arjantin ve İspanyol akademisinin üyesi, şair Horacio Castillo'ya (1934-2010) ...

Hastalarım ve Majo'nun durumunda olduğu gibi, vakaların hikayelerinde kendi öykülerini materyal olarak kullanmama izin veren diğer ilgili kişilere...

Hepsine çok teşekkür ederim...

Kitabımı özellikle çocuklarım Lucas, Malena ve Tere'ye ithaf ediyorum, çünkü bu kitap yazıldığı esnada harcadığım zaman aslında onlara aitti.

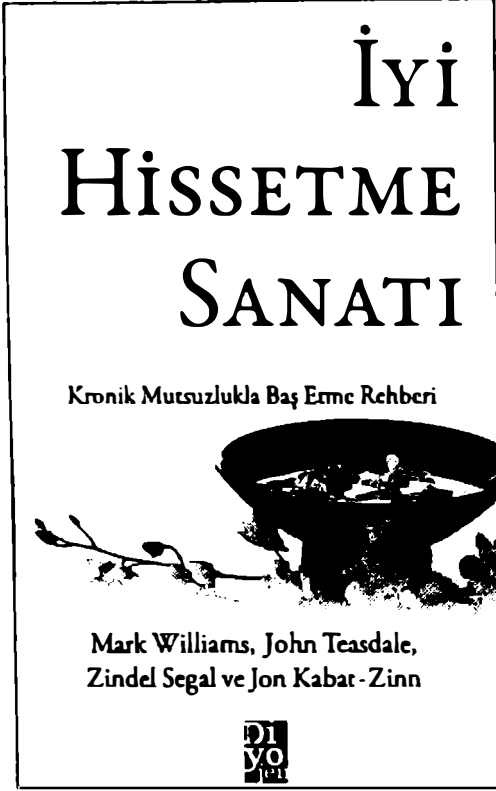
*Hayat en sıra dışı hikayeleri
yazar.*

Beş farklı insan... Beş farklı psikanaliz... Çarpıcı, zorlu ve gerçek. Bu insanların tutkuları, kaybedişleri, yenilgileri, kederleri, yasları. Tüm bunlara rağmen yeniden hayata tutunma çabaları, değişimleri ve yeni başlangıçları.

Arjantinli psikanalist Gabriel Rolón, derin bir empati ve salt bir dürüstlikle hastalarının psikoterapi hikayelerini anlatıyor. Uzun analizler sonucu yaptığı şaşırtıcı çözümlemelerle insan ruhunun derinliklerinde gizlenen sorunları ortaya çıkarıyor.

İlk kitabı Bir Psikanalistin Notları ile büyük başarı elde eden Gabriel Rolón bu yeni çalışmasında, ilk kitabında ele almadığı sorunların üzerine gidiyor ve detaylı analizlerle yine okuyucuları ters köşede bırakıyor.

Psikanaliz ve kişilik çözümlemeleriyle saygın bir psikanalistin beynine yapacağınız yolculuk, size farklı psikolojik dünyaların kapısını aralayacak.

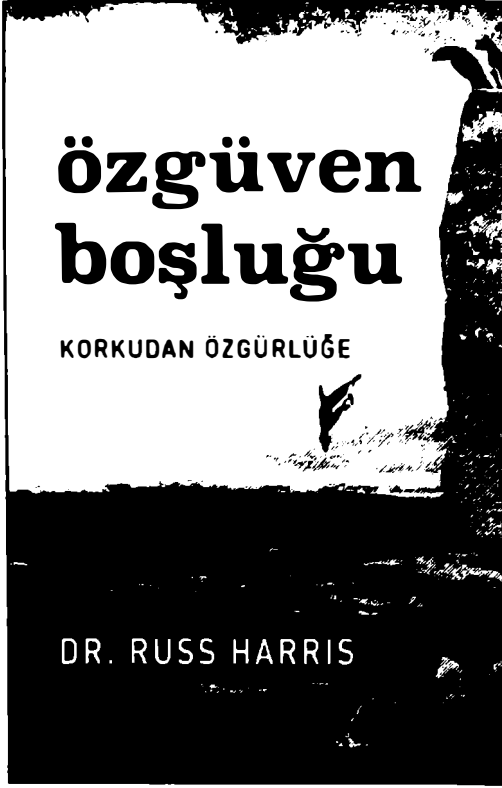
“Devrim niteliğinde... Duygu dengesini bulmak isteyenler için gerçekten faydalı bir rehber. Bu kitabı hararetle tavsiye ediyorum.”

Daniel Goleman

Depresyonla mücadele ediyorsanız, cesur olun, umudunuzu kaybetmeyin. Dikkatinizi en zorlu duygulara ve yaşam tecrübelerine

yoğunlaştırmanın basit ama güçlü bir yolu olan farkındalık, kronik mutsuzluğunuzu tamamen yok etmede size yardımcı olabilir.

Bu kitapta benzersiz nitelikteki dört uzman, kötü ruh halinden sıyrılarak “düşünme” veya sadece “üzülmemek için kendini zorlama” gibi çabaların bizi girdabın nasıl daha da içine çektiğini açıklıyorlar. Doğu’nun meditasyon gelenekleri ve bilişsel terapi dersleri sayesinde insanı umutsuzluğa götüren olumsuz düşünceler, kendini suçlama ve sürekli aynı sorun üzerinde düşünüp durma gibi zihinsel alışkanlıklara karşı direnç kazandığınızda, hayatın zorluklarıyla daha kolay başa çıkabileceksiniz.

Birçok insan hayatta karşılaşılabilen en iyi fırsatları özgüven eksikliği yüzünden kaçırmaktadır. Topluluk önünde konuşmadan tutun da liderlik gerektiren bir işi üstlenmeye ya da birine arkadaşlık teklif etmeye kadar, kendimizi zorluklarla başa çıkma yeterince donanımlı hissetmediğimiz pek çok durumla karşı karşıya kalıyoruz.

Russ Harris düşük özgüven, utangaçlık ve kendini güvensiz hissetme konularında şaşırtıcı bir çözüm önerisi sunuyor. Bu kitap Batı psikolojisinin temellerini derinden sarsan ve insan davranışlarını değiştirmek için oluşturulmuş yepyeni bir model üzerine kuruldu. Bilişsel davranış terapisinin gelişmiş bir formu olan Kabul ve Kararlılık Terapisi (ACT) tekniklerine dikkat çeken Özgüven Boşluğu'nu okuduğunuzda;

- Kendine güvenin ne olduğuna ve nasıl oluşturulduğuna dair yanlış kanılardan kendinizi arındıracak,
- İlişkilerinizi korku ve endişeden uzak bir noktaya taşıyacak,
- Öz değerlerinizi berraklaştırarak, onları ilham ve motivasyon kaynağı olarak kullanmaya başlayacak,
- Olumsuz düşünceler ve duygularla etkin bir şekilde mücadele edebilmek için kazandığınız farkındalığı kullanacaksınız.